

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) Author(s):	Oehlenschläger, Adam.; af Adam Oehlenschläger.
Titel Title:	<u>Freias Alter : Lystspil</u>
Udgivet år og sted Publication time and place:	Kiøbenhavn : trykt paa Forfatterens Forlag, 1816
Fysiske størrelse Physical extent:	[6], 206 s.

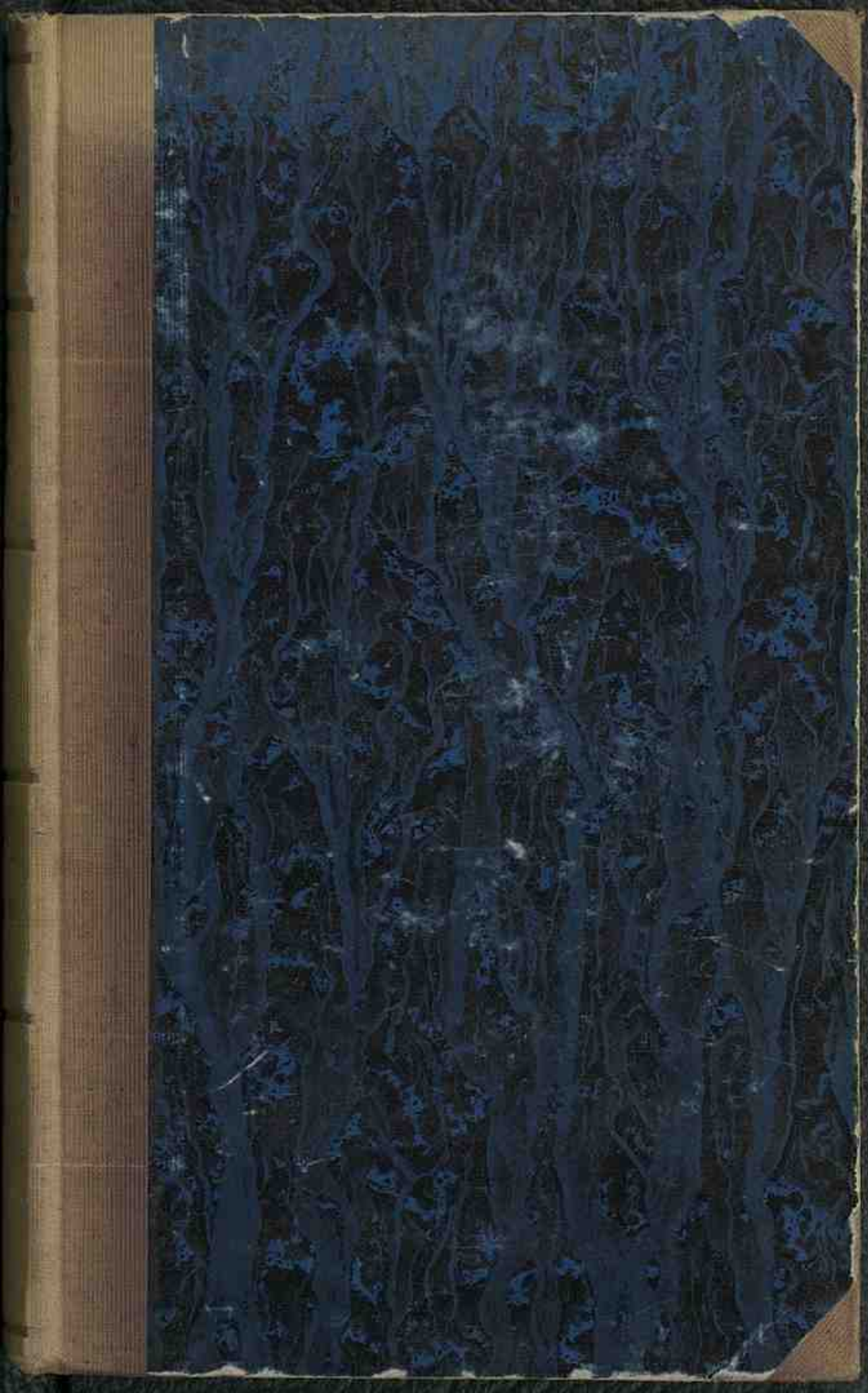
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

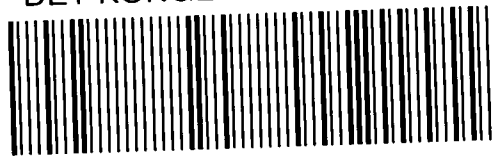
The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

15 - 256.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130019012752

Freias Alter.

Eyftspil

af

Adam Dehlenschläger.

Kjøbenhavn 1816.

Trykt paa Forfatterens Forlag
hos Hofbogtrykker N. Christensen.

F o r t a l e.

At forandre et, i flere Aar, bekiendt og i denne Skikkelse nybet Digt, er altid voveligt. Imidlertid maa Digteren handle efter Overbeviisning, og, som Goethe siger: hans Musa er den Eneste, der behersker ham. Den overgivne Munterhed, der tilforn herskede i Freias Aalter, har jeg saa lidet søgt at udplette, at der tværtimod er kommen mange Overgivenessheder til, som vist hypokonder Anarvorenhed vil raabe Bee over; især dersom denne tilfældigviis skulde forbinde sig med personlig Animositet. Men det vilde skee i hvad jeg saa skrev; og for denne Læfere Smag være det mig tilladt, eengang for alle, at fortælle følgende Fabel.

En frantende Herre, der havde oplevet meget i Verden, og nydt dens Goder, blev alt mere smaatærende, og kunde aldrig faae Retter, der vare ham tilpas. Kokken, som af alle Gæsterne var vel lidt, for sin Kunst, maatte hver Morgen, naar han kom op, for at modtage Riøkkenseddelen, høre sig udskielde, af den endnu i Sengen gabende Junker, for en Juffer uden Smag. Dette undrede ham vel, men da han vidste om sig selv, at han kunde lave Mad, lod

han sig ikke forbluffe, men sagde en Morgen: Tillader Deres Velbyrdighed, at jeg seer Deres Tunge? Herren, som var meget villig til at række Tungen ud, gjorde det ogsaa her. Da nu Koffen saae at den var saa hvid, som et Lilieblad, bukkede han dybt og sagde: "Det Hvide er ikke altid Reenhedens Farve. For at noget skal smage godt, udfordres der to Ting, velbaarne Junker! Først, en Ret, som har Smag, dernæst en Tunge som kan smage." Med disse Ord forlod han Invaliden paa Sengen, og ønskede ham en god rolig Morgen.

For Læsere, med sund Smag, behøver jeg vist ikke at anmærke: at hvis Spøg og Munterhed ere skønne Blomster af det menneskelige Liv, saa maae de ogsaa have deres Sted i Poesien, og hvor skulde det vel ellers være, end i Comødien? Man lade sig ikke forlede af den eensidige Mening, at Charaktertegnning og Satire er Comødiens udelukkende Hovedsager. Der hører mere Bemærknings-aand af det Enkelte, til disse; men mere Begeistring til det Lyftige. Dette er mere poetisk, fordi det hæver Enkelthederne til et comisk Ideal; mere uskyldigt, fordi der hører mere Godhiertighed til at lee af Overgivenhed, end til at grine ad Næstens Feil. Aristophanes, Plautus, Shakespear, Cervantes, Moliere og Holberg have alle viist deres største Genie i comisk Pathos. Det er kun Personernes Daarligheder der give Anledning til denne; men den gottende Virkning er Hovedsagen. Og det Poetiske ved de menneskelige Skrøbeligheder bestaaer just i, at man

ikke ærgrer sig derover, men leer deraf. Smidlertid forstaaer det sig selv, at det Menneskelige spiller Hovedrollen i Comødien, som i al Poesie; og at altsaa det Norsomme ikke maa være hentet af Luften. — Det Forstandige maa altid være forbunden med det Wittige, ellers vilde vi ikke lee af Daarer, men som Daarer. Men der er stor Forfkiæl paa, om undertiden den comiske Begeistring driver Digteren lidet ud over Grændserne, eller om det Hele er en unaturlig, eller trivial Sammensætning, hvortil Capserie skal forestille Lystighed. Selv den største Overgivenhed kan forbinde sig med Gratie; derimod er der intet mindre gratiøst end affektet Snærperie og koqvæt Sædelighed. Satiren er Wittighedens Salt, og Charaktererne bør give Anledning til Situationerne. Men det Burleske kan ogsaa, uden Satire, være sindrigt. Tilfældet kan selv imellem, med god Virkning, give Anledning til Situationen. Thi ogsaa Skiæbnen i Verden er undertiden vittig og belærende, saavelsom den er straffende og sønderknusende. Det er ogsaa lige saa poetisk, at opfinde originale Situationer, som at tegne en original Karakter. Det Ene er ligesaa sjældent, som det Andet. Det første er Fabelens, det andet Personens Ideal. Et og samme Skuespil kan ikke have alle disse Skønheder til Formaal. Snart spiller det Ene, snart det Andet, Hovedrollen. Dog maa et Lystspil have sine Overgange og Afsværlinger, ligesom et Malerie, og ikke altid holdes i een Tone, da selv det Wittigste derved bliver trættende og monotont.

Denne Feil havde uden Tvivl nærværende Stykke, og jeg har i Samarbejdelsen søgt at indbringe større Forfkiællighed. De burleske Scener ere, hist og her, mere motiverede; som f. Ex. Bilbos Bæsen, der nu bliver begribeligere, ved den evige Drikken. Det forrige blot p l a i s a n t e Forhold mellem de Elskende, er bleven e r o t i s k; herved faaer Helten mere Alvor og Værdighed; og Situationerne ere nu Følger af hans Lune, og ei blot af Tilfældet. Da desuden Stykket efter sin Natur bør være Comødie og ikke Syngepil, troer jeg heller ikke man vil være utilfreds med, at det nu bærer en mere passende Dragt, efter sin Stand. Derved blev det ogsaa muligt, at udvikle flere Situationer. Fremdeles bliver Læseren her bekjendt med en qvindlig Person, som man før kun vidste noget om af Beskrivelsen; men da hun har Deel i Intrigen, troede jeg ogsaa, hun burde selv træde frem paa Skuepladsen.

F r e y a s A l t e r .

A

Personerne:

Oberst Hielm.

Alotilde, hans Datter.

Beate, hendes Kammerpige.

Herr von Bilbo, en gammel Adelsmand.

Guiljelmo, hans Søn.

Skoleholderen.

Jakob, en Bondekarl.

En Gartner.

Madam Geldschlingels, en riig Enke.

Somfru Uhrhane, hendes Pige.

Henrik,

Lars, og

Do andre

} Tjenere hos Bilbo.

Raspar, Oberstens Tjener.

En Dvarter.

Skolebørn og Bønderfolk.

Første Akt.

En Lund; i Midten et stort fiirkantet
Alter af mosbegroede Kampesteene.

Guiljelmo (med Tværsef og Guitharre paa
Ryggen, sidder ved Alteret og hugger i Ste-
nene med sin Meisel.)

Der staaer det! F. R. E. J. A. Nu lidt Jord i
Bogstaverne, at det kan see gammelt ud. Dette
Muld maae sætte dem en atten, nitten hundrede
Aar tilbage i Tiden. — Men hvad har jeg giort?
— Det er jo latinske Bogstaver, og skulde været
Runer! — Og dem har jeg glemt. O vee! hvor-
dan vil det gaae mig Etakkel, naar vore Oldgrand-
skere komme efter, at jeg har hugget Freias Navn
med latinske Bogstaver, i hendes Alter? Hvad
hielper det om jeg siden sætter hendes udhugne
Billed paa Alteret? Om det ogsaa ligner hende
i Aand og Skønhed? De see kun paa Bogstaver-

ne, og jeg faaer Ord for at have tabt min Nationalitet.

(Han forlader Alteret).

Hvilken herlig Bøgelund! Den nordiske Genius hviſler i Bladene, og fortæller gamle Eventyr. Man ſige hvad man vil, Mage til Nordens friſte grønne Skove gives der ikke i Syden. Hvor ofte har jeg giſpet i Middagsheven, under de ſtøvgraae tyndløvede Olietræer, og ønsket mig i Eders Skygge, hellige Bøge! Her er ingen aria cattiva eller Slanger. Lumſke Røvere hindre ikke den kjærlige Aftens søde Nydelfer; her taler man det Sprog, ſom mit Hierte bedſt forſtaaer, og her er min Klothilde. Ja Italien! Jeg takker dig, fordi du opdrog mig i dit Skiod. Jeg har druffet Begeiſtring ved den gule Tibers Bredder; jeg har lært min Kunſt, ved at ſkue de Uddødeliges Bærker, ved min ſtore Landsmands Veiledning. Nu er jeg kommen tilbage. Og jeg ſværges dig, moderlige Skov, at jeg aldrig ſkal forlade dig! I det mindſte kun for en kort Tid. Min Meifel er helliget mine Fædreguder. Jeg har ſtridt og vundet. Hvad jeg vilde, har jeg naaet. — Og er Klothilde mig troe — — Men en Gysen giennemfarer mig ved denne Tanke. Tre Aar! Hvor meget kan forandre ſig i den Tid. Nei, hun elſker mig. Jeg har ikke tilbedet en Dulcinea i egen Indbildning. Den hulde

Skabning lever og blomstrer virkelig. Hendes
 Hierte slaaer endnu for mig. Jeg er glad og jeg
 haaber.

Henrik. Guilielmo.

Henrik.

Hvad seer jeg?

Guilielmo.

Jeg skal kiende dette Menneske.

Henrik.

Nei, jeg tager ikke feil, det er den naadige
 Junker Wilhelm!

Guilielmo.

Det er Henrik, min Faders Diener.

Henrik.

O jeg kunde græde som et Barn, hvis jeg
 ikke var en Mand med Fasthed og Siwlestyrke.

Guilielmo.

Saa tog jeg dog ikke feil?

Henrik.

Det er ingen Diensforblindelse. Velbaarne
 Junker er her igjen. Har været i Italien. O Gud
 skee Lov. Er ikke slaaet ihjel? Jeg har været saa
 bange, hvergang jeg læste i Aviserne om ildspru-
 dende Bjerger, om Jordstælvet i Lissabon, Krigen
 i Tyskland, Oprøret i Constantinopel. Man siger

De har været i Constantinopel og er gaaet over til den catolske Religion — er det sandt?

Guilielmo.

Nei.

Henrik.

Nu, Himlen være lovet! Og ligesaa sund og frisk som da De reiste. Der er ikke frummet et Haar paa deres Hoved i den Tid, havde jeg nær sagt; men det er Snak, thi Junkeren har faaet krusede Haar. Det kommer vel af den stærke Hede —

Guilielmo.

I Brændejernet. Ganske rigtig. — Men sig mig nu, boer ikke Oberst Hielm her? Ringborg her? Har han ikke forandret sit Navn, efter den Onkel, han arvede? Har han ikke kibt dette Landsted? Er ikke min Fader herude i Besøg hos ham?

Henrik.

Jo. O hvor han vilde glæde sig, hvis han var istand dertil. Men han er for meget sysselsat med sig selv i disse Dage. Junkeren veed —

Guilielmo.

Sy, kald mig ikke Junker.

Henrik.

Pardon! Skal jeg sætte Hof-, Jagt- eller Kammer- foran? Skal jeg tage Junker fra og lægge Herre til?

Guilielmo.

Du skal kalde mig Guilielmo, saaledes heed jeg i Italien.

Henrik.

Maa sagde jeg ikke nok, at De havde ladet Dem døbe om igien paa Reisen?

Guilielmo.

Egemeget Henrik. Modtag til Beviis paa min Godhed for Dig disse Exemplarer af mit Myntkabinet, og vær min Ven!

Henrik.

Guld? Louisdorer. Af skal jeg endnu engang for min Død skue disse kjære elskede Ansigtstræk. (Sagte) Billedhuggerkunsten maa dog ikke være saa gal, som jeg havde troet, naar der kan falde saadanne Stumper af.

Guilielmo.

Na, om Forladelse — jeg tog feil. Jeg gav Dig et Par tossede moderne Louisdorer, istedet for disse to Kobber Halvskillinger, med ædel Rust, som jeg selv har gravet op i Nærheden af det evige Rom.

Henrik.

Nei mange Tak, jeg forstaaer ikke Latin, jeg er mere af den franske Smag. (han putter Pengene i Lommen).

Guilielmo.

Sig mig nu, er det virkelig sandt Henrik, at min Fader beiler til Frøken Klothilde, som jeg har hørt i Byen?

Henrik.

Ja det har sin Rigtighed.

Guilielmo.

Har hun ingen andre Friere?

Henrik.

Ikke for nærværende Tid; det jeg veed.

Guilielmo.

Gisr der ingen Cour til hende?

Henrik.

Jo Mange.

Guilielmo.

Men hun?

Henrik.

Er ligegyldig mod dem, og sørgmodig naar hun er ene.

Guilielmo.

Gud være lovet!

Henrik.

Glæder man sig i Italien over Andres Bedrøvelse?

Guilielmo.

Er min Fader endnu ligesaa forunderlig som før?

Henrik.

O meget verre! Han er næsten vidunderlig. Sligt tager til med Aarene. Alderen gjør viis siger man; men det er kun fielden; for det Meste gjør den mere sær og urimelig end man var før.

Guilielmo.

Har han endnu alle de besynderlige Talemaader?

Henrik.

Præcis; og han forfatter daglig to eller tre til.

Guilielmo.

Han har eengang været i Engelland Det er et Slags affekteret Humor. Undertiden siger han dog ret lystige Ting.

Henrik.

O ja! naar man slaaer iblandt en Flok Vit-tigheder, den man rammer, den tuder. Bacchus, som han bestandig kysser, har vel ogsaa sin Deel i denne dithyrambiske Flugt.

Guilielmo.

Det gjør mig ondt. Tommer han nu ogsaa Glasset?

Henrik.

Nei aldrig. Han drikker af Flaskerne.

Guilielmo.

Af Glasterne?

Henrik.

Ja, han mener hvad Diet ei seer, det Hiertet ei rør. Og det er sandt. Jeg har endnu aldrig seet ham beskænket; men heller aldrig æddru. Han gaaer Middelveien, og det er jo det Kette. Han svæver paa Vinens Dunster mellem Himmel og Jord, som en Regnbue; og det er jo et skönt Syn.

Guilielmo.

Du veed vel, han vil gifte mig med den rige Enke?

Henrik.

O tag hende, fiære Herre! Hun gjør det ikke længe. Hun har selv en Rem af Huden; men hun taaler det ikke nær saa godt som deres Herr Fader.

Guilielmo.

Saa var det jo bedst, han fik hende. Lige Børn lege bedst.

Henrik.

De tænkte maaskee at gjøre Magestifte?

Guilielmo.

Hør mig Henrik! Det er vel at jeg har truffet Dig. Du skal hielppe mig, at udføre min Plan.

Enken tager jeg ikke; det kan Du vel tænke. Men jeg har inviteret hende herud, til imorgen, at spise til Middag med mig i Gæstgiverhuset, nede ved Møllen, hvor jeg træffer hende. — Jeg elsker Klothilde, men jeg maa vide, om hun endnu elsker mig. Hun var kold imod mig, da jeg reiste, fordi jeg vilde forene min Kiærlighed til hende, med Kiærlighed til Muserne. Min Fader maa jeg ogsaa drille lidt, før han rigtig erfarer hvorledes det er fat mig. Han har saa tit kaldet mig en Gøgler og en Landsfryger. Nu vil jeg forestille saadan en Karl. Jeg lader, som jeg var kommen herud ganske tilfældig; som om jeg ikke vidste at Oberst Hielm havde kjøbt dette Sted, og at min Fader var her; giver mig ud for en Guitharspiller, der gaaer omkring og spiller og synger for Penge. Kort, jeg spiller den forlorne Søn.

Henrik.

Wil da Herren ikke laane nogle af mine gamle Klæder, og give mig sine igien; for at være klædt i det rigtige Kostume?

Guiljelmo.

Nei Henrik, lidt maa man altid idealisere sin Rolle. Jeg er en Virtuos; et smukt ungt Menneske, der er vel lidt, hvor han kommer, og har lagt sig noget til Bedste.

Henrik.

Maa saaledes.

Guiljelmo.

Men hvem kommer der?

Henrik.

Det er Frøken Klothildes Pige, med et fremmed Menneske.

Guiljelmo.

Det er en smuk Pige. Fortræffeligt! Jeg begynder strax min Rolle med at gjøre Cour til denne Pige.

Henrik.

Det vil Frøkenen ikke synes godt om.

Guiljelmo.

Hvis hun elsker mig. Rigtig! Og det er just det vi ville prøve. Lad os gaae et Dieblig tilside.
(de gaae.)

Beate (med en Veste under Armen.) Gartneren Nicolai.

Beate.

Nu mangetak, fordi Du fulgte mig saa langt Nicolai. Nu maa Du gaae igien.

Nicolai.

Ik Gud, skal det nu være?

Beate.

Vi sees jo snart igien. Kommer Du ikke i Kirke paa Søndag?

Nicolai.

Det forstaaer sig.

Beate.

Nu ja! glem mig ikke midlertid.

Nicolai.

Det mører mig ikke meer at passe mine Mistbænke og Drivhuse. Naar jeg vander Roser, tænker jeg, hvad ere de mod Beates Kinder? Naar jeg plukker Jordbær til Herskabet, smage de Bedste mig ikke nær saa godt som et Kys, af dine Læber.

Beate.

Det er naturligt, naar Du plukker dem til Herskabet min Dreng! Men hvor har Du lært at tale saa pænt? Det har Du vist læst i den sidste Roman, jeg laante Dig fra Læbibliotheket.

Nicolai.

Har Du ikke flere? Det er ret morsomme Bøger.

Beate.

Ja, hvis de kun ikke var saa tiltraktede paa Bindet. Men naar man slaaer et Stykke hvidt Pa-

pir uden om dem, og vender Bladene med en Knap-
penaal, saa gaaer det nok an.

Nicolai.

Har Du ikke flere?

Beate.

Jo jeg har een; men den er saa bedrøvelig;
den faaer de ikke hinanden i.

Nicolai.

De Stafler!

Beate.

Ja det var rigtig nok rart, dersom Du kunde
blive Gartner her hos Obersten, det er saadan en
god Mand. Men han har alt saamange Folk.

Nicolai.

Hør, jeg vil sige dig noget!

Beate.

Nu?

Nicolai.

Nei! Du skal ikke vide det, før det er løbet
vel af.

Beate.

Sikke noget, sig mig det strax!

Nicolai.

Hør, jeg vil give mig ud for en Tydsker, som
har lært min Kunst udenlands. Saa tager Ober-
sten mig maastee før i sin Tjeneste. Thi vidste han
at jeg var en Hiemføddning, og at jeg søgte Tjeneste

hos ham, blot for din Skyld, saa blev der intet af.
Vi maae lade som vi aldrig havde seet hinanden.

Beate.

Ja, det maae vi.

Nicolai.

Jeg vil endnu i Dag prøve derpaa.

Beate.

Men kan Du ogsaa komme ud af det? Kan
snakke Lydst?

Nicolai.

Jo, naar jeg blander det dygtig med dansk,
saa gaaer det flydende. Obersten taler det ikke be-
dre. Og jeg er ikke saa enfoldig, som Du troer.
Det er kun Kiærligheden, som gior mig forlegen.
Naar jeg er imellem andre Folk, kan jeg være gan-
ske vittig og overgiven.

Beate.

Kommer Du da endnu i Dag?

Nicolai.

Ja ganske vist, det maae briste eller bære.
Giv mig nu et Kys til at styrke mig paa!

Beate.

Nei, vi maa lade, som vi aldrig havde seet
hinanden har Du selv sagt. Dermed maae vi strax
begynde. Der kommer nogen.

Nicolai.

Nu ja, siden det da ikke kan være andet. (høit i tydsk Dialekt, saa Guilielmo kan høre det.)
Adies Mamsel Beate!

Beate (neier.)

Farvel Monsieur Nicolai!

(Nicolai gaaer.)

Guilielmo (kommer.)

Beate.

Hvilken underlig Tyr. Han seer paa mig igiennem et Glas, det er nok en Fremmed.

Guilielmo.

God Middag! mit smukke Barn.

Beate.

Tienerinde min blinde Herre.

Guilielmo.

Deres blinde Herre? Ved de ogsaa hvem der er Deres blinde Herre, min Deilige? Det er Cupido. Holder De mig for ham? Det er en stor Ære, De gjør mig.

Beate.

Jeg tænker De maae have svage Dine, siden De bruger Lorgnet.

Guilielmo.

Veed De ikke, at man altid maa see igiennem Glas, naar man opdager Stierner? Jeg har i dette Dieblif opdaget to, paa den blaa Himmel.

Beate.

Hvad hedde de med Tilladelse?

Guilielmo.

Jeg?

Beate.

Nei de nye Stierner.

Guilielmo.

Det maae De selv bedst vide. Hvad hedde Deres Dine?

Beate.

Jeg har ingen Dienavne, min Herre! Deres Tienerinde.

Guilielmo.

Jeg har opdaget at denne Skov er Kiærlighedens Lund, thi derhenne, staaer Freias Alter, med hendes Navn paa. Da jeg nu seer Dem gaae saa ganske huusvant herigiennem, saa vover jeg intet ved at tage dem for hendes Sendebud, hendes eller Friggas lille Tærne Fylla, der har et Baand om

sine deilige Haar, og bærer Gudindens Stads i en Kæffe.

Beate.

Jeg er ingen Tærne.

Guilielmo.

O den, som ejede Dem, var lykkeligere, end om han havde vundet en Dvartærne.

Beate.

Denne Skov tilhører Oberst Hielm, min Froskens Fader, og jeg kommer med Stads fra Byen, som han vil forære hende paa hendes Fødselsdag imorgen.

Guilielmo.

Jh, det træffer sig jo excellent. Saa kommer ogsaa jeg med min Guitharre, og synger en Sang til hendes Ære.

Beate.

Hvem er De med Tilladelse?

Guilielmo.

Et ungt Menneske, der har opholdt sig tre Aar i Italien, for at lære at spille og synge for smukke Piger, og som til den Ende nu drager det musikalske Siælland igiennem, for at enflamere det, ved sit Talent.

Beate.

Enflamere Siælland! Gud bevares.

Guilielmo.

Og om I saa vare Stene, saa skal jeg dog bevæge Eder, som en Orfeus.

Beate.

Min Herre, jeg forstaaer ikke Italiensk.

Guilielmo.

Mit Barn, Du forstaaer et Sprog, som man har lagt sig efter allevegne; og meest i Italien.

Beate.

Er det Fingersproget?

Guilielmo.

Ja min Engel! Fingersproget med Dinene.

Beate (affides).

Det er en lystig Fætter! (høit) Nu maa jeg rigtig gaae.

Guilielmo.

Maa jeg udbede mig Deres Navn?

Beate.

Jeg hedder Beate.

Guilielmo.

Beatus ille, som faae Dem til Kone.

Beate.

Adieu!

Guillermo.

Turde jeg, uden Fortrydelse, bede Dem om
een Ting, førend vi skilles ad?

Beate.

Og hvad?

Guillermo.

Om De ikke vilde lægge en Forgiætmiget
mellem Bladene i min Stambog?

Beate.

Hvor er den?

Guillermo (peger paa sin Mund).

Her!

Beate.

Jeg troer, De er ikke ret klog.

Guillermo.

Jeg har en deilig Samling af usynlige Kys,
kan De troe, paa disse Læber: Tydske, Franske,
Schweizeriske, Italienske og Danske; og De kan
ikke fortænke mig i, at jeg gierne vil completere
Samlingen. (Han snapper et Kys).

Beate (tørre sig om Munden).

Det var taget, men ikke givet, min Herre!

Guillermo.

O det vilde ikke smagt halv saa sødt, hvis
det havde været givet ganske frivilligt. See

faa, nu gaaer jeg da! Og i Aften kommer jeg og holder en smuk Serenade uden for Deres Vinduer.

Beate.

Det skal De smukt lade være. Det er ikke Brug her tillands.

Guiljelmo.

Hvad der ikke er, kan blive. Hvad gavnede vel en Udenlandsreise, hvis man ikke bragte nyttige Opfindelser tilbage med igien? I Engelland lærer man at dyrke Jorden, i Tydskland at dyrke Muserne, i Frankrig at dyrke Moderne, og i Italien at dyrke Musikken og de Skionne.

Beate.

Det er en smuk Dyrkelse.

Guiljelmo (kysser paa Fingeren).

Adieu, saalænge!

(De gaae).

Skoleholderen kommer med en Flok Skolebørn og et Birkeriis i Haanden.

Skoleholderen.

Forstyrrev mig ikke i mine Betragtninger med Eders Sniksnak, forstyrrer Eder ikke selv, Børn! Bærer Eder ad som gamle Folk, der have staaet til Confirmation, og ryster Børnene ud af Ermerne. Choret, som har mig til Forfatter, og som skylder den naadige Frøkens Geburtsdags Celeberation sin Tilværelse, er endnu ikke rigtig indstuderet. I have

Gehorets Mangel, og røber ikke de musikaliske Indsigters Forraad. Imidlertid skal det dog nok gaae, haaber jeg; thi den gode Wiltie er dog i alle skionne Kunster det Fornemste. — Men hvad seer jeg? Her er jo en Plads i Lunden, hvis Bequemmelighed er endnu større, til Festens Holdelse, end den, vi nylig vare paa. Besynderligt! Remarabelt! Her har jeg aldrig været før, i dette Liv. Hvad seer jeg? En Steen. En stor Steen med et Navn paa. (Sætter Briller paa Næsen og læser snovlende). F.R.E.F.A. Heureka, Børn! Ved I hvad Børn? Dette er et gammelt Altar, som jeg har opdaget. I seer selv allesammen, at jeg har opdaget det.

Børnene (raabe).

Ja det see vi allesammen!

Skoleholderen.

Derved vil Hofernes Grønhed opnaaes, hos den naadige Herre. Han er en stor Ven af gamle antiquitetiske Oldsager, og søger næsten altid forgiæves. — Folder nu Eders Hænder smukt, Børn! saa skal Eders Kundskabers Formerelse udvides, ved Forkyndelsen om denne Steen, og dens Hensigt. (Børnene folde Hænderne). Seer I nu vel, Børnlille! I gamle Dage — hm — I Christian den Siettes Tid — hm — og før, Børn, før! —

Før den Oldenborgiske Stammes Tid — var her — i Norden — efter den Tids brugelig Maade — og Overtroe — en Gudinde, som — hm — Ja! — He — Det sømmer sig nok ikke, at jeg siger Eder det, Børn. Thi, I er Børn, Børn! — Og — æ — med Børn maa man ikke tale om saadanne Ting. Altsaa, Børn — hm — vil vi hie, til I blive Store, Børn! Forstaaer I mig, Børn?

Børnene (i Munden paa hinanden).
Jo. o!

Skoleholderen.

Nu, saa veed I da min Mening, Børn. Og paa den Maade kom vi ud af det. Saa ville vi da nu gaae videre, Børn. — Men — jeg faaer et Indfald! Inden vi gaae videre, saa lader os engang først probere hvorledes Geburtsdagscarmenet klinger her. Begynder Børn, saa øver I Eder ogsaa med det samme. Jeg skal føre Eder an.

(Børnene synge, Skoleholderen fører dem an og slaaer Takt med Riset).

Den Raadige,

Den Graadige,

Paa hele Sognets Hyldest,

Med Flittighed

Og Vittighed

Gjør hver en Fordring fyldest.

Hun takker saa,
 Og snakker saa
 Med hver en Mand paa Gaden;
 O gid i Aar
 Alt Godt hun faaer,
 Af Drikken og af Maden.

Hun smidsker ei
 Og hvidsker ei,
 Men glæder sine Giester.
 Hun er os fier.
 Det ønskes her
 Af Byens Skolemester!

Skoleholderen.

Bravum! Børn. Visen tager sig godt ud i det Grønne. Barestens J kunde holde Taft. Og saa er der ogsaa Nogle iblandt Eder, som er saa ufornuftig, og synger "Af Byens Skoleholder." J maae synge: "Af Byens Skolemester," Børn; ellers rimer det sig jo ikke paa "men glæder sine Giester," Børn. Har J ikke mere Dre for Prosadien i Poesien? Af Gud hielp vort evigelskede Modersprog, hvis jeg ikke tog mig af det. Naa, nu kan J da gaae hjem for idag; men gives ikke paa Veien! (De gaae).

En Bondestue.

Herr von Bilbo

(i gammeldags Dragt; foran ham et Bord med Ost og Brød, fire Flasker, og ligesaa mange Glas. Han synger og drikker af Flaskerne).

Hæere alle Nationer,
Hade Folk, men ei Patroner!

Det er en god Vise. Den er af Wessel. Den holder jeg mig til. Her staaer Rhinsk-, Rod-, Madera-, Muskat. Hotel de quatre nations! Saaledes gaaer jeg over fra det Sure til det Søde, fra det Starke til det Fine. Det er forstrækkelig hvad jeg kan taale at drikke Wiin, uden at blive bevæget. Hvad gjør ikke den lange Dvælse? Men nu er det forbi. Bacchus er Bacchus, og Veneris er Veneris. Og hun skal elske mig, om hun saa blev gal. Hun skal pine dø, pine trois, pine quatre. Stikker det deri? Ikke andet end det? Jeg er hende for gammeldags? Det skal Fanden bygge Kæder i min syndige Siæl ingen Hindringer lægge mig i Veien. Jeg skal blive moderniseert, inden disse Timeglas ere udrundne. (han drikker). Hvor man dog kan være dum, enfoldig, et Bæst, om jeg maa tale saa grovt. Piger ere Piger, og ungerfke Støvler ere ungerfke Støvler. Kiærlighed er Kiærlighed, og Parykker a la Caracalla, og a la Brutus

staae ligefrem over Allongeparrykker; ligesaa høit som Borgemeesterne i Rom stode over Borgemeesterne i Raadstuen. Jeg har aldrig vidst hvori det egentlig stak. Jeg er en riig Mand, jeg er en moralsk rigtig Mand, jeg er en Adelsmand, jeg er en Mand i mine bedste Aar. Men som sagt: Støvler er Støvler og Hanekam er Hanekam! Nu omstunder maae Cavalererne have Hanekam, naar de ville være deres Koner tilpas. Hei Henrik! Henrik! Kan den Karl ikke høre? mig synes, jeg brøler høit nok. Henrik! Det er for Gud tungt for en gammel Cavaleer at have en Domestique, som er døv paa Hørelsen. Henrik da!

Henrik (kommer ind med en Bylt Klæder).

Bilbo.

Jeg trækker dig Femtedelen af din Løn, Esel! for den defekte Sands. Lad mig see, 5 i 30, det kan jeg ikke, saa laaner jeg een som er 10. Hum — det er forbandet med Regnekunsten, at man altid skal huske hvad man har in mente. Hvad har Du der?

Henrik.

Klæder Herre, som nylig ere komne fra Skræderen.

Bilbo.

Fra Skræderen?

Henrik.

Jeg lod ham ingen Ro have, Herre! førend han skyndte sig.

Bilbo.

Henrik! Du er dog en Gandens Karl, en Diables Karl, ret hvad man saadan kalder en Allershelvedes Karl i god Bemærkelse, Henrik. Er de der alt? Og det har Du saadan faaet Skræderen til at skynde sig med; den langsomske af alle Insekter paa Guds brolagte Jord? Henrik, Du er min Ven! Min Alderdoms Støttestav. Seer Du, nu er jeg god igien Henrik.

Henrik.

Herren er lidt opfarende, men forresten den bedste Mand Siel kan ligge i. Herren er en Engel i Diablestikkelse, om jeg maa betjene mig af denne noget dristige Metafor.

Bilbo.

Matador, vil Du sige, Matador. Vil Du have et Glas Wiin? (stænkter i Glassene). Vil Du have fire Glas Wiin? (han drikker af Flasken).

Henrik.

Nei Tak! Herren giver mig Kostpenge for Maden, vil Herren ikke ogsaa give mig Drikkepenge for Drikken?

Bilbo.

Du har jo Slumperne, Henrik! Du har jo Slumperne.

Henrik.

Ja hvad kan det forslaae? Det er kun en Slumpelykke.

Bilbo.

Du er ikke saa dum, som Du kunde være. Havde Du lært noget, som Du har Hoved til! Var Du ikke saa gammel som Du er, saa skulde jeg sende Dig til Pistolotsis Institut i Snebbendal, ser da Du ikke godt kan høre, Henrik!

Henrik.

Det maatte da være paa eet af de Steder, hvor man ingen Prygl faaer, men bliver straffet med Fornuftgrunde. — Skal vi nu klæde Herren paa?

Bilbo.

Ja min Ven.

Henrik.

Her er alting. Buxer har jeg ingen nye bestilt af, thi mig syntes Herrens gamle vare gode nok.

Bilbo.

Belgiort. Du est en Dannemand, Henrik!
Du est en Dannemand.

Henrik.

Først Støvlerne paa.

Bilbo.

Gierne, Henrik! gierne.

Henrik.

Na! hvor nu Herren strax fik Lægge.

Bilbo.

Det næste Par Støvler maa Du lade Skomageren sætte nogle forlorne Smalbeen i, thi Du veed at jeg er noget tyk af Naturen over Anklerne.

Henrik.

Skal ikke mankere. — Manchetskiorten er ogsaa god nok. Nu Parykken.

Bilbo.

Ja det er Hovedsagen. Er den a la Caracalla, eller a la Brutus?

Henrik.

A la Brutus, Herre.

Bilbo.

Godt. Jeg har aldrig funnet lide Caracalla siden han gjorde mig det Oprør mod Ciesene, ved Capitulationen i Rom.

Henrik.

Ja det maa have svædet forbandet til Mortens og Mikelsaften. Var ellers ikke hans Døbenavn Catilina, Herre?

Bilbo.

Nok muligt. At han ikke fik sit Forsæt udført, derfor maae vi da takke den Guds Mand Cicero.

Henrik.

Herren vil nok sige Kikero?

Bilbo.

Nei jeg vil sige Cicero, Henrik, med Tilnavn de Officiis. Hielp mig nu Parykken paa.

Henrik (hielper ham).

Saadan er det at have havt en god Opdragelse. Hvad man i Ungdommen næmmer, man ei i Alderdommen glemmer. Jeg Staffel fik ei engang Tid til at løbe Latinskolen heelt igiennem.

Bilbo.

Hvordan klæder Parykken mig, Henrik?

Henrik.

Uimabelt! Herren seer saa brutal ud, som om han strax vilde hen og stikke Cæsar ihjel.

Bilbo.

Nu det er mig hiertelig fiert.

Henrik.

Jeg veed ikke hvem Herren ligner meest, enten den atticanske Napol, eller den vedicæiske Menus.

Bilbo.

Den atticanſke Bapol? Han huſter jeg ikke længer hvad det var for en Karl.

Henrik.

Han kaldtes ogsaa Bapol fra Belleuvre, og var ſaa ſunk, at der kom to Slangor op af Havet og kvalte ham af Misundelſe.

Bilbo.

Du har Ret, Belleuvre ligger tæt ved Havet. Du eſt en Dannemand Henrik, det er mig tiert at have en Tiener, ſom dog intet reent Risdhoved er. Farvel, nu iler jeg paa Kierlighedens Vinger; jeg tager Lars med mig. Farvel. (gaaer).

Henrik.

Lars er en underſættſig Karl, han maa ikke være god at føre tilveirs, paa Kierlighedens Vinger. — Naa — nu ſkulde vi da til at revidere de gamle Klæder, med hvad derudi beſindes, thi dem tænker han da ikke mere paa. (Rager i Lommerne). Fire Rixdaler og nogle Smaaſpenge? Hum! Krummer er Brød. Mange Bække ſmaaer gjør en ſtor Nae. Min Herre huſter ikke godt hvad han har in mente, derfor laaner han tit Een af mig ſom er Ti. Du eſt en Dannemand Henrik, du eſt en Dannemand. (Putter Pengene i Lommen). Nu kommer Hovedſagen. (Seer paa Flaſterne).

Slumperne! Det er endda en Trøst, min Herre drikker ikke saa meget, som han troer at drikke. Derved vinder baade han og jeg Her staaer endnu Frokosten. Ei de er jo alle halvfulde, deraf kommer det, han er halv ædru. (kalder). Peter! (En Dvartter kommer). Na Peter! bring mig et tændt Lys, en Stang Lak, en Flaske Vand, en tom Flaske, og den Flaske Ungviin, Du veed nok. (Peter gaaer). En halv Flaske gammel Biin og en halv Flaske Mustat — det gjør tre Flasker god Morgenviin. (til Peter som kommer). Giv mig Vandet og Flaskerne. (han holder i og ud). Denne Madera maa fortyndes noget med Ungvinen. (Gaaer hen til et Skab, hvor der staaer Brændeviin) og et Par Snapser fransk Brændeviin, at den kan smage af Druerne. Saa (propper og forsegler) Dreimadera! Giv mig Rhinskviinen! Blandet med gammel Biin og en Snaas bliver det hundredaars Rhinskviin. (forsegler). Jeg har Signeter af alle Slags her i min Uhrkiede; og hvad Folk læser paa Prænt, det troe de. See saa! Rødvinen drikke vi selv, som den er. Man gjør ikke saa mange Omstændigheder med sin egen Person. Tag nu Flaskerne Peter! Du sælger dem, og faaer dine sædvanlige Procent.

Peter.

Godt!

Henrik.

Kunde jeg ikke gjerne være Wiinhandler, Peter?

Peter.

Jo, der mangler Dig kun Skildtet udenfor Døren. Men Du kan da tage Dit eget Portræt.

Henrik.

Hvorledes det?

Peter.

En fordrucken Karl med en rød Næse.

Henrik.

Nei, siden vi er To om Fordelen Peter, saa vil jeg lade Skildtet indrette saaledes, at Du kommer med. Jeg vil lade mig afmale som Silen, der rider paa et Vesel. (gaaer).

Peter.

Den Knægt skal nu altid have det sidste Ord. (gaaer).

Bærelse hos Obersten.

Obersten. Klothilde (kommer ind).

Obersten.

Ei mit Barn, min egen Klothilde, der har Du faaet Dig en smuk Krands af Violser. Den klæder Dig varhaftig godt om Dine brune Lokker.

Klothilde.

Jeg fik den ude i Haven af en Gartnerpige.

Obersten.

Nu? Er Haven ikke ret kommen i Orden?
Er den ikke bleven ret net?

Klothilde.

Overmaade net, kiære Fader!

Obersten.

Alt dette har jeg ladet gjøre, for at den
kan see en Smule manerlig ud, paa Din Ge-
burtsdag i Morgen.

Klothilde.

Fader er saa god.

Obersten (venlig.)

Hør, Klothilde! Vær du nu ogsaa god!
Ikke sandt? Du tager Vilbo, du gifter Dig med
ham for min Skyld? Du gjør mig den Gefall?
Ikke sandt?

Klothilde.

Men hvor kan dog nu min gode Fader tale
videre om den Ting? Have vi ikke vidtloftig nok
drøftet den hele! Sag, og har De ikke givet mig
Net?

Obersten.

Jo, mit Barn! I en vis Henseende. Du
— handler efter Grunde! du er consequent! Og

det kan jeg lide. Der er ingen Ting i Verden, jeg har mere Agtelse for, end Karakter og Fastsed. Men — jeg tænkte kun saa — — Om du maaskee ikke skulde faaet andre Tanker siden igaar? God gammel Ven! — Lidt gammeldags! — Rørig Mand — stærk af sin Alder — Eh bien! Du vil ikke, du handler consequent. Men jeg vil kun gjøre Dig opmærksom paa, at man finder ikke flige Mænd paa Gaden, Klothilde! De voxe ikke paa Træer.

Klothilde.

Paa Træer voxe de rigtig nok ikke; men paa Gaden kunde man dog vel finde dem, naar man søgte lidet. Jeg beder, kære Fader! Tael ikke mere derom. Herr von Bilbo er gammel og sær, jeg er ung og munter, og lige Børn lege bedst.

Obersten.

Bravo, Barn! Du taler som en Cicero. Naturlig godt! Lad den gamle Nar løbe. Det skader ham ikke. Hvad vilde min Søn paa den Gallei? Jeg admirerer din Absigt. Men, man kan dog betragte en Sag fra forskjellige Synspunkter, Klothilde.

Klothilde.

Det er sandt.

Obersten.

Jeg tænkte som saa: Brav Mand — gammel Ven! — Man vilde gierne giøre Alle det tilpas. — Det kommer altsammen an paa Dig. Det er Dig som skal have ham, og ikke mig. Var det mig, jeg siger Dig det reent ud, jeg tog ham med Kyshaand.

Klothilde.

Men da det nu er mig —

Obersten (distrait.)

Saa taer jeg ham ikke. Ikke meer om den Ting. Han kommer ellers herhen i Eftermiddag. Han er her snart, maaskee strax. — Jeg vil gaae bort, thi jeg skammer mig som en Hund, over at jeg skal sige ham Nei. Han har Penge som Græs, gamle Adels — vil kjøbe et Gods lige ved Siden af mit! Vil laane mig saamange Penge, jeg vil have, til at bygge det ny Huus for.

Klothilde.

Er det Gamle ikke godt nok?

Obersten.

Derfor det Gamle er godt nok, hvorfor tager Du da ikke Bilbo?

Klothilde (kærlig.)

Kjære Fader!

Obersten.

Nu, jeg lader Eder være allene: Du gjør hvad Du vil! Punktum.

Klothilde.

Vel, min Fader!

Obersten

(gaaer, men kommer igien.)

Du gjør hvad Du vil!

Klothilde.

Ja, min Fader!

Obersten (venligt overtalende.)

Og hvad jeg vil?

Klothilde.

Efter hvad der er talet, stemme vi jo overeens.

Obersten (hurtig.)

Du tager ham altsaa —

Klothilde (falder bestemt ind.)

Ikke.

Obersten (langsom.)

Du tager ham altsaa ikke! Rigtig, saadan var det, saadan bør det være. Consequent! Consequent! (Affides i det han gaaer.) Naar hun seer ham selv, saa bliver hun nok bevæget. — Godt Hierte! Men lidt egensindig! paastaende! — Hun tager ham nok, tænker jeg. (Gaaer.)

Bilbo.

Sagde jeg ikke nok, at vi vilde faae godt Veir, naar jeg kom? Efter Regn følger Solskin, sagde Socrates til sin Kone.

Klothilde.

Men hvad har forandret Dem saaledes?

Bilbo.

Det har, Fanden føre mig paa Mafferade, Du min Gudinde. Du er en Fæ, som har omskabt mig. See her hvad Kiærlighed mægter: Nye Klæder! Nye Haar! Nye Lægge! Solen smeltet paa Bierget og vi har Sommer igien. Fanden fare i Amor, han har faaet min Gistap til at sprutte som en Troldkiælling.

Klothilde.

Jeg skulde være Skyld i denne Forvandling?

Bilbo.

Du havde Ret! Du havde fuldkommen Ret. Fanden fare i disse gamle Philistere; disse gustne Pebersvende med trefantede Hatte og Spanstrør. Det maae vi unge Spottegioge og Grønskollinger forstaae. En Hat bør være rund; thi Runddelen, det veed Du selv, det er den skønneste Figur. Intet Pudder i Hovedet. En naturlig frisk Chevelure maae have sin egen Kulør. Er det ikke deilig Haar? Det har jeg selv staaet af Rakken paa

en rødmyttet Malkepige, og givet hende tyve Rigsbankdaler. Parykmageren maatte rigtig nok have meer; thi han havde det værste Arbeide. Nu da? Støvlerne? Afstumpede for Snuden. Sukken? Fanden i Bولد. Terpentin og Boret? Ud Helvede til! Det Løi fylder jo Stuen med Stank. Nei (strækker Benet ud.) Her er brændt Elfenbeen, Sukkerkandis, Maderaviin, Eggehvide og Vitriol, som gnaver Løret itu, at man snart kan faae sig et Par nye Støvler igien. Ha, ha, ha! Er det nu godt? "Wilhelm, min Wilhelm!" Lille Skælm, jeg hørte Dig nok. Jeg har lange Øren!

Klothilde (sagte.)

Jeg seer at jeg paa ingen anden Maade skiller mig ved den gamle Siæf, end ved at sætte i Værk, hvad jeg har besluttet. (Høit.) Herr von Bilbo, De tager feil.

Bilbo.

Nei Fanden incommodere mig, om jeg gjør. Jeg hørte Dig jo selv kalde mig Din Wilhelm. Der er fleer brogede Riser, end Præstens, det veed jeg vel; men hvilken Peer Wilhelm skulde det vel ellers være?

Klothilde.

Herr von Bilbo, siden De da trænger ind paa mig med saa megen ungdommelig Heflighed, saa nødes jeg til at giøre Dem en Tilfæelse.

Bilbo.

Der har vi det! Ket saa, kiereste Tilde, moer! Ket saa.

Klothilde.

Men da min Undseelse —

Bilbo.

Na hvad! lad Undseelsen ryge ad Helvede til. Det er en Fordom, en Levning af den barbariske Middelalder.

Klothilde.

De ønsker en endelig Erklæring, Herr von Bilbo, og jeg har længe været betænkt paa at give Dem den; men — da Læben nægter mig sin Tjeneste, saa maa et Tegn erstatte, hvad Dr. det ikke formaaer.

Bilbo (affides).

Hun vil give mig et Tegn? Det er et godt Tegn. (Hoit). Kom med Tegnet, Barn; kom med Tegnet!

Klothilde.

De erindrer at vi en Aften, i smukt Maanedeskin, gik igiennem Skoven sammen.

Bilbo.

Ak ja! Det var en deilig Aften. Dengang var jeg endnu gammeldags frisert. Maanen blandte sit hvide Skin med Pudderet paa min Paryk og

straalede saa medlidende ned, giennem de tykke Løv, paa mine velbrændte Solv-Stoespænder, som den vilde sige: Skam Dig for en evig Ulykke, at gaae saaledes klædt.

Klothilde.

Vi kom til en Plads i Skoven, hvor der laae nogle store Kampesteene oven paa hinanden.

Bilbo.

Der sank jeg paa mine Knæ, og gjorde Dem en formelig Kjerligheds-Erklæring.

Klothilde (smilende).

Men blev forhindret midt i Tælen —

Bilbo.

Da mine sorte Emse's Buxer i det samme brast for Knæerne, saa at Uldstrømpen foer ud, som den blege Maane giennem Skyens Rift paa Himlen. O jeg erindrer det altsammen.

Klothilde.

Nu vel, Herr von Bilbo! Bed dette gamle Alter, som De selv kaldte Kjerlighedens, er der en stor tyk Bux. Dersom De vil umage Dem derhen i Eftermiddag Klokken fem, saa vil De bag denne Bux finde en Gave, som vil sige Dem mit Hjertes endelige Mening. Min barbariske Und-

seelse tillader mig, som sagt, ikke at sige Dem den selv. Lev vel saalænge, fiere Herr von Wilbo!

(Reier dybt og gaaer).

Wilbo (fuld af Glæde).

Gode Klothilde! Først et Ord. — Hun er alt Aaiten. (Begeistret). Hun forsvandt, som Jagereus Hund, paa Maanens Horn, i Nattens Blæst — som Klopstok siger i sin Orschade. Lyksalige Wilbo! Hvad kan det være? Et brændende Hjerte! Et Par Duer som nebbes. En Vergifmeinnicht! Vore Navne i Dræk, i Træk, vilde jeg sige. Amor ridende skravs over en Tønde! Nei det er sandt det er Bachus, Gud for Viinhandelen. Jeg iler, trods min Podagra, trods mit Sting i Siden, trods mine Ligtorne. Kierligheden overvinder alt! Den udretter alt! Den har giort Markerne flade og Steilerne bakkede, hvad vilde jeg sige, Bakkerne steilede. Den brøler giennem Rattergalens Stemme og piber igiennem Ukrudtet paa Marken. Jeg iler efter Tegnet. Jeg iler.

A n d e n A k t.

(Samme Bærelse, som i Slutningen af Første).

Obersten. En Tjener.

(De komme hurtig ind).

Obersten.

Saae den fremmede Gartner mig?

Tjeneren.

Nei, Herr Oberst!

Obersten.

Du lader dem ogsaa altid rende lige ind. Kan Du ikke passe paa? Havde han seet mig, saa havde han ikke sluppet mig, før jeg havde taget ham i Tjeneste; det er jeg vis paa. Lad ham gaae! Siig jeg er ikke hjemme. Jeg har arvet nogle Penge, det er sandt; men Rigdom kan faae Ende, og om det saa var den hovedrige Mand Atapaliba, saa kunde han dog ikke fylde Salen med Guld, skjøndt det giældte hans Liv.

Tieneren.

Han bad mig slye Obersten sit Skudsmaal.

Obersten.

Naar jeg ingen Gartner bruger, saa bruger jeg heller ikke hans Skudsmaal. Kan Du ikke begribe det, Karl? (Tieneren vil gaae). Hvor skal Du hen?

Tieneren.

Jeg vil bringe ham det tilbage.

Obersten.

Wie lidt. — Jeg kan dog sagtens kikke deri, for Loiers Skyld. Sly mig det! (Læser). Hm! Gode Skudsmaal. (Tilfreds). Et Genie! Gior nye Anlæg. Der Teufel! — (I en anden Tone). Hm! Projektmager! Nar! Lydsk Bindebeutel! Lad ham rende. (Tieneren vil gaae). Hei Kaspar! Du er ogsaa saa forbandet gesvindt. Lad ham komme ind. — See paa ham kan jeg dog uden Penge. (Tieneren gaaer). Nei, nei, nei! Kaspar!

Tieneren.

Herre!

Obersten.

Lad ham komme ind, Kaspar! (Tieneren gaaer). Er dog furios for at see den Karl.

Gartneren Nikolai.

(kommer ind med en stor Havesax under Armen
og gjør mange Complimenter.)

Untertånigster Diener, mein Hr. Obrist!

Obersten.

Servitor! Han søger Tjeneste hos mig?

Gartneren.

Getrossen, gnådiger Herr! getrossen.

Obersten.

Hvad duer han egentlig til?

Gartneren.

Til alting, Herr Obrist. Jeg kan geren Dem
en lille Paradiis, Herr Oberst; und den, der kan
geren Dem det, han kan schaffen Dem alles hvat De
behever. Ich bringer Dem die ganze Welt sammen
i kort Negreb; so de ikke nedig har at reisen po
Oceanen, eller giennem Jorden, um at see den.
En grækische Dæmpel; en chinesische Schlott; en
Gremithitte! Aber Gremitten kan jeg ikke gere selbst;
den mo Obersten lade hugge i Bien, af en Schulb-
teer. Jeg huler Dem en Krotte ud af Jordens
Skeed, min Sæl, hvor Obersten kan i Skiggen sidde,
wenn Solen brænner Dem for stærkt in Hundeta-
gene. Jeg graber dem Ganalen ut som en Schlan-
ge; frandses den mit Blumen von allen Sorten —

Obersten.

Ja, men vi har intet Vand i Haven. Hvad kan det da hielpe?

Gartneren.

So braktifere vi det med en Spraitte, fra Bosten hen i Canalen. Das muß ich verstehn!

Obersten.

Ja det er altsammen' ganske godt, min Kære! Men jeg har ikke Raad til at holde saamange Folk.

Gartneren.

Wo Vonnem ansees ikke Herr Oberst, men kun paa en honet Umgang.

Obersten.

Kan han klippe Historier ud i Hækker, Gartner?

Gartneren.

Ja grausam, Herr Oberst. Jeg har een Sted faaet en Bræmie, hvor jeg udklippede alle Hofdamerne aus Ludvig des Bierzehnten Zeiten, mit Toupeen und Fiskebeensschürzen; nach dem größten classischen Geschmak!

Obersten.

Der Tausend. Det var store Ting. — Nu det er mig fiert. Jeg trænger just til en Karl, som

kunde flippe mig godt Gestalter ud i Hækker. Jeg har mange af dem i min Have, og ønskede gierne at gaae noget en gross i denne Kunst.

Gartneren.

Darin thuen Sie sehr wohl, hochzuverehrender Herr! Ut handle en gross er for nærværende Did den Kunst af alle Kunster, som fedet sin Mand bedst.

Obersten.

Disse Kanaler og Dievelskaber kan jeg ikke lide; derimod en smuk Buxbomfugl, i en net, tæt og velreven Hækkegang, — det giver en Hauge et vist ærverdigt Udseende.

Gartneren.

Richtig, Herr Oberst, om saadan en Hauge kan man sige, dat det er en Hauge, som baade har Meb und Kleer. Lassen sie mich immer machen. Binnen kurzer Zeit soll der Garten von den herrlichsten und seltnesten Sachen angefüllt sein. Egyptische Pyramiden, Obelischen; Damens mit Poschen, Vögel, Fische. — Aber fürbenede Diir, Herr Oberst, kan jeg ikke flippe, von wegen die dünne Bene. Das kan man mit Laubwerk nicht gut bösiren, versehen Sie?

Obersten.

Nu ja! Der har han da Fæstpenge; og gaae saa ned i Kiøkkenet, og faae sig noget at bide paa.

Obersten.

Jeg kan ikke bruge Dig til nogen Ting, og sender Dig derfor af Medlidenhed ud, at opgrave mig Urner og Steenknive, og saadan noget Skrab-sammen, til mit Naturaliekabinet.

Jakob.

Ja, naadige Herre! Der er ikke et Ord Løgn i hvad han endnu har sagt.

Obersten.

Og har Du ikke selv tilstaaet mig, at Du ikke duede til at opdage det Bitterste?

Jacob.

Jo; men nu tager jeg mine Ord i mig igien, thi det er Løgn i min Hals.

Obersten.

Hvad har Du da der i Din Pøse?

Jakob.

En Kæmpe, Husbond.

Obersten.

Hvad for noget?

Jakob.

En Kæmpe, siger jeg. Heel og holden, som han er kommen af Moders Liv. Af Weien, Skolemester! at jeg kan læsse ham af. Han er tung som en Ulykke, efter sin Død.

Obersten.

En Kæmpe?

Jakob.

Ja, ja! En Kæmpe, en Jette, en Nise, som her vrimsede af i gamle Dage; indtil Syndfloden kom og druknede de Hunde allesammen.

Obersten.

Jeg kan ikke blive klog paa den Snak.

Jakob.

Ja saadan er det at see sig om i Verden. Havde jeg nu aldrig været i Husbonds Neutraliekabinet, og seet alt det Dievelskab, saa havde jeg ikke forstaaet mig paa'et. Det er Magen til den døde Karl, der har kostet Husbond saa mange Penge, og som er faldet ned fra Maanen; hvorfor han ogsaa hedder Maaneden, eller hvad det er.

Obersten.

Mumien?

Jakob.

Ja rigtig. Den, Husbond han har givet tusind Daler for. Men min koster ingenting, og dersom det nu er en Han og en Hun — Men det er da endelig sandt, de ere døde!

Skoleholderen (sagte).

Gud hvad det er et dumt Bæst.

Obersten.

En Mumie? Men saa sig dog —

Jakob.

Jeg grob, som Husbond befalede mig, nede i Høien ved Ekemosen. Der er forfækkelig megen Jord i saadanne gamle hedenste Gravhøie. Endelig fandt jeg denne Karl, som jeg nok troer skal være ægte, saa at Husbond kan have Ære af ham i Neutraliekabinettet.

Skoleholderen.

O lad os see, Jakob.

Jakob.

Ja det troer jeg nok, nu vil han see, for var han saa stor paa det, og lod mig høre, jeg havde Dannelse.

Obersten.

Naa, ingen Slidderfladder! Luk op.

Jakob

(aabner Sæffen og tager en gammel trøstet Portstolpe ud, med en Knap for Enden).

Sikken en Karl! Det var anderledes Folk end nu omstunder.

Obersten.

Dit Bæst! Det er jo Enden af en gammel Portstolpe.

Jakob.

Af en Portstolpe? Ja saa vil jeg alle mine
livfødte Dage gielde for en Porthund. Lad sig
sige, Husbond, af Folk der har bedre Forstand
paa de hedenfarne Tider. Det er en Mumme!
Kan han ikke see, der sidder Hovedet jo endnu.

Skoleholderen.

Ha ha ha ha!

Jakob.

Grin af Satan, Skoleholder! og ikke af den
salig Siel. Han har kanske været en bedre Chri-
sten end J.

Obersten.

Det er en Portstolpe, siger jeg Dig, Karl!

Jakob.

Jo nu skal man nok see at man gjør Portstol-
perne den Ære og begraver dem i gamle hedske
Gravhøie. See, naadig Herre! Karlen har væ-
ret sine fulde tre Ellen lang.

Obersten.

Gaa, Døsmer! Jeg kan ikke bruge Dig til
nogen Ting.

Jakob (grædende).

Kan Husbond heller ikke bruge Mummen i
Neutraliekammeret?

Obersten.

Gaa, siger jeg! Paa Diebliffet ud af Værelset med det Snavs!

Jakob

(i det han stopper Stolpen i Posen og tager den paa Ryggen).

Det kan gierne være, at det er Kong Pharaos i Egypten, som druknede i det røde Hav. Men saadan gaaer det: "Naar Døren er luft og Lyset er slukt, da er den glemt som ude er luft." Det er ikke værdt at nøde Godt i Ondt. Lad os gaae, Deres keiserlige Majestæt. — (Jakob gaaer. Obersten vandrer fortrædelig frem og tilbage).

Skoleholderen.

Jeg beder Herr Obersten ikke at tænke længer paa den Daare; men at række et naadigt Øre til mine Ord. Begge Hændernes Fuldstab, i Anledning af den fiære Frostens Geburtsdags Celeberration, er noksom bekiendt, og trænger ikke til nogen nyere Analyse. Jeg har slæbt som en Hest.

Obersten.

Jeg veed, min gode Mand, at han gjør sig megen Umage for min Skyld.

Skoleholderen.

Jeg har paa Veien herhid truffet en ung Spillemand med en Lire, som synger de deiligste Læ-

lienske Viser. Jeg spurgte, om han ikke vilde komme imorgen og spille paa Geburtsdagen, og Lof-
tets Givelse fremablede et sikkert Haab. Men
Characterens Besynderlighed hos den unge Apollo
er fielden. Han spiller ikke for Penges, men Vres
Erhvervelse. Ikke for Mandfolks Fornoielse, men
Fruentimmers; ikke for stygge Fruentimmers For-
noielse, men Smukkes.

Obersten.

Kiere Mand, baresten han vilde vænne sig af
med den forunderlige Stil.

Skoleholderen.

Hielveordenes Fyldekalk, i de levende Sprog,
søger jeg saa meget som mueligt at dræbe, naa-
dige Herre. Ordnes Ciceronianske Kraftcom-
pacthed vinder ved slige Sammenlikninger.

Obersten.

Nu godt! Han vaager over Sproget. —
Saa altsaa denne Spillemand er saa løierlig?

Skoleholderen.

Men komme gjør han; thi han sagde — jeg
taler hans Ord og ikke mine: Om end Frøkenen
var saa hæslig, som den sovende Venus i et Vox-
kabinet, saa skulde han dog komme, da Kammer-
jomfruens, Beates, Skionhed var befunden til-
fredsstillende.

Obersten.

Sagde han det?

Skoleholderen.

Ord til andet; undtagen at jeg sætter det i noget bedre Stil; thi ved Italiens Giennemreise har Modersmaalets Forglemmelse havt en bestandig Formerelse.

Obersten.

Gid Fanden havde ham, med alle hans Elser.

Skoleholderen (rørt).

Band ikke Elsenavnet, naadig Herre! Det var min salig Hustrus Nomen proprium.

Obersten.

Det er altsaa en ægtefabelig Kiærlighed, han bær til alle Sprogets hyppige Elser?

Skoleholderen.

Det er jo en uskyldig Fornøielse.

Obersten.

Fornøi han Else uskyldigt længe nok.

Skoleholderen.

Men nu kommer Forkyndelsens Bedstbed: Som jeg gaaer igiennem Skoven i Dag, med mine Skolebørn, der havde indstuderet det af mig forfattede Carmen, i Anledning af den høie Fod-

felsdag, og som jeg kommer paa en Plads, falder mine Dines Direktion pludselig paa nogle Kampe-
stene, hvis Størrelse ere af en usædvanlig Stor-
hed; og ved den end ydermere noiere Beskuelse,
finder jeg Navnet Freyas Udhuggelse derpaa,
med store latinske Bogstaver; hvoraf jeg gjør den
Slutning, at man i gamle Dage har benyttet sig
af dette Altars Brug, til den gamle Forelskelses-
gudindes Tilbedelse.

O b e r s t e n .

Hvad siger han, Skoleholder? Et Altar med
Freyas Navn paa?

S k o l e h o l d e r e n .

Som efter Udseendet at dømme i det mindste
er hugget et Par tusind Aar før Verdens Skabelse.

O b e r s t e n .

Den skal i Naturaliekabinettet.

S k o l e h o l d e r e n .

Jeg er forvissat om, at Menighedens ikke ube-
tydelige Antal Heste vilde gjøre et frugtesløst For-
søg paa dens Borttrækkelse. Men jeg har en an-
den Plan, naadige Herre! Hvad om Høitiden i
Morgen blev bestemt til at holdes der?

Obersten.

Han siger noget, Skoleholder. Hum! Det var ikke ilde. Ja, Unge og Gamle skal samle sig der. Der er Rum til et Svingom. Der ville vi celeberere hendes Fødselsdag.

Skoleholderen.

Og hun skal staae med Blomsterkrands og Bielder paa, udklædt som Forliebelsens Gudinde. —

Obersten.

Er han gal?

Skoleholderen.

Jh Gud bevares!

Obersten.

Er han fuld?

Skoleholderen.

Ikke det jeg veed, naadig Herre!

Obersten.

Min Datter med Bielder!

Skoleholderen.

Naa dem kan man jo spare. Bevaagne Herr Oberst! bliv ikke fortørnet, hvis jeg har talt i Enfoldighed. Jeg vil ei fornærme Respekten;

men ikkun formere Effekten; til Hoitidens bedre
Opnaaelse. See det er min Sandheds Tilstaaelse.

Obersten.

Ja ja, saa faaer det da være; siden det
kun er af Imbecillitet at han udtrykker sig saa-
ledes.

Skoleholderen.

Saa maa vi da tænke paa noget, som kan
hadre Frokenen meer. Og som klæer hende
bedre.

Obersten.

Gjør det, saa skal jeg skatte hans Wiisdom.

Skoleholderen.

Havde vi bare to dygtige Katte. Dog de
maatte vel findes i hele vort Sogn.

Obersten.

Hvad skal de?

Skoleholderen.

De skal trække Frokenens Bogn.

Obersten.

Et Par Katte trække min Datter? Det maatte
te da være et Par Diævels Katte.

Klothildes Kammer.

(Hun spiller og synger ved sit Pianoforte).

Beate (rydder op).

Klothilde.

Åh Elskov! du fryder det unge Bryst.
 Hvo kan vel lægge paa Hjertet Skjul?
 Hvad Lyst er salig som Amors Lyst?
 Men Amor du ligner en Sommerfugl.

Du sidder saa nær, paa de Lillier nær;
 Men sidder der kun saa kort, saa kort.
 Din Vinge blaaner i Purpurfiær;
 Men griber jeg til — o da flyer du bort.

Åh smut kun giennem de spæde Løv!
 De purpurne flagrende Vinger hæv!
 Thi fanger jeg dig — da gaaer af dit Støv,
 Og du bliver graae som en Spindevæv.

Beate.

Det er dog rigtig Skade, fiere Frøken, at
 man ikke kan fange Amor, førend Farven strax
 skal gaae af ham.

Klothilde (staaer op).

Har Du besørget, hvad jeg sagde Dig?

Beate.

Ja vist. Henrik har selv hjulpet til at skaffe alting istand. Det er en stor Skælm, som aldrig er gladere, end naar det gaaer ud over hans Herre.

Klothilde.

Synes Du ikke, den gamle Gæk fortjener det?

Beate.

Åk jo vist. Hvad bilder saadanne gamle Personer sig ind, at de ville være forelskede endnu? Det kan gaae galt nok med de Unge. Som nu, for Exempel, denne Herr Guilielmo.

Klothilde.

Ja, der har Du jo gjort en Erobring.

Beate (ængstelig).

Åk, kære Frøken! Han sagde, han vilde komme og synge en Iliade, eller en Henriade, uden for mine Vinduer i Nat, som det er Brug i Italien. Hvad skal der blive af, kære Frøken?

Klothilde.

Åh nu! Intet videre end at du hører paa ham, takker ham, og gaaer til Sengs.

Beate.

Ja, men det kan jo giøre Opsigt. Og hvad vil Folk tænke?

Klothilde.

De vil tænke, at Guitharspilleren er lidt forelsket i Dig, og at Du ikke græmmer Dig tilbøde derover.

Beate.

Nei, fiære Froken! Det maa Folk for Guds Skyld ikke tænke.

Klothilde.

Jh men hvad Ondt er der da i det? Du har jo ingen Elsker, hvis Jaloufie Du kan opvække. —

Beate.

Ak, fiære Froken — Men De maa for Himmels Skyld ikke sladdre af Skole.

Klothilde.

Nei, det lover jeg Dig.

Beate (med nedslagne Dine).

Ak jo! Jeg har en Elsker.

Klothilde.

Og det er?

Beate.

Det er den ny tydske Gartner, med den store Sax!

Klothilde.

Beate! Er Du fra Forstanden? Den Daarses fistelem!

Beate.

Daarefistelem? Ja gid Daarefisten var fuld af saadanne Medlemmer. Seer De, kiære Frøken, jeg maa fortælle Dem den hele Sag. Det er en ung smuk Gartner, fra Nabogodset, som længe har havt et godt Nie til mig. Da han nu vidste, at Deres Herr Fader var en curios Herre, som holdt meget af hvad der var Fremmed, saa købte han sig den store Sax, for sine Sparebøsepenge, og gav sig til at agere saadan en Karl, for at komme i Oberstens Tjeneste. Thi almindelige danske Tjenestefolk havde han nok af, og vilde ikke have fleer.

Klothilde.

Er det sandt hvad Du siger?

Beate.

Kiære Frøken, hvert Ord er desværre alt for sandt. Thi hvad vil Folgen blive? Deres Herr Fader bliver fortornet og jager ham bort, og jeg tager min Død derover; saa har han det saa godt.

Klothilde.

Nei, Du kiære gode Pige! Det skal aldrig skee. Han spiller altsaa denne Kulle af Kiærlighed til Dig?

Beate.

Ja det maa jeg rigtig nok sige til hans Undskyldning. Det er af den rene pure Kierlighed til mig.

Klothilde.

Nu, min gode Beate! Siden det hænger saaledes sammen, saa lover jeg Dig; at Du skal blive lykkelig. Du skal faae Din Gartner, og han et Levebrød paa min Faders Gods. Det er en Bøn, som han ikke vil nægte mig, paa min Fødselsdag i Morgen.

Beate.

Kiære, kiære Frøken! Hvor De gjør mig lykkelig! Hvor De gjør mig usigelig lykkelig.

Klothilde.

Din Lykke glæder mig, som det var min egen.

Beate (bekymret).

O bedste Frøken! Sid jeg nu ogsaa kunde glæde mig over Deres Lykke.

Klothilde.

Glaa ikke paa den Streng! Da Du nu elsker, saa veed Du hvad det vil sige, at have mistet sin Elskede, især naar man selv har bortstødt ham.

Beate.

Staffels Frøken!

Klothilde.

Beflag mig ikke! og tæl ikke mere derom. —
 See saa! Naar jeg saaledes et Dieblif har været
 tungsindig, saa bliver jeg let om Hjertet igien.
 Jeg gjør mig al Umage for at neddyffe min daarlige
 Kiærlighed. Thi han har dog aldrig elsket
 mig oprigtig, ellers kunde han ikke blive borte
 for bestandig. Maaskee han er død! Dog nei,
 det er han ikke. Saa havde det sikkert ahnet mig.
 Dertil var han ogsaa alt for sund, og ung, og
 stærk. Nu vel Beate! Mændene ere haarde imod
 os, vi bør være det samme imod dem. Jeg følger
 med Dig paa Dit Kammer i Aften, for at
 høre den fremmede Guithar-spiller. Naar han har
 siungen Dig noget forelsket Tøieri for, skal
 Du svare ham igien; og jeg skal selv accompa-
 nere Dig ved min Harpe.

Beate.

Nei, kære Frøken! svare kan jeg nu slet
 ikke!

Klothilde.

Saa skal jeg gjøre det for Dig.

Beate.

Men min Gartner, kære Frøken?

Klothilde.

Han søder. Og kommer han og lurser, og hører det, saa er det lige godt. Piin ham kun lidt. Det siger slet intet.

Beate.

Men... kære Froken....

Klothilde.

Nu maa jeg gaae ned og stænke Thee.

Beate.

De er saa underlig urolig, synes mig.

Klothilde.

Jeg er urolig over hvorledes Bilbo vil finde sig i sin Ydmygelse.

Beate.

Er De bange for at han skal blive vred?

Klothilde.

Nei, tværtimod, jeg er bange for at han ikke skal blive det.

Beate.

O han bliver nok vred. Det er en grumme opfarende Herre. Vær De ganske rolig.

(De gaae).

Gunden med Freias Alter.

Herr von Bilbo, en Tiener.

Bilbo (ved Indgangen.)

Du bliver staaende der, Lars!

Lars.

Ja Herre!

Bilbo (kommer længer frem.)

Dine Fødder ere ikke værdige til at betræde dette hellige Sted. — Ha det banker i mit Hierte, som i en Smedeesse. — Det er Vulkanus som banker mit Hierte, fordi jeg er forliebt i hans Kone. Jeg har altid før holdet Kierlighedens søde Besvimelser for Indbildning, og noget som kun fandt Sted i disse gamle hedenste Legender — i denne Elfvos Tragedie Axel og Palnatøke, og andre slige Resten af et sentimentalst og overspændt Kiællingerie; men nu mærker jeg det er noget ganske andet. — Salig Giertrud tog jeg for Pengenes Skyld; derfor kom ogsaa Himmelen's Straf over mig, med den forbandede Dreng, der løb bort. — Her er Stenen. Af den vil velte en tungere Steen fra mit Hierte, end den er selv. — Hvad er det? Der staaer noget skrevet derpaa, med latinske Bogstaver? For første Gang i mit Liv fortryder jeg, at jeg ikke har lært Latin. Latinske Bogstaver har

jeg dog kundt i min Ungdom; men man glemmer det Pedanteri igien, naar man ikke øver sig. Lad mig see: Een, To, Tre, Fire, Fem. B, J, L, S. — Wo! Det er mit Navn, det bander jeg paa. Men det ene B er ikke ganske som det andet. Og jeg har jo to B'er i mit Navn. Lad see: B, det er strax eet B; J, det er en Vokal, L, det er ogsaa en Vokal, og S er nok et S, og D er en Consonant. — Af det er sandt, jeg har jo en Tiener med. Det Døsmerbæst kan sige mig hvad der staaer. Hei Lars! Kom hid og læs hvad her staaer. Jeg kan ikke see uden Briller.

Lars.

Der staaer Freia, Herre!

Bilbo.

Freia! Hvad er det? Er det noget, man kan spise?

Lars.

Det var en Afgud for Kiærligheden. i Mexico eller Algier, jeg kan ikke huske det. Det er længe siden jeg læste Hübners bibelske Historie.

Bilbo.

Ha ha! Nu husker jeg det. Det var han, som blev brændt af Capitain Kof, da han opdagede Amerika. Det har jeg læst i Campes Robinson, førend Du blev født. Gaa Du kun hen paa Din

Plads igien. (Tjeneren gaar.) Freia! Kiærlig-
hedsafguden i Valgier! O du lykkelige Bilbo. Det
har hun selv udhugget, den lille Staffel, for at
overraske mig. Hurtig nu til Bussen. Der glim-
ter noget Gult. Det er Gaven. Den er i en
stor Kurb. Hei Lars! kom og hielp mig denne
Kurb ud af Bussen. (Lars kommer og hjælper.)
Der er den. Victoria! (Riger begierlig deri.) Hvad
nu? Der er jo ingenting deri.

Lars.

Ikke andet end et lille Brev.

Bilbo.

Et lille Brev? Et lille Brev? Ghy mig det,
om det er nok saa lille. (Lars flyer ham det.)
Salvo Titulo Her von Bilbo! Salvo Titulo! Det
er mig. (Brækker og læser.)

Den tørre Green indfletter sine Arme

Fast om sin Nabos Liv, forbrændt af heden Sol;

Paa Elskov uden Kraft og uden Varme

Et passeligt Symbol.

Tag denne Kurb, og lad Dig Kurven sige

At Lige favner Lige!

(Bilbo vender sig om og slaaer Lars paa Snuden.)

Lars.

Au! hvorfor slaaer Herren mig?

Bilbo.

Kister! Spørger Du om hvorfor jeg slaaer Dig? Er det Foræringer at byde Folk?

Lars.

Jeg har jo aldrig foræret Herren det Bitterste.

Bilbo.

Hvem siger at Du har foræret mig Noget, Dit Bæst? Frokenen har foræret mig Noget, det er værre. Ha for Satan! Efter lang Opvartning og nye Klæder! Mig! Men Fanden giøre mig til en Springgaas, om Du ikke skal faae det betalt Mamsel. At give mig Kurven! Kurven! (griber Lars i Brystet.) Hør Karl! Hvad vil det sige at give en ærlig Mand Kurven?

Lars.

Herren er altid saa urimelig naar han er hidsig, og naar han har — spijst.

Bilbo.

Har jeg ikke Marsag til at blive urimelig over saadanne Niim? Men det er et dumt, toffet, miserabelt Indfald. En Klædekurv! som fornuftige Folk bringer Tvi ud paa Blegdammen i — at giøre den til et Symbol! — Du havde fortient din Ufjel, at jeg skulde hugge Hovedet i Stykker paa dig.

Henrik (kommer løbende.)

Ak Herre! Jeg har gjort en Opdagelse.

Bilbo.

Jeg ogsaa.

Henrik.

Jeg har seet Herrens Herr Søn! Den unge Junker Wilhelm.

Bilbo.

Den Landstryger! Som jeg i tre Aar ikke har hørt det Mindste til?

Henrik.

Ak Himmel! Han er kommen tilbage i Armod og Hovmodighed.

Bilbo.

Hvad Dieblen vil det sige? Er han bleven Komodiant?

Henrik.

Nei det vil sige, han er klædt udenpaa som et stikkeligt Menneske; men indvendig har han ikke en Skilling i Lommen. Han er bleven Guitharspiller, og eier ikke andet, end den Lire, som han gaaer og dingler med paa Ryggen.

Bilbo.

Min Søn? — Fra Italien? Lirendreier?

H e n r i k.

Jeg har seet ham med mine egne Dine herude. Han veed ikke at Obersten, eller at Herren er her. Hændelsen har ført ham herhid; thi han gaaer fra Herregaard til Herregaard, og synger for Penge, eller for et Maaltid Mad; ligesom det kan falde sig.

B i l b o.

Ligesom det kan falde sig? Det bliver fort for mine Dine. For Penge — for Mad — ligesom det kan falde sig —

(han sætter sig paa Kurvranden, og falder deri.)

H e n r i k.

Uf Herren falder jo selv.

B i l b o.

Uf Henrik! Pico de Teneriffa kunde vel styrte ved slige Efterretninger; hvor meget mere en gammel, graahærdet, ærefier Fader, som jeg. (Han reiser sig overende i Kurven.) Havde der Nogen bragt mig Tidende, om at han var syg — jeg vilde træffet dem og sagt: Han kommer sig nok! Ufrudt for-gaaer aldrig. Havde Nogen fortalt mig at han var død — Det skulde aldrig fortrudt mig; jeg vilde svare: Krukken gaaer saalænge til Vand, til den gaaer hankeløs hjem. Men nu lever han! gjør sin Familie Skam. Er bleven en Spiller! Hu, det er den værste Last et Menneske kan falde til. Og var

han endda bleven Kortenspiller — saa fik det endda være; det er et Spil som de fornemste Folk ikke skamme dem ved. — Men Guithar-spiller — spiller for Penge — og for Mad. Bær mig hen under Slaentornenes Skygge, Karle! Jeg vil see om jeg kan græde. Jeg vil Fanden filtrere mig græde! Jeg maa have Lust.

Henrik.

Men vil Herren ikke heller gaae det lille Stykke? Det klæder bedre.

Bilbo.

Kan jeg gaae? Kan jeg staae paa mine Been? Afsted siger jeg I Slynkler! Hvad holder jeg Eder for?

Lars.

Jeg troer Manden er ikke ret klog. Mig slog han i Næse og Mund.

Henrik.

Nu det var dog ganske fornuftigt!

Bilbo.

Saadan en Kurv og saadan en Søn paa een gang, det er meer end et syndigt Menneske kan taale.

Henrik.

Herren lader sig levende begrave, ligesom Reiser Carl den Femte, for at see hvordan det klæder.

Bilbo.

Taber mig ikke Karle.

Henrik.

Nei det vilde være for stort et Tab, for os
stakkels Tienere. En fattig Bonde kunde ikke
græmme sig meer, hvis han tabte sin Malksko.

Bilbo (i det han bæres bort.)

Spiller for Penge — og for Mad! Gjør Fa-
milien Skam! Er ikke bleven en Kortenspiller,
men en Guitharspiller. Os gamle Bilbo! Du
har seet nok af denne Verdens Forføngelighed!

T r e d i e A k t.

(En Ende af Skoven, hvortil Sidebygningen af Herregaarden vender ud. Nat, men maanedlyst.)

Guilielmo (kommer med sin Guitharre.) En gammel Bonde (viser ham Vej.

Guilielmo.

Ja her maa det være! Tager jeg ikke fejl, saa er det ganske rigtig her. Eller — skulde det være omme paa den anden Fløi? Jeg vil conferere efter den Beskrivelse, som den lille, nydelige Beate har givet mig. Wie lidt, Landsmand! saa skal Du faae Drikkepenge, naar jeg kommer tilbage.

(Gaaer om Hjørnet.)

Bilbo,

(som er den forklædte Bonde, bryder ud)

Maa jeg banded aldrig! Men Fanden forvandle mig til salig Keiser Gale Frederik, høilovlig Hukommelse, om nogen Fader er løbet saaledes

giøre det udenfor Vinduerne, end indenfor. Men — med Forlov, gode Herre! Han er jo en Spillemænd af sin Profession?

Guiljelmo.

Ja, min Ven!

Bilbo.

Det maa bringe en god Skilling ind, mellem Aar og Dag.

Guiljelmo.

Jkke synderlig, imidlertid dog nok til at betale Dig anstændigt med, for Din Umage. Seer her har Du en Krone! Den fik jeg sidst ved et Bønderbryllup.

Bilbo

(med neppe undertvungen Harm).

Bed et Bønderbryllup? (Seer paa Kronen, affides). Det er Kronedød Løgn! Jeg kiender Kronen. Den var i den Pung hele Penge, som han fik forærende af sin salig Grantante, den Dag han reiste. Har han dog den endnu? Den maa vist have været borte for ham i tre Aar, og han har fundet den først imorges igien. (Høit). Det maa være et Herreleuet, at fortiene saadanne rare Penge. Men gode Herre seer mig saa velholden ud. Kan dog det Lirendreieri give saameget af sig, mellem Aar og Dag?

Guilielmo.

Du skal vide, jeg har en velhavende Fader, som elsker mig, og giver mig hvert Aar en flækkelig Understøttelse. Thi han siger som sandt er: Hvad kan en Fader have fiærere, end sine egne Børn?

Bilbo (sagte).

Det er Fanden infam cassere mig Løgn, det har jeg aldrig sagt. (høit). Af ja, naar man har Børn, som stikke sig vel, saa maa det være en Hiertens Glæde at hielppe dem frem.

Guilielmo.

Det troer jeg. Min Fader glæder sig ogsaa ret af Hiertet over mig.

Bilbo (sukker dybt).

Ja det er vel intet Under.

Guilielmo.

Hvorfor sukker Du, Landsmand?

Bilbo.

Af, gode Herre! Fordi jeg tænker paa min Søn. Det er en Esel, en Dagdriver, et Bæst, som sætter mig graae Haar i Hovedet. Han støver omkring, besfiller ingenting, og gjør mig Skam og Spot paa min gammel Alder.

Guilielmo.

By den Knægt burde straffes.

Bilbo.

Åk jeg arme Mand, jeg arme Mand! Ja vist burde han straffes. Åk! Åk! (Han vrider sine Hænder, og kommer ved Armbevægelserne til at slaae Guilielmo paa Dret). Åk gunstige Herre! Tilgiv mig min Forseelse! Det skedte af Vanvare.

Guilielmo.

Åk tilgivet. Men veed Du hvad, gamle Faer? Nu skal Du gaae hjem og lægge Dig; thi min Tid er knap.

Bilbo.

Glem da ikke at komme til mig i Morgen, som han har lovet.

Guilielmo.

Jeg kommer vist.

Bilbo.

God Nat da, gode Herre! God Nat!

Guilielmo.

God Nat, sov vel!

Bilbo (i det han gaaer).

Åk! Åk! Din vanartige liderlige Skielm.

Guilielmo.

Ja det maa Du sige to Gange. (Den Gamle gaaer).

Guilielmo (allene).

Stakkels forunderlige Fader. Jeg veed ikke om jeg skal lee eller græde over Dig. Saameget veed jeg, at hvis Du ikke var min Fader, — saa loe jeg. Han er vred! Men ham skal jeg nok mildne. Naar han hører, jeg er blevet til noget, og ikke trænger til hans Hielp, saa er han fornøiet. Men nu kommer en vanskeligere Scene. Og dog maa det være. Elsker hun mig, saa mærker jeg det snart; elsker hun mig ikke, kunde jeg da bedre hævne mig, end ved at hylle Kiærlighed for Beate? Hævne Dig? Ky Wilhelm! — Ei hvad! bort Alvorlighed! — Kom Spøg og Lune! Her er efter Bestrivelsen baade Beates og Klothildes Binduer. Jeg vil stemme min Guithar og spille lidt, for at lade mig høre. Søde Baarnat! I din Favn maatte jeg sagtens improvisere, dersom ikke mit Hierte var saa uroligt. (Han slaaer Guitharren, i det samme kommer Jacob).

Jacob

(med sin Cæk paa Ryggen).

Ha ha! Saavidt kom vi om ikke længer. Frisk Mod, Jacob, er halv Fortæring. Den kommer

ogsaa frem, som kører med Stude. Vil ikke de Syge, saa vil de Sunde. Hvad der falder fra Næsen til Munden, er ikke spildt.

Guillermo.

Hvad Dievlen er det? Jeg troer Sancho Pansa gaaer heromkring i Skoven, og spørger efter sin Død.

Jakob.

Yes! Det raslede! Her skulde dog vel aldrig være Røvere i denne Skov?

Guillermo.

Hvad vil den Karl? Han lader til at være dygtig dum, og taler om Røvere. Ham skal jeg snart kysse bort. (Med høi og huul Røst). Hvem der?

Jakob.

Åk du milde Fader! jeg er om en Hals. Hvad skal jeg sige? Na gid nu Kæmpen var levende, saa kunde han forsvare mig.

Guillermo.

Hvem der?

Jakob.

Jømmeni! Jømmeni! Jeg fattige Karl! Jeg fattige Karl! Hvad skal jeg hitte paa?

Guilielmo (med tordnende Røst).
Hvem der?

Jakob (fortvivlet).
Kun d!

Guilielmo.
Kund forbi!

Jakob.
Ja gierne. (Vil rende bort, men givr i For-
strækkelsen et Svingom, hvorved han kommer til
at rende, med Hovedet, lige imod Guilielmo). Af
om Forladelse, allerunderdanigste Herr Røver!

Guilielmo (som før).
Jeg er ingen Røver!

Jakob.
Af hvem er han da?

Guilielmo.
Cartouche!

Jakob.
Af! (Folder sine Hænder).

Guilielmo.
Mandrin!

Jakob.
Jeg er om en Hals! Det er en chinesisk
Mandarin.

Guilielmo.

Rinaldo Rinaldini!

Jakob.

Ha der lettede det lidt igien.

Guilielmo (stærkere.)

Peer Mikfelsen!

Jakob (paa Knæ.)

Åk jeg er alt død. Han behøver ikke at slaa mig ihjel.

Guilielmo (paa eengang med en mild Stemme.)

Du tager Feil min Ven. (Tager Jakob under Hagen.) Jeg er Robert, oder der Mann wie er sein sollte!

Jakob.

Åk, Herr Mand hvi er sein sollte! Spar mit Liv.

Guilielmo.

Stat op min Son! Der skal Dig intet Ondt vederfares.

Jakob.

Åk Herr Virendreter! Er det ham?

Guilielmo.

Kiender Du mig?

Jakob.

Jh ja vist. Jeg viste ham jo Vertshuset i Formiddags, da jeg gif med Kantofler; kan han ikke

huske det? Han gav mig endda to Mark i Drikkepenge. Men han maae ikke blive vred, jeg har ikke druffet dem op endnu!

Guiljelmo.

Ja, det er sandt! Nu husker jeg det. Men hvad er det Du har i Din Sæk? Det er vel atter Kartofler?

Jakob (ganske ligegyldig, i det han lætter Nosen høiere op paa Kyggen.)

Nei det er en Kæmpe, gode Herre!

Guiljelmo.

En Kæmpe?

Jakob.

Ja! ja! En Kæmpe. Er det saa forunderligt? Har han aldrig seet Folk med Kæmper paa Kyggen, førend i Dag, og har dog nu været saa vidt omkring? Det er mit Levebrød, skal jeg sige ham. Jeg lever af at grave Kæmper op, til den naadige Herre, i gamle Gravhøie, til hans Neutraliekabinet. I Dag fandt jeg denne Mumme, og jeg tør svære paa den er ægte. Men saa vrager den naadige Herre Mummen, og siger, det er en gammel Portstolpe, hvorvel jeg tør sværge paa at den er ligesaa god, som dem, der komme ude fra Egypten. — Men hvad der er indenlandsk, det duer nu aldrig. Ligesom vi ikke kunde have Mummer, ligesaa godt, som andre Potentater!

Guiljelmo.

Men hvad vil Du da nu med den her?

Jakob.

Ja see det vil jeg nok sige ham, dersom han kan tie.

Guiljelmo.

O ja.

Jakob.

Jeg vil forære den til Beate.

Guiljelmo.

Hvilken Beate?

Jakob.

Jh den naadige Frosens Pige! Et grumme deiligt Møbarn, der unteer uns gesagt, som Evesken siger, har et godt Horn i Siden til mig. Og rigtig nok er jeg kun en fattig Bondekarl, men saa gaaer jeg hver Sondag i Kirken, og hører Præsten præke om, at Fødselen adler Fortienester, og at Hytten paa Marken er akkurat ligesaa god, som Hyrden ved Tronens Fod; — og saa har jeg faaet Hierte i Livet! Og da nu den naadige Herre ikke vilde have Mummen, saa tænkte jeg: Hvad der falder fra Næsen til Munden er ikke spildt; og saa fik jeg ifinde at forære Tomfrue Beat'en i Fæfensgave, inden hun lægger sig.

Guiljelmo (med en comist Ironi.)

Hør min gode Jakob! Du lader til at være et smukt stikkelig Menneſke, ret hvad man ſaadan kalder en haabefuld Yngling! Men, tillad at jeg ſiger Dig det: Du har ingen Menneſkekundſkab.

Jakob.

See!

Guiljelmo.

Menneſkekundſkab mangler Dig, troe mit Ord; hvilket er Aarsag i, at Du overlader Dig lidt for meget til Din brændende Phantafie, ſom bringer Dig til at ſøge Idealer i den virkelige Verden.

Jakob (hurtig.)

En Daler?

Guiljelmo.

See! Utter Phantafieſpil! Idealer ſiger jeg: Troe Du mine Ord, jeg kiender Menneſkene, og iblandt dem iſær Pigerne, og veed med Viſhed, at af alting i Verden hade de intet mere under Solen, end Mumier!

Jakob.

Er det ogsaa ſandt?

Guiljelmo.

Der har Du fem Rigsbankdaler! For dem kan Du kiøbe Din Siels Elſkede en bedre Fæſtens-

gave. Men gaae nu hen og læg Dig, med samt Din Kæmpe; thi som sagt, den gjør ingen Lykke.

Jakob (glad.)

Tusind Tak, velbaarne Herr Lurendreier! Nei det var da en behagelig Overraskelse! Fem Rigsbankdaler! (seer paa Seddelen.) Ja der staaer det. F, e, m, fem. Nu saa vil jeg da ogsaa hells det. God Nat saalænge!

Guiljelmo.

God Nat!

Jakob (gaaer, men kommer tilbage).

God Nat! Herr Lurendreier.

Guiljelmo.

God Nat! God Nat! (Jakob gaaer.) Saa! Væk med Dig. I Seng med Dig, du varme Elsker. Der er ikke Lys endnu! Klodilde og Beate skulde dog vel aldrig klæde dem af i Maanstin? O lykkelige Bøg! som strækker din ranke Hals, og figer skiælnst og listigt i Sovesamret, med dit grønne Die! O var jeg Dig, kunde jeg kun nu hyle et Phlegma, som Du, naar Rattergalen synger i din Top! Jeg maa lade mig høre igien. (Klimprer paa Guitarren, men standser strax.) Aliter Noget? Ha det sværmer her i denne Sommernat med Mennesker, som Myg.

Skoleholderen (kommer snigende ind, med en Sækkepibe under Armen.)

Taussheden hersker! Folkemængden er, paa mig nær, ubetydelig. Maanen mankerer ikke at straaale Hypokondrie ned, giennem Bustenes Sykkelse, og Bakkens Rislen kildrer det lyttende Ore. Et saadant Dieblif risikerer man vel intet ved at falde Kiærlighedens! — O Beate! Beatissime! Dine Dines Salamander-Element har foraarsaget saadan et Tøveir, i mit Enkemandshiertes Nordkap, at det nu ligner en Conditoriis, der har staaet saalænge i Koppen, at den har mere Forvandtskab med Belling, end Is — Derfor har jeg ogsaa expectoreret mig, for at tale poetice, og digtet Dig en Ode, hvis Sødhed ligner Din Sødhed, kiæreste Beate! Jeg har hørt at man i Italien, forhen Rom kaldet, pleier at ampligere Serenaders Sang, med Akkompagnementets Ledfagelse. Da nu min Nemhed er Dievels stor, (Gud forlade mig, jeg burde ikke tale saa) saa har jeg, da jeg gierne prøver en Ting, faaet ifinde at prøbere, om vel en saadan Serenade kunde slaae an, i vort nordlige Klima. Har derfor, da jeg dog ikke kan sove i Nat, for Myggene, medtaget nærværende Sækkepibe, for at akkompagnere mig selv. (Synger.)

Beate, Beatissime!

Jeg elsker Dig til Døden.

(Blæser i Sækkepiben.)

Det skal Du snart tilviſſe ſee.
Hør mine Suf i Nøden!

(Blæser stærkt i Sækkepiben.)

Hør mine Suf,
Hør mine Kluf,
Lig Nattergalens Klufke.

(Blæser.)

See mine Buf,
Du ſmukke Duff!
Dit Hierte ei Du lukke.

(Bukker, og blæser en lang ſørgelig Tone i Sækkepiben.)

Det er forbandet med de blæſende Inſtrumenter, at man ſkal bruge Munden til dem, og ſaa har man i det Dieblif intet tilovers at ſynge med. Man kan ikke være mere end eet Sted ad Gangen. Et Menneſte har kun to Hænder, og halv ſaa mange Munde. Det er et indſtrænket Væſen! Imidlertid er det ſaamænd gaaet ret ſnuft. Hendes Gienelſkov drages ikke i Tvivl; men Skielmsmeſterſten ſtiuler Tilkiendegivelfen. I Morgen vil jeg aabne mig for hende, og jeg haaber at Nabningen ſkal have de fordeelagtigſte Folger; thi ſom ſagt: Hendes roſenlæbede Munds Smil har forvandlet mit Entemandshiertes Nordkap, til Kapo

de bone Experiance! (Gaaer bort; blæsende lidet paa Veien udi Sækketuben.)

Guiljelmo (kommer frem og stirrer efter Skolemeesteren)

Var det et levende Væsen, eller et Skyggebilled, en Carrikatur, en Parodie paa mig selv, fremtryllet af Nattens spøgende Alfes? Lader mig nu have No, gode Alfes! I som elske Trost og Bestandighed! Lader mig prøve dem! I som giæffe Letfærd og Flanerie, kommer mig til Hielp! Men hvad hører jeg! Utter nogen? Hvem er det da? Ah det er jo den naragtige tydske Gartner, jeg talede med i Dag. Hvad vil den Windbeutel her? Dog, ham behøver jeg da ikke at frygte for, fra den Kant. Han elsker kun Projekter og ingen Kammerpiger! Men seer han mig, saa slipper jeg ham ikke i den første Time. Jeg vil stule mig i denne Busk, til han er gaaet bort. (Kryber ind i Busken.)

Gartneren

(kommer med sin store Sax og synger.)

Endelig fik jeg min Lykke fat,
 Havde jeg nu kun fat min Pige!

Ja Gud give jeg havde! Ulykken er at hun ikke venter mig i Aften, thi jeg skulde først komme i Morgen Aften. Men den Elsker, som kunde bide til i Morgen Aften, fortiente at hænges i Morgen tid.

lig, inden Solens Duggang. Hvad hjælper det nu, at jeg gjør det aftalte Tegn, med at klippe med Sæxen i een af Busskene? Hun hører det ikke, thi hun er der ikke; eller ogsaa hun sover. Men prøve det kan jeg dog sagtens. Jeg vil af al Magt klippe i denne Hæk. Gud give det maatte giøre sin forønskete Virkning. (Gaaer hen og klipper af alle Kræfter i Hækken hvor Guilielmo staaer.)

Guilielmo (raaber og springer frem.)

Au, for Satan! Gartner! Er han gal? Nidder Fanden ham?

Gartneren (besyrtet.)

Ach — hoch — hochedelgebörner Herr Guilielmo!

Guilielmo.

Hvad Fanden skal det betyde? (gnider sin Arm.)

Gartneren.

Hab ich den Herrn blesirt?

Guilielmo.

Hvorfor klipper han i Hækken?

Gartneren.

Hvorfor — staaer Herr Guilielmo i Hækken?

Guilielmo.

Jeg gaaer omkring og — botaniserer.

Gartneren.

I Mørke?

Guilielmo.

Jeg leder efter Sanct Hans Orme, og dem kan man ikke see ved Lys. Men hvad gjør han her?

Gartneren.

Ach jeg gaaer o: saa sodan omkring, paa Konstens Begne, und ever mig i at flippe lidt, efter das bloke Handelav.

Guilielmo.

Formodentlig engageret her, siden jeg seer ham saa silde i disse Enemærker?

Gartneren.

Ja! Und Herr Guilielmo ogsaa?

Guilielmo.

Nei, min Ven! Jeg drager fra det ene Sted til det andet, og kan for min Død ikke lide, at man holder sig længe op paa een Plet.

Gartneren.

Nun das ist mir sehr lieb. Ungenehme Reise Herr Guilielmo!

Guilielmo.

Hvad vil han sige med det?

Gartneren.

Der Herr sagte, dat han ikke holdt sig længe op paa een Blæt, und so dachte jeg, dat han ochsaa vilde denne Blæt snart forlade.

Guilielmo.

Hvorfor det? Er det ham om at giøre?

Gartneren.

O behüte Gott! Ich dachte nur so.

Guilielmo.

Hør min Ven! Dersom det ikke er ubeskedent at spørge, saa siig mig: Hvad er egentlig hans Erinde her?

Gartneren.

Min Erinde? Ich habß ja dem Herrn gesagt.

Guilielmo (fidel.)

Nu min Ven! Dersom det ikke er andet, saa giør han mig den Tieneste, at gaae hen og klippe et andet Sted; thi sandt at siige: Han generer mig her.

Gartneren.

Ich geniere Sie? Suchen Sie Sanct Hans Würmer in Gottes Rahmen; lassen Sie sich nicht genieren.

Guilielmo.

De St. Hans Orme jeg søger, taale ligesaa lidet tredie Mand, som Dagen. Keent ud sagt min gode Ven, jeg har en lille Amourette for; en Rendezvous!

Gartneren (ængstelig i sin egen Tone.)

En Rendezvous!

Guiljelmo.

Nu ja! Er det saa forfærdeligt? Seer han det er Frøkenens Kammerpige, den lille Beate. Hun holder af mig, mellem os sagt. Et Kys har jeg allerede faaet; men det er kun en Begyndelse, jeg venter fleer. Jeg har lovet at komme og spille lidt, udenfor hendes Vinduer i Nat; for intet kan hun naturligviis ikke forlange saadanne Artigheder; jeg venter en passende Douceur! og altsaa seer han selv, min fiære Gartner, at hans Nærværelse maa genere.

Gartneren (fortvivlet.)

Hun har givet Dem et Kys? Hun har stenet Dem hid?

Guiljelmo.

Ja vist! Hun venter mig.

Gartneren.

Falske Slange! D jeg er det ulykkeligste Menneske paa Jorden. Men du fortjener ikke min Kiærlighed. Jeg vil aldrig see Dig mere. Hold Du kun af denne Landstryger! Mig seer Du aldrig meer! (han gaaer.)

Guiljelmo.

Hvad er det? Nu taler han jo reent danst. En maastreret Elsker altsaa, ligesom jeg? Bravo! Vær Du kun rolig! I Morgen vil Historien opklare sig selv. Den arme Diævel, det gjør mig dog ondt for ham. Men det maa han nu finde sig i. Denne Nat er en urolig Nat for os alle, den maa ogsaa være det for ham. Der er Lys! Der er Lys! (Lægger Haanden paa Hjertet.) Maa staae mig nu bi Erato! Euterpe! I Muser, for Musik og Poesie! Og du, Jalousie! kom mig til Hielp, og lær mig i et Dieblif, om jeg skal tilbringe mit Liv i den danske Treias Lund, eller evig flye fra disse skumle Skove.

(Præluderer).

Det er, som jeg tænkte. Jeg seer to Fruentimmer bevæge sig i Bærelset deroppe. Kammerpigen har sin Frøfens Fortrolighed. Henrik havde Ret. Hvad gjør jeg? Er det dog ikke en Daarlighed? Men nu er det eengang kommen saavidt. — Kiærlighed undskylder alt. — Og naar kun det Vigtigste ikke mangler, saa ville vi snart forstaae hinanden.

(Han synger).

En fremmed Ungerfvend,
Som reiser snart igien,
Sin Vise stunger her,
For Den, han meest har kjær.

Du hulde Pige, Du!
 Vær god og venlig nu.
 Tillader Du mig frit
 For Dig at sukke lidt,
 I Freias dunkle Lund,
 I Elskovs Midnatstund?

Jeg vil ved Citharklang
 Forkynde Dig i Sang,
 Hvor varmt mit Hierte slaaer,
 Og hvad mig Haabet spaaer.
 Jeg er i Lænker lagt,
 Men Lænken er min Pragt;
 Blod som et Silkebaand.
 Næk mig Din hvide Haand!
 Skænk mig en Styrkedrik,
 Af Dine Himmelblik!

Jeg svæver, som en Bi,
 Saa vinget og saa fri,
 Fra Blomst til Blomst omkring
 Paa denne Jordens Ring.
 Jeg suger Honning sødt
 Af Purpurrosens Rødt,
 Af Liliens hvide Skær.
 Jeg til min Celle bær
 De søde Kys, jeg faaer;
 Og priser Ungdoms Vaar.

Gud, hvor faaer jeg dog Mod til alt dette?
 Nu, kom da nu, min Klothilde! Viis Dig for
 Vinduet, som en herlig Juno paa sin Sky, og
 knus mig med Din Bebreidelses Torden, at jeg
 kan kaste mig i Støvet for Dine Fødder!

(Der prælyderes indenfor Vinduet).

Guilermo.

Gud hvad er dette? Man svarer mig.

Klothilde (synger).

Ei Nordens Kiærlighed
 Af sig en Flagren veed;
 Den svæver ei som Vi,
 Og den er aldrig fri.
 Til Graven er den tro,
 Den kun forener To,
 Som intet skiller ad.
 Dens Veemod gjør den glad.
 Den staaer, som Stierne sat,
 I Livets Vinternat.

Guilermo.

O jeg Lyksalige! Det er hende! Hun elsker
 mig. Hendes Stemme skælver —

Klothilde (med stigende Bevægelse).

Men fiældent er det Brøst,
 Som fiænder denne Lyst,

Narciss i flygtig Elv
 Forgabes i sig selv.
 Thi styrk Dig, svage Siæl!
 Dit Drømmebilled quæl!
 Selv har Din Sorg Du skabt.
 Du har jo intet tabt.
 Lad slagre, hvad der vil;
 Og luk Dit Hierte til!

(Vinduet bliver lukket, og der bliver mørkt i Værelset).

Guilermo.

O jeg Ulyksalige! Hvad har jeg gjort? (han kaster sig paa Knæ). Klothilde! Ewigelskede Pige! Hør dog Din Ven! Lad ham med et eeneste Ord tilintetgiøre denne affhyelige Misforstaaelse! Men hun er der ikke. Hun hører mig ikke. Hun flyer mig. Hvilken forfærdelig Nat vil hun tilbringe! Og det er jeg kolde, letsindige Menneſke Marsag i. (I høi Glæde). Men, hun elsker mig. Hun elsker mig! — Tilgiv Din Ven disse sidste bittre Taarer! Solen skal i Morgen gaae herlig op over Din Fødselsdag. O hvilken Dag vil den blive for os begge!

(han iler bort).

Klothildes Bærelse.

Klothilde. Beate.

Beate.

Gud min bedste Frøken! hvad fattes Dem?

Klothilde (i den heftigste Bevægelse).

Intet mit Barn! Slet intet. Hvorledes skulde det gøre mig fortvivlet, som jeg saalænge har været overbevist om?

Beate.

Denne Guitharspiller Guilielmo —

Klothilde.

Er ingen anden, end den unge Herr von Bilbo.

Beate.

Gud bevares! Deres Kiæreste! bedste Frøken?

Klothilde.

Min Kiæreste! Ja det var han i Sandhed. Ikke i den almindelige Betydning; thi intet Baand binder mig til denne Ryggesløse. (lægger med Taarer Haanden paa sit Hierte). Og der er altsaa heller intet, der kan bryde.

Beate.

Fat Dem, kiæreste Klothilde!

Klothilde.

Jeg har havt Tid til at fatte mig. I tre Aar skulde man dog tro, man fik sin Fatning. Og dog Beate — Kierligheden er en lumsk Gift. — Man mærker det ikke; — men den udtærer langsomt — og sikkert!

Beate.

O min stakkels Fæder!

Klothilde.

Saa er det da nu kommen til, hvad vi alle frygtede! Hvad selv hans kortsynede Fæder spaaede!

Beate.

Men han lader dog slet ikke til at være saa ryggesløs. Lidt overgIVEN og vild! — Herregud, man veed hvordan unge Mennesker ere.

Klothilde.

O jeg veed det jo alt! alt! Man har fortalt mig alt. Han er kommen tilbage. Har glemt, hvad han skylder sin Familie og sig selv; gaaer omkring, synger for Penge, og griber enhver Leilighed til et Elskovs-eventyr. Han veed naturligvis ikke endnu at min Fæder har forandret sit Navn; at han har kjøbt dette Gods.

Beate.

Men han er meget velklædt, og næsten elegant.

Klothilde.

En endnu større Skiændsel for ham. O det veed man hvad det har at betyde, naar en smuk ung Lediggænger er saaledes klædt. — Sy Beate! — Men nu er det ogsaa reent forbi. — Sie med hvad jeg har betroet Dig! Lad intet Menneske vide noget derom. Den sidste Funke der har flammet for ham, er nu slukt i mit Hierte.

Beate.

Ak, den stakkels Guilielmo. Det gjør mig dog ondt for ham. Kiæreste Frøken, De er dog ikke vred paa mig? De kan troe, han er slet ikke forelsket i mig, det er kun hans Spøg.

Klothilde.

Hvem tvivler om det? Hvad er Kiærligheden ham andet end Spøg? — Nu vel, mit Barn! vi ville ogsaa spøge. Vi ville lee, og være ret overgivne paa min Gudselsdag imorgen.

Beate.

Han har jo sagt, han vil komme og synge en Sang til Deres Ære?

Klothilde (bitter).

Den Ære skal jeg dog have mig frabedet. Seer Du, min Pige, det kan ikke vare længe, saa vil han opdage hvor han er. Men jeg vil

skaane min Fader for al Ergrelse; vi maae for-
 hindre, at denne Tildragelse rygtes. Seer Du,
 Beate, jeg faaer et lystigt Indfald, ret morsomt.
 Hvad siger Du, min Pige? Han er forelsket i
 Dig; saadan lidt, saameget som han paa sin
 Maade kan blive. Nu vel! Du skal skrive ham
 en Seddel til. — Følg mig i mit Sovkammer. Du
 skal seene ham hen i Lunden imorgen Klokken ti
 ved den gamle Offersteen. Jeg tager Dine Klæder
 paa. Vi ere omtrent af een Hvide. — Et Elør
 over Ansigtet. Han troer det er Dig. Og naar
 jeg da staaer for ham, — da vil jeg afribe Els-
 ret! Da skal mit stille Blik, min kolde Fortvov-
 lelsestaaere knuse ham; og han skal evig flye for
 mit Rasyn.

Beate (affides).

Ak den stakkels Frøken! Hun elsker ham
 høiere, end hun selv veed af.

Klothilde.

Hvad siger Du Beate?

Beate.

Jeg adlyder Deres Befaling. Men jeg be-
 der Dem, vær rolig! Jeg kiender rigtig nok ikke
 meget til Menneskene; men jeg maatte tage saa-
 re feil, hvis den unge Bilbo var ryggesløs. Han
 er saa sund og blomstrende. Han har saadan to gode

Dine. Skælmisfe ere de rigtig nok. Og han taler saa klogt, saa vittigt —

Klothilde.

Pige, Pige! Du har dog vel aldrig forgæbet Dig i ham? For Himlens Skyld tag Dig iagt, mit Barn!

Beate.

Nei, jeg elsker min Gartner. Men jeg er vis paa, at den unge Bilbo elsker Dem. Skulde han ikke faaet at vide, at De var her, at hans Fader var her? Det er jo dog altfor usandsynligt. Jeg er overbevist om, at det er altsammen Spøg.

Klothilde.

Å! hvor gierne vilde jeg selv holde det derfor! Men desværre! Den gamle Bilbos Tjener —

Beate.

Ei hvad Henrik? Det er den største Strik Jorden kan bære. Og jeg saa dem jo tale fortroligt sammen imorges i Skoven.

Klothilde.

Gjorde Du det? Wilhelm og Henrik?

Beate.

Ja!

Klothilde.

Beate! Du aabner mig endnu en Udsigt til Redning. — Men dobbelt stor er Fortvivlelsen, hvis —

Beate.

Kiære Froken; lad os haabe det Bedste!

Klothilde (folder sine Hænder med Tæarer).

O gode Gud! Lad mig finde ham tro! Jeg elsker ham endnu, det føler jeg kun altfor vel. Jeg er intet uden ham. Lad mig finde ham tro og uskyldig imorgen paa min Fødselsdag; eller lad den blive min Dødsdag! (De gaae ind).

Lunden med Freias Alter.

Jakob

(med sin Pose paa Ryggen, famlende.)

Hvor blev Maanen af? Jeg troer den er ikke rigtig i Hovedet. Er det at lyse? Mig synes naar man ikke har andet at giøre, end at skinne fra Morgen til Aften, saa kunde man gierne passe sit Embede. Her er saa mørkt, som i en Snustobaksdaase, naar Laaget er lukket. Disse storsnudede Træer løbe Een paa Armen i et Bæk. Hvad og?

saa disse Skyer skal til? De due nu ikke til andet,
 end til at giøre Matten sort, og Folk vaade med!
 Jo det er en Regiering vi har! — Jømmeni! Jøm-
 meni! Jeg fattige Karl! Jeg er faret vild. Jeg
 kommer aldrig mere hjem i dette Liv, jeg kommer
 ikke i Seng hele Matten. Sys! Hvad er det som
 brummer? Nu skal vi have Tak! — Ak det er
 Klokken oppe i Kirketårnet. (Klokken slaer tolv;
 Jakob tæller Slagene.) Nu det er ude med mig,
 Klokken slaer tolv. Hu! hu! hu! Jeg er saa
 bange for at Mummen skal begynde at spørge paa
 min Ryg. (Føler frygtsom med Haanden tilbage
 paa Posen.) Nei, han ligger ganske stille; han er
 nok falden i Søvn. Gud være lovet, det er endda
 en Trøst.

Skoleholderen (kommer med sin Sækkepibe.)

Elskov pleier at giøre blind, siger Ordsproget!
 Det er sandt! Mit Syn har slaaet mig feil hele
 Matten. Siden jeg forlod min Hersterindes Vin-
 due er det gaaet mig ligesom Ulysses von Don
 Quixote! Eller hvad han heed, den stakkels Mand,
 som foer vild, og blev forvandlet til et Sviin, paa
 sine gamle Dage. Jeg er ofte før gaaet denne Wei,
 uden Banstælighed, men i Nat — Jeg veed ikke
 hvad det kan være. — Jeg vil ellers falde alle
 mine Skolebørn til Vidne, om de nogentid have

seet mig være bange paa Skolen. Men i denne mørke sorte Skov faaer man tilsidst en Ahuelse, en Beflemmelse! Det er en Fordom, man har ind-
druffet med Modermelken, at man altid har Respekt for disse gamle, alvorlige Bøgetræer, der dog i Grunden ere lutter ufornuftige Væsner. Gid jeg havde mig et Compas, at jeg kunde lede mig ud; at jeg ved et giort Bestik lykkeligen kunde faae at vide disse Egnes sydlige eller nordlige Bredde. Det var i Grunden en dum Streg. Hvad vilde jeg gamle Nar løbe i Skoven for om Natten? Men da jeg havde kiobt Sækkepiben, saa syntes mig dog, jeg vilde giøre Brug deraf. Deri kan dog ingen for-
tænke mig.

Jakob.

Uds! Mig syntes jeg horte en menneskelig Stemme. — Her brimler af Rovere i denne Skov, som af Fluer i Juleaftens Brød. Det er en Røver, det gi'er jeg min Hals paa, — det kan jeg mærke paa min Forstrækkelse. — Af hvorfor hæn-
ger man dog ikke slige Karle op? Jeg vil lade ligesom jeg brød mig om ingenting. Jeg vil synge, for at sætte Mod i mig selv. (Synger ganske sagte.)

Munken gaaer i Enge

Den lange Sommerdag,

Hvad gjør han der saa længe?

O ja! O ja! O ja!

Han plukker af de Roser,
 Han plukker af de Bær,
 Dertil de Krusemynter —

(Bryder af; men continuerer dog i en
 syngende ængstelig Tone.)

Jeg tør ikke blive her!

Skoleholderen.

Silencium! Hvad er det? Mit Blod koges i
 mit Liv. Jeg hørte noget grynte! Som et Wild-
 svin, som et Marsvin, som en Bjørn! Hvis det
 var et glubende Dyr, som agtede at fortære mig?
 Af hvad hjælper mig nu alle mine Capaciteter? Sid
 jeg havde mig en Løgte! — Stille! Jeg faaer et
 Indfald! Jeg har hørt at slige Dyr skal imponeres
 ved stærke Instrumenters Lyd.

(Blæser i Sækkepiben.)

Jakob.

O vee! O vee! Det hvæser! Det hvæser!
 Det er ikke engang en Røver. Det er sikkert en
 Sienganger! Eller en Kat! Eller en Bussetrold!
 Hvad skal jeg nu gjøre? Skal jeg flygte bort eller
 blive her? Skal jeg gaae? (Støder sig mod Freias
 Alter.) Nei jeg skal staae.

Skoleholderen.

Bussens Raslen bliver ved! Af jeg staaer paa
 Gravens Bredde. Skal noget redde mit Liv, saa

er det en hurtig Retirade. (Han tager Flugten hen mod Alteret, og omfavner Jakob.) Nu er det ude med mig!

Jakob.

Ja med mig ogsaa!

Skoleholderen.

Jakob! Jakob! Er det Dig?

Jakob.

Skolemester! Er det ikke andre end ham? Jeg meente det var en Kover, eller i det mindste en Bienganger.

Skoleholderen.

Siig mig Jakobus, hvad vil Du her?

Jakob.

Her? Her vil jeg sku ingenting! Kunde jeg bare slippe bort.

Skoleholderen.

Gaaer Du da omkring i Laaget?

Jakob.

Næstendeels. Men hvad vil Magisteren her? — Ak der rasler det jo igien.

Skoleholderen.

Mit Hierte isner i mit Liv.

Jakob.

Uf Magister!

Skoleholderen.

Uf min Ven!

(De staae forstenede i hinandens Arme.)

Gartneren (kommer).

Fordømte Nat! Som saa luimskelig har berøvet mig al min Glæde, gjort mig til en Nar, til et ulykkelig Menneske! Leder Du mig nu ogsaa vild? Ha leed mig kun vild, langt bort herfra, fra den troløse, falske Slange! — O men hvis hun dog elskte mig alligevel? Hvis denne Knægt kun vilde narre mig, fordi jeg forstyrrede ham i hans Lirum-larum? Men — tager jeg ikke fejl, saa hører jeg noget røre sig henne mellem Stenene. Det er et gammelt Offersted, hvor man maaskee for nogle hundrede Nar siden har berøvet mange Mennesker Livet. Hu! — Jeg gyser! Det rører sig igien? Det er Mennesker. Griff Mod! Jeg maa vide hvem det er. Griff Mod! (Han støder mod Stenene og omfavner Jakob og Skoleholderen.) Ha for Dievlen! Hvem er der?

Skoleholderen.

Uf naadige Herr Kæber, spar mit Liv! Jeg sidder med Kone og mange smaae uforsørgede Born,

som ikke engang have Raad til at frabede sig al
Condolence i Aviserne, hvis jeg ved Døden afgaaer.

Jakob.

Ik naadige Herr Kover, spar ogsaa mit Liv!
Jeg sidder ogsaa med mange Koner og mange smaae
Børn, ligesom Skolemesteren.

Gartneren (affides.)

Det er Skolemesteren og Jakob. Hvis de nu
skulde kiende mig? Jeg gidder ikke tale tydsk, og
er slet ikke stemt til at spille min Rolle.

Jakob (vegende paa Skoleholderen.)

Jeg skulde ikke rose min Prosepter i hans Di-
ne, men han har flere Penge i sin lille Finger, end
jeg i min hele Krop.

Skoleholderen.

Ik kiære Herr Kover! Mærker han ikke nok,
at Knægten er bange for den Pose, han har paa
Rakken?

Gartneren.

Kiære Børn! Jeg er ingen Lyv, eller Kover.
Lad de Griller fare.

Skoleholderen.

Ik saa red os da fra Lyve og Kovere; thi
der er flere endnu! See der. (De staae stille.)

Guilielmo (kommer med en lille Seddel i
Haanden.)

O jeg er ude af mig selv, af Glæde! I denne Seddel stævner Beate mig hid i Lunden imorgen. Der er intet Spørgsmaal om, at dette er Klothildes Anslag; at hun saaledes vil overraske mig. Af den muntre Maade hun hævner sig paa, seer jeg, at hun ikke har taget sig Eventyret med Beate saa nær, som jeg frygtede. Her skal jeg see hende igien! O søde Freia! Det var da ikke uden Betydning, at jeg imorges huggede Dit hellige Navn i denne gamle Offersteen? Imorgen skal virkelig Din blomstrende Lund indvies til Din Tieneste. Tak Freia! Lad mig omfavne Dit Alter, lad mig skænke Dig min Tilbedelse! (Han gaaer hen for Alteret, breder sine Arme ud, og omfavner alle de andre Tre. En Sky gaaer fra Maanen og han bliver dem vaer.)

Skoleholderen.

Er det ham, Herr Spillemand?

Jakob.

Er det ham, Herr Lirendreier?

Gartneren.

Er det ham, Herr Lirendreier?

Guilielmo (med Latter.)

Hvad seer jeg? Skoleholderen med sin Sækkepibe! Jakob med sin Kæmpe! Gartneren med

sin Sax! Og jeg med min Billet doux! Alle fire
 Knægte i dette comiske Kortspil. Alle Beates ulyk-
 kelige Elskere. Men tager Eder iagt, mine Herrer!
 Jeg er Hierter Knægt; og Hierter er Trumf. —
 O jeg er saa lykkelig, saa overgiven at jeg neppe
 veed hvad jeg siger. God Nat, mine Herrer! Jeg
 ønsker Eder alle en saa god rolig Nat, som min er
 salig, fordi den er urolig. Jeg vil sværme omkring
 i Skoven til Solen stiger over de grønne Bakker;
 da vil jeg knæle og den skal speile sig i mine Taarer.
 (tager Gartneren under Hagen.) Fortviwl ikke, mit
 unge Menneske! Alt kan endnu blive godt. Vel
 ere vi Rivaler, men vi skydes ikke. (han gaaer.)

Skoleholderen og Jakob.

Af vi arme forelskede Mænd!

Gartneren.

Gaa Du er hende værd!

Skoleholderen og Jakob.

Hvad skal vi gjøre? Hvor flyer vi hen?

Gartneren.

Bie kun! Hævnen er nær!

Alle Tre (lægge Hænderne i hinanden).

Hævnen er nær.

Fierde Akt.

Bærelse i et Giæstgiverhuus.

Morgen. Madam Geldschlingels. Jomfrue Uhrhane, hendes Pige.

Mad. Geldschlingels.

Hvad er Klokken Urania?

Jfr. Uhrhane.

Den er ni. Men hvorfor kalder Madammen mig Urania? Jeg hedder jo dog simplemang Uhrhane.

Mad. Geldschlingels.

Din Fader heed Uhrhane. Det var en anden Sag, han var et Mandfolk. Nu maatte Du hedde Uhrhania, siden Du er femininum.

Jfr. Uhrhane.

Er jeg femininum?

Mad. Geldschlingel.

Veed Du ikke at Du er et Fruentimmer?

Zfr. Uhrhane.

Jo det har jeg længe vidst. Men hvad kommer det Navnet ved?

Mad. Geldschlingel.

Nu kaster Du blot H'et bort, saa bliver Du Urania. Uhrhane klinger altfor populært. Jeg veed nok hvad Ulykke jeg havde af min salig Mand's Christen Geldschlingel. Og hvad kunde han for det, at det traf saadan ind? Man skal bedømme Folk efter Fortienesten og ikke efter Navnet.

Zfr. Uhrhane.

Ja, og den salig Herre havde vist megen Fortieneste.

Mad. Geldschlingel.

Ja han fortiente meget mellem Nar og Dag, det er sandt. Men man kunde saamænd aldrig sige ham noget paa; det skeete bestandig paa en subtil og upaaklagelig Maade.

Zfr. Uhrhane.

Det halve af Navnet var ganske smukt, nemlig Christen. Vare ikke Geldschlingel var kommen saa pludselig ligeovenpaa.

Mad. Geldschlingelz.

Ja, Christen er dog saa gammeldags. Jeg holder meer af Carl og Louis, og Wilhelm og saadanne romaneske Benævnelser.

Zfr. Uhrhane.

Det er nok ogsaa en af Hovedaarsagerne, hvorfor Madammen vil giøte sig. Og saa fordi hun synes, 'hun vil være Fruer! Ikke sandt?

Mad. Geldschlingelz.

Herre Gud Urania, kan Du fortænke mig deri? Nu omstunder ere jo alle giøte Fruentimmer Fruer. Og det er ret; Thi hvad vil det sige Fruentimmer? Det vil sige: Et Lømmet som der kan blive en Fruer af. Hvorfor skulde jeg da være Stedbarn; da vor Herre dog har givet mig Midler nok til Standens Vedligeholdelse?

Zfr. Uhrhane.

Men den unge von Bilbo er ogsaa en smuk Mand og en Adelsmand.

Mad. Geldschlingelz.

Mellem os sagt, Urania, saa er den sidste Post den vigtigste. Man maa holde sig til det Solide. Skønheden forgaaer, men Adelskabet bestaaer.

Zfr. Uhrhane.

Ja deri har Madammen sin Rigtighed.

Mad. Geldschlingels.

Naar man er paa min Alder, mit Barn, saa vender man sine Bine mod Evigheden, og tænker kun paa hvad der trodser Død og Tilintetgjørelse.

Zfr. Uhrhane.

Det er sandt. Vil Madammen ikke nu have sin Kaffe?

Mad. Geldschlingels.

Du kan ringe. (Pigen ringer). Jeg venter ham hvert Øieblik, den unge Galning. Han har inviteret mig herud ved Møllen. Det er artig nok; hm! Og jeg har været saa godlidende at svie ham deri.

En Svarter (kommer med Kaffe).

Mad. Geldschlingels.

God Morgen, min Gode. Dette Vertshuus ligger ret smukt ved Møllen.

Svarteren.

Ja!

Mad. Geldschlingels.

Den Mølle har virkelig noget pittoresk ved sig; naar jeg skal sige min Sandhed.

Svarteren.

Hvad befaler Madam?

Mad. Geldschlingels.

Jeg mener Møllen derhenne, med Hiulene og Vandet og Regnbuen, naar Solen skinner deri; den har noget malerisk.

Opvarteren.

Ja, den er meget malerisk. Den maler Meel tre Gange om Ugen, og den kan ogsaa stampe Klæde.

Mad. Geldschlingels.

Quelle bête! (Opvarteren gaaer). Disse Mennesker af de lavere Stænder have dog slet ingen Idee om andet, end hvad der angaaer Maden og Klæderne. Det er ikke til at udholde. (hun skæner til Zfr. Uhrhane). Sæt Dig kun hos mig! Vi ere jo alle Mennesker. Har Du sat min Bævernaal i min Toupee?

Zfr. Uhrhane.

Ja, den glindser som en Stjerne paa Himlen.

Mad. Geldschlingels.

Du er altfor complasant. (seer sig i Spejlet). Mit Sæt er bleven lidt fortrykket i Vognen i Aftes.

Zfr. Uhrhane.

Det hælder ligesom et Hølæs til den ene Side. Mon ikke den unge Bilbo vil finde denne Klæde-
dragt altfor gammeldags?

Mad. Geldschlingels.

Det maa han finde sig i. Mit Sæt er en fix Idee. Det forandrer jeg aldrig. Jeg kunde giort mangt et brillant Partie, hvis jeg kunde beqvemmet mig til at gaae med Solhat. Men det gjør jeg ikke.

Zfr. Uhrhane.

Vil Madammen ikke have lidt af den rare Fløde? Den er saa deilig tyk og feed, herude paa Landet.

Mad. Geldschlingels.

Nei, det kan jeg ikke taale for min Mave. Giv mig den lille Flaske med Martiniqueliqueuren. (hun hælder noget i Kaffeen). Det dæmper Kaffeens Magt; den er mig ellers altfor stærk.

Zfr. Uhrhane.

Ja jeg har ogsaa hørt, at naar nogen har beruset sig i Kaffe, og bare drikker et Par Kopper Liqueur ovenpaa, saa bliver han strax ædru.

(Det banker).

Mad. Geldschlingels.

Ak min Gud, der er han. (hun spilder Kaffe i Skibdet).

Zfr. Uhrhane.

Hillemænd, Madam!

Mad. Geldschlingels.

Himmel og Jord! Tag mig et Biskeflæde.
Skynd Dig. Det var da en Fandens Streeg!

Jfr. Uhrhane (visker hende af).

(Det banker igien).

Kom ind!

Mad. Geldschlingels (springer op).

Er Du gal, Tøs? (Hun løber hen, skyder
Glaaen for Døren, og siger med blid Røst) Na
behag at opholde Dem et Dieblif. (Til Uhrhane).
Der! tag Liqueurflassen, og sæt den i Skabet igien!
Hvad maatte det unge Menneſke troe, hvis han
kom her, og saae Brændeviinsflassen paa Bordet
Kloffen ni om Morgenene?

Jfr. Uhrhane.

Vi kan jo sige, Madammen har havt
Tandpine i Nat, og at Doktoren har raadet Dem
at holde lidt Spiritus ved den hule Tand.

Mad. Geldschlingels.

Hule Tand? Jeg har ingen huul Tand,
Mamsel! Et Fruentimmer, som vil giøte sig, har
aldrig hule Tænder. Forstaaer hun det? Giv
mig mit sorte Silkeforklæde, og lad ham saa
komme. Nu er jeg prefavoreret paa alt.

(Uhrhane gaaer hen og lukker Guilielmo ind).

Guilielmo.

See god Dag, god Dag, min rare Jomfrue! Nu det var da en nydelig Kammerpige. Saa trind som en Hebe, og saa frisk som en nysudsprungen Rose. Na med Tilladelse! (Han vil kysse hende).

Jfr. Uhrhane.

Men bevares vel, Herr von Bilbo, seer De da ikke Madammen?

Guilielmo.

O det bryder Madammen sig ikke om. Det er en fornuftig Kone. Ikke sandt, Madam Geldschlingels, De har intet imod at jeg kysser Deres Kammerjomfrue, naar det kun skeer paa en anstændig Maade?

Mad. Geldschlingels.

Min Herr von Bilbo — jeg maa tilstaae Dem — efter som Sagerne staae — efter de Forhold der er imellem os — saa ere slige Aspekter ikke af den Slags, at de kunne forvise mig om et ønskeligt Resultat, hvad Deres Maade at comportere Dem paa angaaer. Jeg veed vel, at unge Mennesker nuomtide ikke give de Forhaabninger, som en god Opdragelse, og de Eldres Exempel burde forvise dem om; men jeg havde dog troet, at en ung Herre med Deres Egener,

som har reist saalænge udenlandsk, og seet Folk, der er kommen videre i Conturen, end vi; — jeg tilstaaer, siger jeg — jeg havde ventet mere Præjussément af Dem i saa Henseende.

Guiljelmo.

Min høistærede Madam! Jeg holder for, at een af de fæleste Laster, et Menneſte kan falde til, er Forstillelse. De seer, jeg giver ingen Kæberkule af mit Hierte, og lover ikke meer i Begyndelsen, end jeg kan holde.

Mad. Geldschlingels.

Saa Herr von Bilbo dog troer at kunne indlade sig i de Maximer, som Deres Hr. Fader har foreslaaet?

Guiljelmo.

Min Fader truer med at gjøre mig arbejdsløs, hvis jeg ikke ægter Dem; og De kan let tænke Madam, at saa stærke Invectiver — en Faders Skældsord og Forbandelser —

Mad. Geldschlingels.

Det vilde være sørgeligt, hvis saa trivielle Grunde kunde afgjøre Resultatet i vore delikate Forhold, min unge Herre!

Guiljelmo.

Åh, hvad gjør man ikke, for at undgaae en Faders Forbandelser?

Mad. Geldschlingels.

Behag at nedlade Dem! (De sætte sig) Imidlertid vilde jeg dog heller renoncere paa den behagelige Idee af Deres Hierte, end være overbevist om, at kun Frygten for en Fader havde bragt Dem til denne Yderlighed.

Guiljelmo.

Maatte jeg, uden Ubestedenhed spørge Madammen: Føler De i Deres Hierte noget for mig af den Passion, som man vulgo pleier at kalde Kiærlighed?

Mad. Geldschlingels.

Om jeg følte den, min Herr von Bilbo, saa kan De let tænke, at min Agtelse for hvad jeg som Enke skylder min afdøde Mand's Minde, og som Fruentimmer mig selv, vilde være nok, til ikke strax i saa Henseende at kunne give Dem et afgjørende Resultat.

Guiljelmo.

Nu vel! Jeg gjør heller ingen Fordring paa en sliq Fortrolighed. Men De har dog lovet min Fader at De vil ægte mig.

Mad. Geldschlingels (forlegen).

Jeg nægter ikke — Deres Herr Faders hurtige Maade at gaae frem paa — en vis For-

plumring i Ideeassociationerne. — Jeg er Enke, og trænger til en Støtte paa min Vandring i Livet.

Guilielmo.

Man har sagt mig; — Lad os tale reent ud, og geneer Dem ikke for mig; man har sagt mig, at det var en vis sin Vresfølelse, som bragte Dem til dette Skridt. De følte Deres Siælsadel, hvor naturligt! og ønskede nu at Lesemet maatte blive hævet i samme Stand, for at det Ene kunde svare til det Andet.

Mad. Geldschlingers.

Jeg nægter ikke, at jeg endnu har noget af den gamle ærlige Respekt, for Herkomst og Familie. Paa de senere Tider er der opskudt saamange Padderhatte og Svampe i Nutidens Mose, der igien have faaet Fodder at gaae paa; saa man vel endelig engang maae holde sig til det Solide. Og da Himlen har bestaaet mig store Midler, saa har jeg ogsaa fra denne Side troet at burde gavne mit Fædreland, med at oprette et Stamhuus, til Familiens Vedligeholdelse.

Guilielmo.

Ja det er sandt, det vedligeholder Familien, og især Broderkærligheden. Men, naar det altsaa kun var en Adelsmand?

Mad. Geldschlingels.

J saa Henseende er jeg tollerant, og vilde ikke saa stricte holde mig til Person og Navn. Dog saae jeg helst, at Navnet var gammelt og Personen var ung; og jeg maa tilstaae, at Deres Nærværelse — Deres Bæsen og Tæffelighed —

Guiljelmo.

O lad det ikke forstyrre Dem! Jeg er en vild, uvoren Krabat, det kan jeg forsikre Dem. Dog, det maa jeg sige til min Selbroes, i visse Maader er jeg dog igien meget ordentlig. Jeg er aldeles ingen Ven af Drif og Eviir, og der kommer aldrig Brændeviin i mit Huus, eller over mit Dørtærskel.

Mad. Geldschlingels.

Ikke det? Heller ikke Liqueur?

Guiljelmo.

Ingen af Delene.

Mad. Geldschlingels.

Men man kan dog ikke altid undvære disse Dele. Der maa jo dog være Liqueur paa Plumpbuddingen, naar den kommer brændende ind paa Bordet; Gæsterne maae jo dog ovenpaa Maaltidet have deres Pudskaffe.

J

Guilielmo.

J saa Henseende spiller jeg dem virkelig et
Puds; thi de faae ingen.

Mad. Geldschlingels.

Ikke det?

Guilielmo.

Hvad det angaaer, træder jeg ikke i min Fa-
ders Fodspor; hvilket desuden er vanskeligt, da
hans Gang er noget vaklende.

Mad. Geldschlingels.

Jeg beder Dem, min unge Herre! Tael med
Respekt om Deres Herr Papa i min Presence.
Det er en Herre, som jeg har al Erbødighed for.

Guilielmo.

Jeg kan forsikre, han ikke mindre for Dem.

Mad. Geldschlingels.

Der er faae Cavallerer paa hans Alder, med
den Rørigthed og det muntre Lune. Mangen ung
Person maatte ønske, at have Fierdeparten af hans
vigorsse Bevægelighed.

Guilielmo.

Men, naar jeg skal tale oprigtig, saa synes
mig, at der er en vis Sympathie; een paa de
samme Livsanskuelser bygget Siæleharmonie, mel-
lem Dem og min Fader, Madam Geldschlingels!

Mad. Geldschlingelz.

Sandelig, Herr von Bilbo! Der var et Dieblik, hvori jeg ikke var ham ligegyldig. Men hvad skal man sige! Hosten, med sine Vebler og Pærer, maae staae tilbage for Vaaren med sine Violer og Roser. Et Fruentimmer, af en sat Alder, kan ikke nedlade sig til dette Coquetterie, hvormed Nutidens unge Mansfeller lokke det forblindede Mandkøn. Verden er daarlig, den vil bedrages. Det Forføngelige kommer alt meer og meer i Beiret, og det Solide alt meer og meer paa Knæene. Det er mit Princip.

Guiljelmo.

Men nylig havde Madammen jo det Princip, at det Solide kom i Beiret og det Forføngelige paa Knæene.

Mad. Geldschlingelz.

En Sag kan sees fra forskellige Synspunkter, min unge Herre. Jeg beder Dem ikke at udlægge mine Ord!

Guiljelmo.

Nu vel! Altsaa — for altsaa at blive ved Texten, — hvis min Fader nu skulde have gjort den bedrøvelige Erfaring, at det er ikke alt Guld, som glimrer? Hvis han endelig skulde være kommen

til den Overbeviisning, at een Fugl i Haanden, er bedre, end ti i Luften? Dersom hans omme Følelser, fornærmede af en ung nærværende Dame, skulde være vendte tilbage, til Dydens, Soliditetens og den sunde Fornuftens Wei?

Mad. Geldschlingels.

Hvorledes Herr von Bilbo? De troer.

Guillermo (med comisk Pathos).

At min Fader endnu elsker Dem, med alt det gamle Chevaleries brændende Kierlighed; at den Heberdram, der for et Dieblig omtaagede hans Hierne, er bortdunstet; og at det kun kommer an paa Dem, at giøre det første Skridt, for at han skal kaste sig for Deres Fødder, og, ved en findrig Forbindelse, hæve sig paa den Letfindige, der saa lidet vidste at paaflaane hans Fortienester.

Mad. Geldschlingels.

Troer De det, min Herre?

Guillermo.

Jeg er overbevist. Dersom De vilde skrive ham et Brev til, saaledes som jeg dikterer det — og dersom De vilde følge mine Raad —

Mad. Geldschlingels.

Jeg gjør i saa Henseende ingen Vanskeligheder, men beqvæmmer mig til alt, hvad der kan

bringe den gamle Forstaaelse igien tilveie. Vil De behage at følge mig ind paa Salen, der staaer mit Skrivertoi.

Guiljelmo.

Belan. — Og — ingen Miskiendelse imellem os, fra nogen af Siderne?

Mad. Geldschlingels.

Jeg veed hvad jeg skylder mig selv og andre, min Herre.

Guiljelmo (lægger Haanden paa sit Bryst.)

Jeg kan ikke elske Dem! Jeg kan ikke!

Mad. Geldschlingels.

Og jeg vilde ikke elske Dem, om jeg ogsaa kunde.

Guiljelmo.

Nu saa gaaer jeg, naar det er saa nær engang, rolig i min Grav. Jeg skal sige Dem Aarsagen.

Mad. Geldschlingels.

Jeg forlanger ikke at erkjendiges derom.

Guiljelmo.

De er stødt paa mig; det mærker jeg. Herregud, er man da selv Herre over sit Hjertes Følelser?

Mad. Geldschlingel.

Jeg tager ti Gange heller deres Herr Fader end Dem, naar De endelig vil vide det.

Guiljelmo.

Bravo! Og jeg ægter ti Gange heller en Anden end Dem. Saaledes bør det være. Ærligt og redeligt. (med Pathos). Kierligheden er en Phoenix, af den gives der kun et eeneste Exemplar; den stiger først af sin Aske i en ny Skikkelse, naar den Forrige er udbændt; men Venskab er en vild Kastanie, som vover paa Landeveien og findes i enhver Grovt. Maa jeg byde Dem min Arm?

Mad. Geldschlingel.

Det unge Menneſke lader dog til at have Lecture. — Følg os Urania!

Guiljelmo.

O naar Urania følger os, hvad kunne vi da ønske mere? (De gaae.)

Gartnerens Kammer.

Gartneren. Skoleholderen. Jakob.

Gartneren.

Seer I, mine Herrer! Her ligge stoppede Piber, og her staaer en Kande Godtøl, og her staaer

et Lys paa Bordet, og der staaer en Flaske Brændeviin. Drikker nu og sætter nu, og hører fremfor alt efter, hvad jeg siger Eder. —

Skoleholderen.

Men sig mig, hvorledes er De paa eengang bleven det danske Sprog saa mægtig, min Ven! thi Banskelighedens Superlativitet for en Fremmed er bekiendt nok.

Gartneren.

En anden Gang, Herr Magister! En anden Gang! Nu ville vi kun tænke paa vor Havn.

Skoleholderen.

Nu ja da! Hvor staaer Brændevinen?

Gartneren.

Der! (Skoleholderen drikker.)

Jakob.

Hvor staaer Godtollen?

Gartneren.

Der! (Jakob drikker.) Seer I nu, mine Herre! Hvordan vi altid siden kan hæve os mere paa den uforkammede Livendreier, den Tid, den Sorg; her tales kun om, hvorledes vi i en Hast kan bestemme ham. —

Skoleholderen.

Deri ere vi alle enige.

Jakob.

Svar han for sig selv og ikke for Andre Skolemester! Hvor kan han vide hvor enig jeg er?

Skoleholderen.

Har Du ikke selv tippet os om at være med i Kompotten? Vil Du ikke hævne Dig, saa har Du her intet at gjøre. —

Jakob (griber efter Oldunken.)

Jo Gu vil jeg være med i Kompotten, jo. —

Gartneren.

Saa maa vi skynde os da.

Skoleholderen.

Rigtig! Her er periculum in mora.

Jakob.

Hvad er det?

Skoleholderen.

Det er Latin, min Søn.

Jakob.

Hvad er Latin?

Skoleholderen.

Det er et Sprog.

Jakob.

Hvad er et Sprog?

Skoleholderen.

Det er det, som skiller Menneskene fra de umæ-
lende Bæster. —

Jakob.

Maa.

Skoleholderen.

Hver giver altsaa sit Forslag, og siden votere
vi om det Bedste. — Rigtig jeg forstaaer Dem.
Vi trine nemlig sammen i en Commission.

Gartneren.

Jeg er overbevist om, at han dog ikke har for-
ført min Beate. Det er en Løgnhals, og naar vi
blot have faaet ham vel bort, saa vil det altsammen
gibe sig.

Skoleholderen.

Det tænker jeg ogsaa; jeg har aldrig mærket
andet hos hende, end hvad der hørte til Erbarhe-
dens Uttrelse, og Skikkelighedens Beviselighed.

Gartneren (sukker.)

Herr Magisteren vilde altsaa først behage at
komme med sit Votum, som den Fornemste.

Skoleholderen.

Rigtig! Jeg er primus inter pares. —

Jacob.

See nu taler han et Sprog igien! Det er forfærdeligt med den Mand. — Na nei lad mig vømetere først! Lad mig vømetere først!

Skoleholderen.

Bene! Des større er Længden af min Betænkelsestid. Saa kom da med Dit Votum. —

Jacob.

Ja nu maa J først sige mig hvad et Votum er for en Karl.

Skoleholderen.

Det er ingen Karl!

Jacob.

Hvad er det da for en Qvind?

Skoleholderen.

Det er ingen Qvind. Kan Du ikke nok høre Jakob, at Votum maa være Neutrum?

Jacob.

Endnu har jeg hverken faaet at vide hvad mit Votum eller mit Neutrum er.

Skoleholderen.

Du est mægtig dum Jakobus! Og især saare uvidende.

Jakob.

Det kommer af at det J har været min Skole-
lærer.

Gartneren.

Din Mening skal Du sige.

Jakob (klæber sig bag Øret.)

Hør J gode Mand! Dersom J vilde som jeg,
saa blev vi allesammen, til det faldt i Lø!

Gartneren.

Bie paa Lø i Junii Maaned?

Jakob.

Na hvad, det tør jo ikke om Sommeren;
veed jeg. Og saa dængede vi ham saadan med
Sneebolte, at han ikke kunde see ud af sine Dine.

Gartneren (affides.)

Det varer mig for længe (hvit.) Mine Herrer!
Jeg troer vi kan gibre det næmmere paa en an-
den Maade. Tillade J mig at proponere?

Skoleholderen.

Na ja! Saa kan vi enten bifalde Dem eller
give vores Beto.

Jakob.

Ja det siger jeg med. Det giver jeg mit
Beto til.

Gartneren.

Altsaa: Den Landstryger Guilielmo har fornærmet os alle, især mig. Vi maae have Hævn, og det kan for det første skee paa denne Maade. Han kommer her i Dag og vil forskionne Festen, som det hedder, med sit Syngerads. Men istedet for at blive den Musikantersvend, han er, saa har han vist ifinde at regne sig med, som en Lem af den herstkabelige Familie. Denne Impertinence maa giores indlysende for den naadige Herre, saa at han modtager ham koldt og tilbageskødende. Jeg er vis paa at Knægten paa den Maade vender sig selv en Kniv i Livet. Hvad sige I dertil? —

Jakob.

Jeg har jo allerede givet mit Veto. Skynd Jer noget! I sige jo selv at den er ridiculum in hora.

Skoleholderen.

Jeg accepterer, og tager mig paa at stemme den naadige Herre mod Guitharspilleren.

Gartneren.

Det er just det, jeg ønskede Herr Magister. Til Dem har han uindskrænket Tillid. Mig troer han naturligviis ikke, da jeg allerede eengang har ført ham bag Lyset.

Jakob.

Na nei, lad mig stemme Guitharspilleren! Lad mig stemme Guitharspilleren. —

Gartneren.

Nei Jakob! Dertil har Du ikke Gaver.

Jakob.

Men Herregud kan man da aldrig blive noget, uden der først skal Gaver til? Naa saa gid ogsaa Ganden skide meer i Jeres fordomte Commissioner. Jeg triner ud af Commissionen. Farvel! (sagte.) Nu er der dog ikke meer Ol i Dunken. (gaaer.)

Gartneren.

Det er en prægtig Karl, den Jakob.

Skoleholderen.

Ja han er næsten ganske berøvet Forstandens Brug. Jeg har saa tit bedet Obersten, han skulde see at faae ham ind i Barto, eller Abel Cathrines Boliger; men han vil ikke. Forstandens Mistelse er dog til stor Bedrøvelse i denne Verden.

Gartneren.

Det kan jeg ikke sige. Dens Misbrug er langt værre. Saadan et Menneske er en Skat. Der er Narre nok, men de ere for det meste fiedsommelige og forfængelige. Det godhiertige, løierlige Elags bliver alt fældnere og fældnere.

Skoleholderen.

Ja der er noget i.

Gartneren.

Lad ham for alting ikke komme bort. Godset vilde tabe det Halve af sin Værdie derved.

Skoleholderen.

Nu vil jeg tænke paa min Bortbegivelse. Thi vor Plans Fuldforelse kræver Jværfættelse.

Gartneren (sukker.)

Ja gjør det! Gjør det!

Skoleholderen.

Men min kiære Gartner, hvad er Aarsag i denne Sindets Medslappelse? Er det Kiærlighed til Heate? He, he, he! Saa alvorligt har jeg det dog heller ikke. Og dersom muligt Jaloufiens Bemægtigelse skulde have overrumplet deres Gemttsbestaffenhed, saa vær De ganske rolig for mig. Det er kun en aandelig Kiærlighed jeg bærer til hende. Naar man er paa min Alder, saa bliver man alt meer og meer platonisk. Seer De, Sæfkepiben fik jeg for et Skillingskiøb, paa Auctionen i Tirsdags, efter den salig Hobbegist, som blæste sig ihjel; og da jeg desuden ikke godt kan sove i disse Nætter for Mig, saa fik jeg det forfløine Indfald i Aftes. Lad det ikke anfægte Dem!

Gartneren.

O nei! det anfægter mig slet ikke.

Skoleholderen.

Men saa sandt jeg er ærlig, der kommer Beate. Tripningen af de smaa Fødder paa Trappen forkynder hendes Nærmelse.

Gartneren (uroelig.)

Kommer hun?

Beate. (kommer.)

Herr Skolemester, vil De være saa god at komme med til Obersten, han venter Dem.

Skoleholderen.

Strax mit Barn, strax! (tager hende under Hagen.) He, he, he! Kan Du huske, da Du gik i Skole og jeg chatekiferede Dig hver Onsdag? Hun bliver rød og slaaer Dinene ned paa Brystet, som om hun vilde sige: Der har meget forandret sig i den Tid. Ja det er sandt. Jeg er bleven gammel i den Tid, og Du er bleven ung. (han gaaer.)

Beate.

Kære Nikolai!

Gartneren.

Hvad behager Mamsel?

Beate.

Hvad fattes Dig? Er Du vred paa mig?

Gartneren.

Paa Dem? D aldeles ikke.

Beate.

Har jeg gjort Dig noget imod?

Gartneren.

Mig? Paa ingen Maade. Kys De kun saa mange fremmede Mandfolk, som De vil. Hvad kommer det mig ved?

Beate.

Nu skal man see, Du har faaet at vide, at Guittharspilleren kyskede mig i Skoven igaar Morges.

Gartneren.

Ja, haendelsesviis. (bryder ud.) Utro skammelige Pige! Og Du vover at staae for mine Dine med den Frækhed? Med den Kølighed? Nei det havde jeg dog aldrig tænkt. Men der kan man see hvordan Fruentimmerne ere. I kan smile, I kan sukke, I kan græde! Men det er lutter falske Smil, lutter Crocodilletaarer. Nu, jeg takker Gud, at det blev opdaget før Trolovelsen. Endnu er der Raad.

Beate.

Vil Du da bryde med mig Nikolai?

Gartneren (tager en Ring af sin Finger.)

Der har hun sin Skildpades Ring, Mamsel!

Beate (tager grædende en Guldring op af
Lommen.)

Og der har Du Din Guldring! Jeg har ikke turdet gaae med den om Dagen; men hver Aften har jeg sat den paa min Finger og sovet med den om Natten.

Gartneren (bevæget.)

Har Du det? Ja, der var rigtignok en Tid, da Du elskede mig, men nu er det forbi. Og i Nat har Du vel neppe faaet Stunder til at sætte Ringen paa?

Beate.

I Nat maatte jeg være oppe med min Froken.

Gartneren.

Med Din Froken? Nei, Du har hørt paa Guitharspilleren, har Du. Du har sat ham Stevne, har Du. Du har lovet ham meer end eet Kys, har Du.

Beate (græder.)

Det er ikke sandt, det har jeg aldrig gjort.

Gartneren.

Er det ikke sandt? Lyver han Dig paa? Nu saa skal jeg brække hans Hals.

Beate.

Kiære Nikolai, lad os beholde vore Kinge!
Jeg mærker det er altsammen en Misforstaaelse.

Gartneren.

Du taler saa rørende — Du seer saa uskyldig ud — Jeg kan ikke andet end troe Dig.

Beate (lægger Haanden paa sit Bryst.)

Saa sandt Gud lever, jeg er uskyldig.

Gartneren (omfavner hende.)

O min søde Pige, jeg troer Dig!

Beate.

Jeg skal sige Dig hvordan det hænger sammen.

Gartneren.

Nei, jeg vil ikke vide det. At høre Din Undskyldning var en ny Fornærmelse.

Beate.

Nei nu skal Du høre alting.

Gartneren.

Nu ja, saa sig mig det da.

Beate.

Men lad os gaae ned i Haven. Det stikker sig ikke, at jeg er saalænge paa Kammeret hos Dig.

Gartneren.

Først et Kys til Forsoning.

Beate.

Ja to.

Gartneren.

Jeg lover Dig helligt at jeg aldrig mere skal blive vred paa Dig uden Aarsag.

Beate.

Det kan Du dog ikke holde, Du hidfige Frakbat. Men det er det samme, saa gior Du det godt igien; og saa er Breden ti Gange betalt. Hidfig maa Du gierne blive; lov mig kun een Ting!

Gartneren.

Og hvad?

Beate.

At Du aldrig vil blive ligegyldig.

Gartneren.

Det behøver jeg ikke at love, det sørger Du nok for.

Beate (skielmsk.)

Troer Du at Du altid vil blive saa jaloux, som Du er nu?

Gartneren.

Jeg skal nok tage mig iagt haaber jeg.

Beate.

Ik nei, Du maa ikke tage Dig iagt. Du maa gierne være lidt jaloux, det er rart!

Gartneren.

Nei vil man nu bare høre! (De gaae.)

Bærelse hos Obersten.

Obersten. Skoleholderen. Kaspar.

Obersten (til Tjeneren.)

Lad Monsieur Guilielmo vente lidt endnu.
Det er mig ikke beleiligt. (Tjeneren gaaer.)

Skoleholderen.

Jeg haaber Herr Oberst, at denne Advarsel
tilgives mig, som skedte af Frygt for Impertinen-
cens Uttrelse.

Obersten.

Emal Sag! Emal Sag, Skoleholder! Gaae
kun ind i Kabinettet saalænge. (Skoleholderen
gaaer.) Nu gielder det at holde Ørene stive! Jeg
er saa god, jeg lader mig strax formilde. — Hvilke
forbandede Optøier hører jeg ikke han har havt
med Beate! Hvem skulde sagt det om den Pige?
Nu staaer han derude og ærgrer sig over at han
maa vente. — Lad ham kun vente! — Er dog
nysgierrig for at see ham. — Men han maa vente
lidt endnu. (Sætter sig ned.) Han kan gierne
taale at vente. (Springer op.) Men Ulykken er,
jeg kan ikke taale det! Hei Kaspar! (Tjeneren
kommer.) Lad ham komme ind. (Tjeneren gaaer.
Obersten sætter sig.)

Guilermo (kommer.)
 Erbødige Tiener, Herr Oberst.

Obersten.
 Servitør! Hvad vil han?

Guilermo (vender sig om.)
 Tjeneren er allerede gaaet, Herr Oberst.

Obersten (hidfig)
 Troer han ikke, jeg har Dine i Hovedet at see
 med?

Guilermo.
 Det er altsaa mig De mener?

Obersten.
 Hvem skulde jeg ellers mene?

Guilermo.
 Min Herre! — Dog, jeg erindrede ikke at
 det er Brug hos enkelte gamle Folk at betjene sig
 af den tredie Person.

Obersten.
 Person mig hid og Person mig did. Jeg veed
 nok hvad Person jeg skal bruge. Jeg kiender nok
 Personen. Altsaa, hvem er han?

Guilermo.
 Jeg er den Sanger, som nylig er kommen fra
 Italien, som nu gjør Dem sin Opvartning; og da

jeg hører der tilberedes en Fest til Deres skønne Datters Fødselsdag, saa tilbyder jeg mig, at bidrage efter ringe Evne til at høitideligholde den.

O b e r s t e n.

Min skønne Datter? Han betiener sig af nogle egne Udtryk, min Kiære!

G u i l i e l m o.

Er hun ikke smuk, beder jeg om Forladelse. Mig er sagt at hun var smuk, ellers var jeg ikke kommen.

O b e r s t e n (hurtig.)

Jo nu er hun smuk, jo! — Men man tiltaler i Almindelighed ikke fornemme Folk saaledes en bon compagnon, min kiære Spillemand!

G u i l i e l m o.

Er jeg Dem virkelig kiær, saa gjør mig den Tjeneste at tiltale mig lidt blidere. Jeg er vant til at omgaaes artige Folk, og det støder mit musikalske Øre at høre uharmoniske Akkorder.

O b e r s t e n.

Artige Folk? Artige Folk? Er jeg ingen artig Mand jeg? Jh det var artig!

G u i l i e l m o.

Jeg maa tilstaae Dem, denne Tone er jeg ikke vant til.

Obersten.

Kort og godt: Han er Spillemanden?

Guiljelmo.

Jeg forstaaer at spille Guitharre.

Obersten.

Altsaa: Han spiller! Han synger! Han vraaler af fuld Hals! Han gjør saamange Trimmulanter og Kullader som han vil; han faaer sin Betaling! Men ingen Impertinencer! Det siger jeg ham. Og ingen Passtiar eller Raisonnement. Han spiser med de andre Tjenestefolk. Og ingen Familiarisering. Hører han? Det kan gierne være, at Andre have været saadanne Narre, men hos mig gaaer det anderledes til. (halv sagte.) Naar man er Hund, maa man tage tiltakke med at gnave Been!

Guiljelmo (sagte.)

Nei det er uforstammet. Det er ikke blot en Fornærmelse mod min Person, men mod den hele Stand, jeg er indtraadt i, og jeg maa have Opreisning, om han var Klothildes Fader tusinde Gange.

Obersten.

Hvad siger han?

Guiljelmo.

Herr Oberst, De er ikke langt fra at være en gammel Mand, og med Aldingen maa man have Overbærelse. De er opdraget paa Deres Maade. Kiender formodentlig kun Musikken af de Hoboister, som for en halv Snees Aar siden marscherede foran Deres Regiment. Jeg maa sige Dem, jeg er en fri Mand. Jeg øver min Kunst af Tilbøielighed og staaer ikke under Nogen, taaler altsaa heller ingen Uartigheder. Dog — da ingen har hørt os, og da Deres Opfarenhed kommer af en Misforstaaelse, saa beder jeg: fat Dem! Formild Deres Udtryk, saa vil jeg glemme, hvad der er skeet.

Obersten.

Dreng! Spillefant! Enjou! Du taler til mig i denne Tone?

Guiljelmo (sagte.)

Nei nu er der ingen Redning. Men jeg stolte paa min Færdighed; den vil forekomme farlige Folger. (høit.) Jeg har ikke meer at sige Dem. De har angrebet min Ære, og jeg maa forsvare den. Selv har jeg ingen Vaaben med; men derhenne paa Væggen hænger et Par Sabler. Vil De have den Godhed, at laane mig

den ene, og angribe mig med den anden? Thi at fægte med Tungen summer sig ingen af os.

O b e r s t e n.

Du er en Fandens Karl, Du. Vil Du fægte med mig? Med en gammel Oberst? Men jeg forstaaer Dig nok Kammerat. Du mener at jeg skal være for stolt, til at gjøre mig saa gemeen? Men fro Dig ikke for tidlig! Tag Du kun Eabelen! Er dog begiærlig efter at vide, hvor vidt Du har drevet det paa Fægtestolen. Det er ingen Fiolinbue, min gode Dreng!

G u i l i e l m o.

O jeg spiller ogsaa andre Instrumenter.

(De fægte, Guilielmo slaaer ham Kaarden af Haanden.)

O b e r s t e n.

Nu for Dævlen. —

G u i l i e l m o.

Jeg har saaret Deres Haand.

O b e r s t e n.

Det er ubetydeligt.

G u i l i e l m o (undersøger det med Deeltagelse.)

De har ret! Kun nogle faae Draaber Blod vil det koste Dem. Misund mig ikke disse; de ere

mig dyrebare; thi de redde min Ære, og de for-
 sone os. Jeg havde haabet at slaae dem Bæret
 af Haanden uden at saare Dem; det er et Kunst-
 greb, jeg har svet mig i, og som sielden mislykkes.
 Uden dette Haab havde jeg heller taalt Fornær-
 melsen, thi min Hensigt var saa langt fra at staae
 Dem, Herr Oberst, at jeg meget heller ønskede, jeg vid-
 ste et Middel til at forlænge, end til at forkorte
 Deres Dage. Tilgiv mig! Jeg haaber at gjøre
 mig kiendt af Dem fra en fordeelagtigere Side.
 Vi sees snart igien. Og lær herefter at have Ag-
 telse for enhver brav Karl, af hvad Stand han saa
 er. Thi om han end ikke besidder den tilfældige
 Færdighed som jeg, at kunne forsvare sin Ære med
 Kaarden, saa vær De vis paa, at den usfortiente
 Foragt kun saa meget dybere frænker ham.

(Han bukker og gaaer.)

O b e r s t e n.

Ha for Satan! Den Knægt hugger godt.
 (Holder sig om Armen og falder.) Hm! Hm! Er
 der da ingen? — Skolemester!

S k o l e h o l d e r e n (kommer.)

Herr O —! Af forbarmende Gud, Herr
 Oberst! Hvordan er De tilredet?

O b e r s t e n.

Hold sin Mund og skaf mig et Vind.

Skoleholderen.

Åk det har Spillemanden gjort. Hei Bevalt!
Hielp!

Obersten.

Hold Kiæft Præceptor! Profituer mig ikke
med sin Dumbhed. Skaf mig noget at binde om
Armen.

Skoleholderen.

Åk, Herr Oberst! Var det ikke bedst at Ar-
men blev sat af, inden der gaaer Koldsyr i hele
Kroppen?

Obersten.

Er han da reent ravruskende gal? Søg mig
noget op, siger jeg! Følg mig. (Gaaer.)

Skoleholderen (ude af sig selv.)

Søg mig noget op! Følg mig! Hvordan kan
jeg følge ham, naar jeg skal søge ham noget op?
Åk Stuen dreier sig rundt for mine Dine. Saa
fuld har jeg endnu aldrig været, uden i Forveien
at have drukket Brændeviin. Der ligger en Stov-
lemanschet! Nei den er for god! — Åk den for-
bandede Gartner! Det er en Slange, Obersten har
faaet i sin Have, som berøver hans troe Tienere
Ukyldighedens dyrebare Klenodie. — Der ligger
et skident Biskeklæde! Nei det er ikke godt nok.

(Standser midt paa Gulvet.) Her ligger Blod!
 (Slaaer Hænderne sammen.) Naa, nu har jeg
 Dievlen forlade mig min slemme Synd aldrig seet
 Mage. Det maa have været her, Slaget stod. —
 Jo det var en net smal Sag! — Der ligger en
 Bomuldsstrømpe, som Frøkenen har begyndt at
 strikke paa. Den er god. (Riber Pindene ud.)
 Nei den duer dog nok ikke! — Den hidser! Jo det
 var en net Kniv, Spillemanden rendte sig selv i
 Livet. — Af du ulyksalige Kierlighed! Du for-
 dærvelige Profession! (Obersten raaber indendfor:
 "Skolemester)!" Jeg — vil baade tage Støvlemans-
 schetten, — og Biskeklædet, — og Bomuldsstrøm-
 pen med, saa kan den naadige Herr Oberst selv
 vælge.

(Gaaer.)

K u n d e n v e d F r e i a s A l t e r.

K l o t h i l d e (kommer i Beates Klæder, med et Slør
 over Ansigtet.)

Hvor mit Hierte slaaer! Hist seer jeg ham mel-
 lem Træerne. Han kommer munter og smilende. Der
 er intet Haab. Saaledes kom han ikke, hvis han

fiendte mig. Men fiender han mig ikke, skal han aldrig see mig mere. O gid jeg da evig kunde hylle mig i dette Elor, indtil Døden lukker mit Øie.

Guilielmo (kommer og siger sagte.)

Lift for Lift, min søde Pige! (høit.) Jh, der sidder hun jo paa sit Alter! Freia paa sit eget Alter. O kæreste Beate, lad mig nu sige Dig et ømt Farvel.

Klothilde.

Et ømt Farvel, min Herre?

Guilielmo.

Man vil ikke see mig ved Frokenens Fødselsfest; og det faaer jeg da finde mig i. Det gjør mig kun ondt, at jeg skal forlade Dig. Jeg er reiseferdig, og trænger til ingen anden Hiertestyrking, end et Kys af Dine Læber. Det vilde gjøre mig oprømt i det meest taagede Slud, hvor meget meer i dette klare Sommerveir!

Klothilde.

Herr Guilielmo! Jeg har stævnet Dem hid, for at bede Dem holde inde med Deres Opmærksomhed for mig. Jeg maa sige Dem, at jeg har en Kiærest, og at jeg elsker ham for høit, til at være ham utro.

Guiljelmo.

Og bliver Du ham da utro, fordi Du giver mig det lille Kys? Et Kys, Beate, er en Zephyr; det bevæger Rosenbladene, uden at efterlade noget Indtryk.

Klothilde.

Det er sandt! Rosen har ingen Siæl; og mangt et Menneske ligner den kolde Rose.

Guiljelmo.

Man pleier ellers at rose Folk, ved at sammenligne dem med en Rose.

Klothilde (sagte).

Han fiender mig ikke; siger kolde Ordspil; o det er kun alt for vist! —

Guiljelmo.

Saa Du virkelig holder mig for saa kold, Beate? Mig synes dog at mit Forhold til Dig røber tydeligt, hvor let jeg kan fænge.

Klothilde.

Denne lette Fængen, Herr Guiljelmo, er meget almindelig og røber en letsindig Charakter, der ikke er istand til at modtage varige Indtryk.

Guiljelmo.

Åh, med Dine varige Indtryk! De ere for det meste kun Arr, som vanskebe Ansigtet, og som

man maa være glad ved, at de voxer ud Nar for Nar.

Klothilde.

De har et meget glat Ansigt, og lader ikke til at have lidt meget af Kiærlighedens Kopper. De er formodentlig vaccineret af Letsindigheden?

Guiljelmo.

Ak, Du skulde seet mig det første Nar efter min Sygdom, hvorledes jeg var tilredet. Mine Kinder vare saa blege, og mine Næse saa hule, som Maanens, naar den om Dagen ubemærket sniger sig over Himlen. Men hvad skulde jeg gribe til? Sukke mig ihjel og døe? Det havde jeg først i sinde. Men Tiden lægger alt!

Klothilde (med Deeltagelse.)

Saa har De dog elsket?

Guiljelmo.

Man elsker kun eengang med Sjælens hele søde lidenskabelige Fylde. Men det varme Hierte bliver altid aabent for Skionhedens og Elskværdighedens Indtryk. I Forskningen smægtede jeg hen, lod Glæden gaae mig forbi, og svandt ind som en Skygge; nu er jeg munter, nyder den, og trives. Enhver smuk Pige, er mig det samme som en skionnere Blomst. Jeg elsker Eder alle, husvæler mig

ved Eders Smil, kvæger mig i Eders Skær.
 Enhver skion Pige opfrister meer eller mindre Bils-
 ledet om min Klothilde. Hende troer jeg at kysse,
 naar jeg kysser Een af Jer andre. See nu, min
 lille Skriftemoder! troer Du nu, at Du, uden at
 være Din Kiærest utro, kan give mig et Kys?

Klothilde.

Og er da Deres Klothilde død?

Guiljelmo.

Død for mig. Hun lod mig reise bort uden
 Afskæed, og viiste mig en Kulde, som jeg aldrig havde
 ventet; fordi ogsaa Kiærlighed til Muserne opflam-
 mede mit Bryst, og fordi min Fader truede med
 at forskyde mig.

Klothilde.

Og hvis det nu kun havde været et paataget
 Bæsen, for at holde Dem tilbage; af Frygt for at
 De skulde vove noget, som ikke vilde lykkes Dem?
 Hvis det havde været af Kiærlighed til Dem, fordi
 hun elskede Dem for høit, til at see Dem ydmyget?

Guiljelmo.

Og hvis jeg nu ikke var ydmyget? Hvis
 jeg havde naaet hvad jeg stræbte? Var bleven en
 yndet Kunstner, og kom nu hjem med Verdens
 Agtelse, og med Duelighed til at leve som en selv-
 stændig Mand?

Klothilde.

Saa vilde hun kaste sig i Deres Arme, og med Taarer bede om Tilgivelse.

Guiljelmo.

O kom min Klothilde! Jeg kiender Dig! Har kiendt Dig den hele Tid. Hæv Sløret fra Dine Dine, og lad mig sole mig igien i Dit skønne Ansigt!

Klothilde (hæver Sløret)

O Beate Du havde Ret! (hun kaster sig i hans Arme.) Saligste Misforstaaelse!

Guiljelmo (trykker hende til sit Bryst.)

Sødeste Bedrag!

F e m t e A k t.

Lunden ved Freias Alter.

Obersten kommer med Skoleholderen.

Skoleholderen.

Ak Herre du milde Fader, Herr Oberst! Hvordan gaaer det med Haandledeets Smertelighed og Bevægelse? Obersten kan dog dreie det endnu til alle Sider; og det sorte Taft klæder ikke ilde, det seer ud som et stort Stykke engelst Plaster.

Obersten.

Hold sin Mund om den Sag, siger jeg ham. Hvor tit skal jeg repetere det for ham?

Skoleholderen.

Ak hvor jeg hader disse afskyelige Dueller. Kan man tænke sig noget mere urimeligt, end at Folk blive enige i at stikke hinanden ihjel?

Obersten.

I Uenighed bliver Folk allerstnarest enige.

Skoleholderen.

Dg saa skeer det endda med Komplimenter, har jeg hørt; med Hattens Aftagelse, og Kaardens Medbukfelse. — Dg saa spørge de meget artig, naar de have puffet hinanden giennem Hiertefulen, om de ere fornøiede med det? Dg om de have faaet nok?

Obersten.

Ja, er det ikke civiliseret det?

Skoleholderen.

Det er slettes ikke civilt, Herr Oberst, det er militært. Nei saa holder jeg det dog mere civilt, naar galt skal være, at man strax begynder med Næsens og Mundens Blodslaaelse, eller med Benenes Krogspring og Haarenes Afrivelse; saa veed man dog strax hvordan man er faren.

Obersten.

Saaledes slaes umælende Bæster og Bønder. Honette Folk maae have noget forud. Det maae ikke komme an paa Kræfterne, men paa Tapperhed og Vredfølelse. Fægte kan man lære; men at være stærk lærer man ikke. Forstaaer han det?

Skoleholderen.

Hu! Det er græffeligt!

Obersten.

Jeg begriber ikke hvor en gammel Soldat kan lide saadan en frygtsom Stakkel, som han er. Og dog lider jeg ham.

Skoleholderen.

Det skal jeg forklare Dem Herr Oberst! Der som der ingen Frygtsomme var, saa var der jo heller ingen Kiække. Efter min ubegribelige Mening skulde just de Tappre være de Feige høist forbundne, og leve med dem i den bedste Forstaaelse, fordi de give dem Veilighed til Udmærkelse; ligesom unge blonde Damer holder af Sorts Paaklædelse, for at den hvide Huds Afstikkelse saa meget mere skal hæve Yndighedernes Viselse. —

Obersten.

Hør nu, Skoleholder! Ikke et Ord meer om den Ting. Og snak mig ikke et Ord meer om den unge Guitharsspiller. Rast Fyr! Forbandet Brus hoved. Ambition! Ikke et Ord. Hører han?

Skoleholderen.

Oberstens Billies Tilkiendegivelse er min Mund et uafriueligt Bæegplaster.

Obersten.

Det gjør mig ondt, han er løbet sin Wei. Jeg var istand til at lade ham opsoge.

Skoleholderen.

Formodentlig er Flugtens Tværsettelse begyndt, af Frygt for Straffens Udøvelse.

Obersten.

Ikke et Ord, siger jeg. Hører han?

Skoleholderen.

Med Drenes Beghed, naadige Herre!

Obersten.

Herlig Karl!

Skoleholderen.

Bene!

Obersten.

Smuk Karl!

Skoleholderen.

Ita!

Obersten.

Karl med Hjertet paa det rette Sted.

Skoleholderen.

Recte!

Obersten.

Karl med Talenter.

Skoleholderen.

Intet er vissere, naadige Herre!

Obersten.

Her er altsaa Lunden? Smuk! Ret smuk!

Skoleholderen.

Dg der staaer Alteret.

Obersten.

Skal det være et Alter? Det er jo en gammel Kampesteen! Den har jeg tit seet før.

Skoleholderen.

Saa var Moden i den Tid, naadige Herre! Nu bygge vi dem af Fyrrebræder.

Obersten.

Rigtig! Der staaer Freias Navn. Det har jeg ikke lagt mærke til før. Men hvad er det? Her staaer jo en gammel vissen Pind, med et Stykke Pergament i.

Skoleholderen.

Mon den ogsaa har staaet der, siden Stenen blev lagt? Det lagde jeg ikke mærke til, i min Glædes Besippelse igaar. Formodentlig, naadige Herre!

Obersten.

Er dog curiøs for at faae at vide hvad det er!

Skoleholderen.

Gammelt Manuscript — Obersten kan sende det til Kongens Bibliothek. Ny Opdagelser maa-

stee, — om Longobarbernes og Teutonernes Udvandrelser af Riget.

Obersten.

Na snak, det er umuligt Skoleholder! Kiender han ikke bedre til Cronologien? De Folk have været døde og begravne for mange Aar siden.

Skoleholderen.

Nysgierrigheden, hos mig, er steget til et betydeligt Maximum. Sikkert en Folkevandring! Sikkert en Folkevandring!

Obersten.

Det staaer meget utydeligt, og halv udsløttet.

Skoleholderen.

Af ja! Tidens Tand er edax rerum, siger gamle Fader Homer, i sin Peder Paars, eller hvad den hedder.

Obersten (læser.)

”Jeg Underknevne er i dette Dieblif flygtet bort, med Herr Oberst Hielsø Datter, til et Sted, hvor han ikke strax vil finde os. Vi elske hinanden. Naar vi komme tilbage vil han aldeles intet have imod vor Forbindelse. Hans Brede vil forsvinde, naar han faaer den nødvendige Oplysning, og han vil ynde sin tilkommende Svigersøn Guilielmo.”

Sko leholderen.

Af Gud forbarne sig, naadige Herr Oberst!
Det var en bedrøvelig Folkevandring.

Obersten.

Det Alfsum!

Sko leholderen (oprigtig.)

Bene!

Obersten.

Den Røver!

Sko leholderen.

Ita!

Obersten.

Den Nederdrægtige!

Sko leholderen.

Recte!

Obersten.

O den Forræder!

Sko leholderen.

Intet er vissere, naadige Herre!

Obersten.

Mit Barn! Min Klothilde! Jeg ulykkelige
Fader! — Min Diesteen! Følg mig! Der skal ledes,
der skal søges overalt.

Skoleholderen.

Saalænge der er Liv er der Haab, bevaagne Herr Oberst. Overlad Dem ikke strax til Hertvidselsens Ubehagelighed. At løbe bort med en Lirendreier, det er en Nyhed, der saa musikalisk den er, vist nok vil skurre noget i Delikateffens Dør. Men den naadige Frøken har altid været en stor Elskerinde af Musikens Udvøelse. Jeg er overtydet om, at det altsammen blot er skeet af Iver for Compositionens og Contrapunktens grundige Underviselse.

Obersten.

Ak, smæk han for sin syge Moster.

Skoleholderen.

Min syge Moster er død for mange Aar siden, Deres Høivelbaarnhed! (De gaae).

Bondehuset i Skoven.

Herr von Bilbo (siddet i Bønderklæder ved Bordet med et Brev i Haanden. Glasse paa Bordet). Henrik (kommer slæbende ind med den store Klædefurv).

Bilbo (drikker af Glasse).

Stil den op der! At jeg bestandig kan have den for Dine, som et Billed paa den menneskelige Glendighed.

Henrik.

Herren har skrevet! Han er blækket om Fingrene.

Bilbo.

Ja! Det er et sønderligt rørende Brev til min forlorne Søn.

Henrik.

Na, maa jeg høre?

Bilbo.

Ja! Jeg skal saa have det giennemlæst, for at eftersee, om det ikke indeholder nogle dramatiske Feil. (Læser). "Jeg er kommen i Erfaring om, at Din Hundsvot er kommen hjem og støver omkring herude, som en Nar og en Landskygger. Er Du ikke ordentlig og gaaer i Dig selv, og givter Dig med den rige Enke, som jeg saa tit (paa den faderligste og philanthropineste Maade) har befaleet Dig, saa gjør jeg Dig, Fanden maltraktere mig, arveløs."

Din elskede Fader.

Henrik.

Åh Herre, læs ikke meer. Jeg kan mærke paa mine Taarer, at De have isinde at sige op inden Flyttetid.

Bilbo.

See om der ikke sidder en Taare i mit venstre
Øie. Jeg kan ikke godt selv see uden Briller.

Henrik.

Det er desuden en vanskelig æquilibrisk Øvelse
at see sig selv i Øinene. Lad mig see. Jo det seer
rigtig nok ud, som om Herrens ene Øie var forfaldet
til Melancholie.

Bilbo (drikker af Glasfen.)

Åh ja! Jeg er en tungsindig, en tungsindig,
melancholisk Mand. (Det banker.) Hvad er det?
Det banker paa Døren. Ha, det er vist min Søn.
Han lovede at besøge mig her i Dag. Det ahner
mig, at det er ham. Hiem kan det ikke være, han
veed ikke at jeg logerer her, thi han gjør altid Nar
af mine huslige Indretninger. Gaa din Vei, at
dit Liberie ikke forraader mig.

Henrik (sagte i det han gaaer).

Der kommer Junker Wilhelm med Frøkenen.
Hun er altsaa ogsaa indviet i Hemmeligheden?
Jeg maa see igiennem Nøglehullet; thi
dette bliver en lystig Scene. (han gaaer).

Bilbo (allene.)

Der staaer en gammel Kive. Jeg vil lade,
som jeg arbeidede paa den og synge noget — noget

— Jdylst! Hvad det nu kan være. (Arbejder og synger.)

Vi Bønder vi ere saa glade i Hu,
 Og Høsten den er vor Ven.
 Naar vore Riber de gaae itu,
 Saa — giv vi dem hele igjen!

Guilielmo og Klothilde
 (træde ind, den Sidste med Sløret over Ansigtet.)

Guilielmo.

Guds Fred Fader!

Bilbo (lader som ingenting, og vedbliver.)

En Tand nu saa let af en Rive gaaer,
 Der fikres med den i Ring. —
 Tit er det herligt, naar man forstaaer
 At sætte en Pind for en Ting!

Guilielmo (sagte til Klothilde.)

Glem nu ikke hvad vi har aftalt bedste Klo-
 thilde, og lad som Du pludselig opdagede ham.

Klothilde.

Jeg skal nok spille min Rolle! Vær kun rolig
 min Wilhelm!

Guilielmo (høit.)

God Morgen, Landsmand!

Bilbo.

Jh see god Morgen! god Morgen Herr Spillemand. Maa Tak skal han have, fordi han smukt holdt sit Ord, og gjorde mit ringe Huus den Ære. — Men hvad er det for en rar Dame, han har med sig der?

Guiljelmo.

Det er min Kiereste. Seer han nu, kære Ven! Her er ikke Tid til mange Omstøb. Han tilbød mig igaar sin Tieneste, i Dag kan han bevise mig en meget stor Tieneste.

Bilbo.

Jh med Hjertens Glæde.

Guiljelmo.

Han maa skule os her, nogle Dage, til vi have havt Bryllup. Vi ere flygtede herhid sammen; — nogle Smaating nsde os —

Bilbo.

Smaating? Jeg kan tænke det. Som per Exempel! Forældrene, kan jeg troe?

Guiljelmo.

Rigtig, min Fader er een efter sin Maade brav og skikkelig Mand, men dog i visse Henseender saa urimelig —

Klothilde (som imidlertid opmærksom giennem
 Eloret har betragtet Bilbo og Kurven, træk-
 ker Guilielmo med paataget Angst til en Side
 og siger, saa høit at Bilbo kan høre det.)
 Wilhelm! Vi ere forraadte, vi ere forraadte!
 Det er Din Fader! Det er Din Fader!

Guilielmo (smilende.)

Min Fader? Det er jo en god gammel, ærlig
 Bonde.

Bilbo (udbrydende).

Ja men Du skal ikke skue Hund paa Haarene,
 Din Ravneunge! For det kunde være, Tøsen havde
 Ret alligevel.

Guilielmo (bestyrtet).

Min Fader!

Bilbo.

Ja Din Fader! I det mindste er jeg Din Mo-
 ders Mand, Du Hedning! Du Renegat! Du Ma-
 homedaner! Du... du... du!

Guilielmo.

Min Fader! Jøre Dem ikke. Er det Dem?
 Tillad mig at omfavne Dem. Hvordan har De
 levet saalænge?

Bilbo.

Levet? Som et Bæst! Som en ulykkelig Mand.
 Jøre mig ikke? Jo Fanden opsig mig Huldstab

og Trosteb om jeg ikke vil; jeg vil ivre mig en Galdefeber paa Halsen, Du Landstryger! Du Døgnicht. Du — du — du — du — du — Kunstner!

Guiljelmo.

Hør os.

Bilbo.

Oh jeg behøver intet at høre. Jeg kiender meget godt den Kammerkissen, der staaer, med hvem Du agter at træde ind i den hellige Egtestand, efter at Du først har gaaet og stunget for hende, om Ratten.

Guiljelmo.

Min Fader! De tager feil.

Bilbo.

Nei Fanden infam cassere mig, om jeg gjør. Har jeg ikke selv ledet Dig hen til hendes Vinduer i Nat? Hæ?

Guiljelmo.

Uhældige Skiæbne!

Bilbo.

Jo jeg kiender Dine Streger. Jeg har en lille Fugl, som siger mig alt. Jeg har en Finger paa hvert Die. — O jeg seer ret godt hvor besippet hun er, Mamsel! Jeg mærkede strax, at Kurven gjorde hende betuttet. Hun har sikkert havt en

Haand med i Spillet. Tag hun kun Sløret fra Dinene! Vær ikke undseelig! (River hende Sløret fra Ansigtet). Hvad — hvad — hvad seer jeg? (Gjør halv ærbødig og halv ironisk en dyb Reverenz). Min naadige Frøken!

Guiljelmo.

De seer, at De har taget feil.

Bilbo (fatter sig; med skadesfro Glæde).

Det er altsaa Jer to, der ere flygtede hen til mig, af Forsigtighed, indtil Brylluppet var forbi?

Guiljelmo.

Misbrug ikke den Magt, som Skiæbnen giver Dem over os.

Bilbo.

Skulde jeg ikke misbruge den Magt? Nu saa var jeg Fanden foragte mig værd at peges Finger af!

Klothilde.

Wilhelm var revet fra mit Hierte. Jeg har elsket ham tro. Det var hans Navn, De igaar horte mig nævne.

Bilbo.

Var det hans Navn! Ha ha, nu forstaaer jeg det. (vender sig til Solnnen.) Du Dagleunge! Er det Taffen jeg skal have, fordi jeg lod Dig op-

Kalde efter mig? Naa, det lærer enhver Fader ikke at give sin Søn det samme Navn, som han har selv. Der seer man Følgerne.

Klothilde.

Med Taarer beder jeg Dem: Tilgiv mig!

Bilbo.

Det er Skade, her ingen Tagsteen er ved Haanden. Na vil De ikke behage at tørre Deres skionne Dine paa Kurven der?

Guiljelmo (med Lune).

Grød ikke min Elskte! Hvis den grumme Fader ikke lader sig bevæge af vore Taarer, — nu vel! Saa ville vi gaae ud med hinanden i den vide Verden. Jeg har Kraft i mine Arme, og Mod i Brystet. En Hytte, en Drik koldt Vand, — en vild Rosenbust, — Maanen om Natten, og en skyggefuld Skov om Dagen; — hvad behøver Kierligheden meer?

Bilbo.

De behøver Fanden restaurere mig Kiødsuppe med Kiødboller paa; Drefiød med Peberod eller Kartofler; Steeg Wiin og Kage. Den behøver Caffe, Thee og Chokolade; den behøver Sophaer, Natborde, Lysekroner, Garderober. Den behøver

M

Henrik.

Jo jeg har hørt og seet det altsammen gienem Nøglehullet. — Her er et Brev fra Byen.

Bilbo (hurtig).

Fra Enken? (seer paa Brevet). Ja det er hendes egen Haand. (vender det om). Brevet er forseglet med sort Lak? Gud bevares! Konen skulde dog vel aldrig være død? Jeg brænder af Begierlighed! Jeg staaer paa Naale. — Min naadige Frøken, min Herr Søn! Tor jeg umage dem et Dieblik ind i Sideværelset? Der vil min Tiener opvarte dem med hvad Huset formaaer. Det er et net Bærelse derinde. Væggene ere betrukne med Flasker, ligesom i et Apothek. Det er mit Studeerkammer. (Til Henrik). Pas paa dem, siger jeg Dig! Du skal svare mig til dem, levende eller døde. (De gaae). Nu kan jeg læse i No. — Mine Brillen. — (Brækker Brevet og læser). "Min bejeste Ven!" — Na nei, Gud skee Lov! Hun lever endnu. "Da jeg hører at Deres Herr Søn just ikke skal være af de fatteste unge Mennesker, og da jeg gierne vilde have en Mand, som er sat, da jeg selv er sat, — (Bilbo tørrer Sveden af Panden). Ha! Det tager paa Kræfterne, at læse slige Breve staaende. — (Tager en Stol og sætter sig paa). "Da jeg selv er sat, — saa gjør jeg Dem

den Proposition, da De ogsaa er sat, om det ikke var bedst, vi to Gamle satte os ned sammen? Had den Godhed, jo før jo heller, at sætte Pen til Papiret, at jeg kan blive sat ud af den Urolighed, hvori Forventningen sætter mig. P. S! Da jeg er en sat og sædelig Kone, saa har De vel intet imod at jeg bliver ved at gaae med Sæt; thi til disse nymodens Solhatte kan jeg ikke vende mig. Sidse Birgitte sal. Geldschlingels." Endnu en Gang P. S.

"Lad den bedrøvelige Tidende ikke alt for meget røre Dem, at min salig Søster nu endelig er død og hensovet, og har efterladt mig sin hele Formue. Herved bliver jeg nu vel dobbelt saa riig, som jeg var før; men ogsaa dobbelt saa bedrøvet. Deres uforanderlige Geldschlingels." — Et deiligt Brev! Det har bevæget mig til Taarer! Du vil gaae med Sæt? O du Engel! Det var Synd at nægte dig den Glæde. Hvad kan Folk vel sige andet end: See der gaaer en Engel med Sæt paa! — Det er en hovedriig Kone. Hun eier nu meget meer end Hielm og jeg! — Oh Kaars! — Frøkenen vil med al Magt have min Slynge! Eh bien! Jeg tager Enken, vælger den bedre Deel, og giver mit faderlige Samtykke. Men saadan at lade Sagen gaae hen, uden Hævn, det vil jeg, Ganden spænde mig ud mellem runde og blaa Taarn, dog heller ikke.

(Betrægter Kurven). Funtus! Nu har jeg det. Med denne Kuro har hun gjort mig til Nar — med denne Kuro vil jeg gjøre hende til det samme. (Kalder). Min naadige Frøken! Min Herr Søn! (De komme). Min Brede har lagt sig. Mit Temperament ligner en Flaske Ol, som er godt propset. I Førfningen bruser det, men fiden bliver det dovent. Jeg vil ingen Optsier gjøre. For mig kan I tage hverandre saameget I vil. Paa een Condition!

Guilielmo.

Og den er?

Madam Geldschlingels (kommer).

Tusinde Gange om Forladelse, min værdige Herr von Bilbo, at jeg incommoderer dem. De undrer dem vist over, at jeg selv kommer saa pludselig oven paa mit Brev, ligesom Kanonstudet oven paa Glintet af Fængkrudtet; men det har saa sin egen Bewantuiß som Tydsten siger. Deres Herr Søn —

Bilbo.

Velkommen min rare Sidse Birgitte. Naad du kommer, Fanden recensere mig, som du var kaldet. Lad mig nu omfavne dig. Jeg har med største Fornoielse læst din Billet doux. Jeg beklager din Søsters dødelige Afgang, — jeg deler dit

Tab, og aftørrer dine Taarer. Jeg vil ægte dig, til Trods for den enfoldige Knægt, der staaer. Han skal faae at see, at vil ikke de Syge, saa vil de Sunde.

Mad. Geldschlingels.

Saa behagelig som denne Declamation i mange og mangehaande Henseender maa være mit Bryst, saa maa jeg dog anmærke, at det Perplexe i Ideen, choqverer min enkelige Blufærdighed. Sandt nok, Sørgaaret efter min salig Afdøde er længst henrundet —

Bilbo.

Der er min Haand! Jeg tager dig. Efterretningen om din Søsters Død har især rørt mit Hierte. Og da jeg nu seer, at jeg havde kastet mine Perler for en Bassilisk, som ikke fortiente min Hiertebeklemmelse, saa er jeg strax villig til at give dig min Haand.

Mad. Geldschlingels (Kiælen).

Og deres Hierte?

Bilbo.

Følger med Haanden, følger med Hænderne. Den som subscriberer paa alle ti Fingre, faaer Hiertet frit, som det ellefte Exemplar. Det er jo de de sædvanlige Fordele.

Mad. Geldschlingels.

Nu saa lad os da tilgive de unge Mennesker!
Man veed, Ungdom og Visdom følges ikke ad.

Bilbo.

Jeg tilgiver dem, conditionaliter.

Guiljelmo.

Og hvorledes?

Bilbo.

J sætte Jer smukt i Kurven. Mine Tienere
bære Jer hen i Lunden, hvor Stadsen skal være;
sildækket, det forstaaer sig. Saa lade J mig sørge
for Resten.

Guiljelmo.

O hiertelig gierne.

Klothilde.

Kiare Herr von Bilbo!

Bilbo.

Ellers bliver der, Fanden gjøre mig til en
gammel Nathue inter af, min naadige Frøken.

Guiljelmo.

Men da der er et langt Stykke Wei derhen,
saa tillader min Fader vel at vi, for at skaane Tie-
nerne, selv gaae den længste Tid, og kun, for Cere-
moniens Skyld, lade os bære de faae Skridt i Kur-
ven, fra Landeveien hen i Dfferlunden?

Mad. Geldschlingels.

Det beder jeg ogsaa om, for Belansthændighedens Skyld, som altid har havt en stor Puissance over mine Bestemmelser og Bevæggrunde.

Guillermo.

Ganske rigtig, min naadige Stedmama! Formerne maae man iagttage; forresten kan man gierne begaae saamange Laster og Daarligheder, som man vil. Jeg veed ikke om det gaaer Dem, som mig. Men jeg tilgiver meget heller den største Kæltringestreg, naar den kun skeer med en vis Takt og Decens, end jeg taaler den ubetydeligste Overgivenhed af det uskyldigste Hierte, naar denne Overgivenhed støder mod Formerne. Det er jo en Pligt som vi skyldte Menneskeheden, Humaniteten og os selv!

Mad. Geldschlingels (til Bilbo.)

Det unge Menneske har virkelig havt Nytte af sin udenlandste Reise, min Bedste! Det seer man tydeligt. Det er en haabefuld ung Mand, som er vendt tilbage med de liberaleste, og sociableste Grundfætninger.

Bilbo.

Apropos Sidse! Din Søster har dog ikke gjort Testament før sin Død?

Mad. Geldschlingels.

Nei, den salig Siæl, hun var vel undskyldt.

Bilbo

Ehi det falder mig ind, I søbede just ikke den bedste Kaal sammen.

Mad. Geldschlingels.

Ik det havde været godt for hende, den salig Siæl, at hun var blevet hos mig, og søbet Kaal med mig, saa var hun ikke dødt som hun gjorde.

Bilbo.

Hvordan døde hun da?

Mad. Geldschlingels (græder).

Hun fik et Been i Halsen da hun spiste Kraa-
sesuppe.

Bilbo.

Naa Herre Gud! Hun var allerede til Mars!
Vi skal Fanden lægge Sorg an for mig, alle den
Bei. Kom da nu, min rare Geldschlingels.

Mad. Geldschlingels.

Ikke mere dette Navn. Fra nu af hedder jeg
Fru — von Bilbo.

Bilbo.

Det gjør du med Eren. Nu saa giv mig da
din Arm, og lad os gaae.

Mad. Geldschlingels (knipst til Klothilde).

Hvem er den unge Dame der staaer? Er det Frøken Hielm, jeg har den Ære at tale med?

Klothilde (meget venlig).

Ja det er, min naadige Frue von Bilbo.

Mad. Geldschlingels (glad).

Jh det er jo ret et velsignet Barn.

Klothilde (ydmug).

Det glæder mig at jeg er saa lykkelig at behage deres Naade.

Mad. Geldschlingels.

Kom min søde Pige! Vi to maae blive nærmere bekiendt. Tag de kun deres gode Ben under Armen, og gaae med os. Alting kan blive godt.

Klothilde (kysser hendes Haand.)

O Deres Naade er altfor god.

Mad. Geldschlingels (omfavner hende, ude af sig selv).

Nei det er en elskværdig Skabning!

Bilbo (kalder paa sine Tienere).

Henrik! Lars! Peiter! Klaus! (de komme).
J tage den ledige Kurv og gaae foran. (Han tager to Lagen ud af et Skab og kaster i Kurven.)

Det er til Jndsvoebningen siden. Saa! Nu gaaer
 J først. Derpaa kommer det unge Par, som skal
 deri, naar det kommer saa nær; og vi to Eldre,
 vi slutte Truppen. Saaledes begive vi os nu i
 Procession til min gode Ven Hielm. Han venter
 os i Lunden, og er en stor Ven af Processer og Op-
 tager. Det er Skade vi ingen Musikantere have
 til at gaae allerforrest. Men veed J hvad? Vi vil
 leie et Par Bønderdrenge, naar vi komme ud, til
 Statister. De skal gaae hver med en hvid Pind i
 Munden, saa at ingen seer dem. Saa dan gjør de
 paa Theatret, naar det forestiller blæsende Instru-
 menter. Imidlertid kan J nynne os en Marsch.
 Og løber mig nu ikke den korteste Bei ud af Døren,
 men tager et ordentligt Sving omkring i Stuen; at
 det kan gjøre Effekt. (Tjenerne synge en Marsch,
 og Processionen foregaaer).

Lunden med Freias Alter.

(Man hører den samme Marsch ordentlig spillet. Bønderfolkene komme Par og Par og omringe Alteret i Baggrunden)..

Obersten og Skoleholderen (komme.)

Obersten (halv fortvivlet).

Jeg veed, Gud hjælp mig, ikke hvad jeg skal gribe til. Jeg har aldrig været i pünligere Forfatning mit hele Liv. Alle Mennesker komme hid, for at celeberere Frøkenes Fødselsdag, og Frøkenen er borte. Jeg arme Mand, jeg arme Fader! Duel! Tomfrurov —

Skoleholderen.

Frøkenrov, vilde Obersten sige!

Obersten.

Prostitution! Den færeste Karakter maatte vel bukke under, for saa megen Ulykke.

Skoleholderen.

Jeg veed ikke bedre at trøste Obersten, end med følgende smukke didaktiske Vers:

Taalmodighed din store Værd,
Den fiendes ei af Mange!

Obersten.

Na hold sin didaktiske Kæft!

Skoleholderen.

Slaa Dem til Laals, bedste Herr Oberst. De udsendte Betienteres Flid vil uden Tvivl blive belønnet, med Finding. Her gielder det at have Mandens Nærværelse. Tillader De mig at holde en Tale til Folket, saa skal jeg — uden at forglemme Maadens Fiinhed, — saa Sværmen til at stille sig ad og gaae hjem.

Obersten.

Ak ja, gjør det da. Men bær sig fornuftig ad!

Skoleholderen.

Lad mig kun raade. (Til Skoledrengene) J synge det første Vers af Geburtsdagscarmenet, medens jeg bestiger Talerstolen. (Han kryber op paa Alteret.)

Børnene.

Den Raadige,
Den Graadige,
Paa hele Sognets —

Obersten.

Hold Mund Dreng! Hvad skal de dumme Streger til?

Skoleholderen

(øverst oppe paa Alteret til Forsamlingen):

Mine Venner! — Kiære Bøndermænd, og —
Bønderkoner, og — Bønderkarle, og — Bønder-

piger, og — Bønderdrenge! — Hm! — Altværdige Bøndestand! — Da det har behaget Forsynet, ved en rolig og sagte — hvad siger jeg — da det har tildraget sig — hændet sig — at en dumdriftig Tyv har gjort Indbrud og bortstjaalet Oberstens — Da en forunderlig Casus er indtruffen, kiære Menighed! som jeg ikke veed, om den bør henføres til Ulykkelige Hændelser, Udpasserede, Seilfærdigere Skippere, Bopælsforandringer, Undvigte eller bortkomne Sager — saa — saa — da man ikke kan quæde en god Bise for tit — ville vi begynde for fra igien.

Obersten (stamper).

Skoleholderen.

Dandemænd og Dandeqvinder! I ere her forsamlede for, i den Hensigt at — celeberere — evavava — høitideligholde — evavava — hellige — Herr Oberstens Fru Datters — hvad siger jeg, Herr Frøken Hielm's Datter — hvad siger jeg — Herr Datter Hielm's Oberst — hendes Fødselsdag! (tørre Sveden af Panden). Men — da — hun — formedelst Elfvos Hestighed — (Obersten stamper). Af overilet Beslutnings Tagelse, ikke er her; (seer paa Obersten, han nikker). Saa skulde jeg ikke undlade at bekiendtgjøre Eder, at — at — hun er her ikke!

Obersten (utaalmodig).

Na saa gior det kort og godt!

Sko l e h o l d e r e n .

Men lobet bort med Lirendreieren, fiære Me-
nighed!

O b e r s t e n .

Plager da Satan ham skinbarlig, Karl?

B i l b o (kommer med Mad. Geldschlingels, Tje-
nerne bære Kurven med Guilielmo og Klothilde,
indviklede, hver for sig, i Lagen. De sætte Kur-
ven for Alteret).

B i l b o .

Tilgiv mig, fiære Broder Hielm, at jeg for
et Dieblif forstyrrer din Glæde.

O b e r s t e n .

Min Glæde? Jo jeg har nok Marsag til at
glæde mig. Men hvordan seer du ud?

B i l b o .

Na bryd dig ikke om disse Klæder. (Til Væn-
derfolkene): Det er af Mederdrægtighed, Børn!
Jeg kommer her med en lille Foræring til dig, paa
din Datters Geburtsdag.

O b e r s t e n .

Bring mig min Datter selv, saa skal jeg takke
dig.

Bilbo.

Ja det er mig en let Sag. (Til Tjenerne):
Tag ham hans Datter ud af Kurven, men slaae
hende ikke i Stykker!

Klothilde (kaster sig i Faderens Arme).
O min gode Fader! Tilgiv mig.

Obersten (glad).

Klothilde! Du er her! Det var altsammen
Spøg altsaa? — Du bedrøver ikke Din Fader
paa din Geburtsdag? — Du lægger ham ikke i
Graven?

Klothilde.

O nei! nei!

Obersten.

Saa er jeg ligesaa fornsiet nu, som jeg før
var bedrøvet.

Bilbo.

Det kan du takke mig for.

Obersten.

Dig? Naa du er og bliver dog altid min gamle,
sande Ven. Seer du, Klothilde! hvad det er for
en Mand? Han skaffer Forældrene deres Børn

igien. O Klothilde, der mangler nu kun een Ting, saa gior du mig tik det gladeste Menneſke paa Jorden.

Klothilde.

Og det er?

Oberſten (bønlig).

At du tager Bilbo, mit Barn!

Bilbo (smilende).

Ja, ja! Hun tager Bilbo. Det har hun lovet mig.

Oberſten.

Du tager ham?

Bilbo (vittig).

Men Bilbo junior, tager hun!

Oberſten.

Din Søn?

Bilbo.

Ja. Du maa undſkyldde mig, at jeg ikke ſelv kan entreere i dine Planer. Menneſket ſpaaer og ſkiæb-
nen raaer. I det Dieblif, din Datter gav mig den
Kurb, hvori hun nu ſelv har ſiddet til Straf, —
har Himlen rørt denne dydige Dandegvindes Hierte,
ſaa hun har ſlaaet en Streg over alle foregaaende
Blindheder og Obſternafigheder, og rækker mig uvær-
dig ſelv ſin Haand.

Obersten (forundret og forlegen).

Jeg gratulerer! Hvem har jeg den Ære at tale med?

Bilbo.

Min Kones forrige Navn var —

Mad. Geldschlingels (hurtig).

Jeg beder dig, bedste Ven, rip ikke Smerten op paa ny. Det er tungt nok for en Enke, at miste sin første Mand. Gientagelsen af hans dyrebare Navn vilde kun bringe Saaret til at buldne.

Bilbo.

Nok er det — det er en riig Enke!

Henrik (sagte).

Som drikker.

Obersten.

Og din Søn?

Bilbo.

Han er, Fanden overraske mig paa en behagelig Maade, kommen tilbage fra Rum — og er blevet en heel Karl. Han har fortalt mig alting paa Weien, og jeg har tilgivet ham. Han har rigtignok opgivet den brillante Carriere, og er kun bleven Kunstner! Steenhugger! Men seer du, derude

i de catoliske Lande, der har de ikke bedre Forstand, og der er slige brødløse Kunster høit i Ære. Drenge har desuden allerede faaet en Orden af Keiseren eller Paven, hvad de hedde, og har fortient sig titusind Specier, som han bringer hjem med. Nu er min Mening denne: Lidt maa man altid see igiennem Fingre med sit eget Kiød og Blod, naar det ikke er for grovt. Hvis du altsaa synes derom, saa har jeg intet imod, at han faaer din Datter. Og da hun er forliebt i ham, saa hjælper det, Ganden sprænge Mure og Indgange, ikke at du spærrer hende inde. Thi Kiærligheden er en Nisse, den finder Wei giennem et Nøglehul.

Obersteh.

Kan jeg give min Datter til dig, saa kan jeg ogsaa give hende til din Søn, hvis han er et stikkelig Menneske, som du siger.

Bilbo.

Det er baade et stikkelig Menneske og et stikkelig Mand's Barn. (Til Tjenerne). Tager mig min Dreng ud af Kurven!

Obersten.

Jh men jeg troer, du har Kurven fuld af Mennesker.

Bilbo.

Ha ha ha! Nei, nu er der ingen Fleer.

Guilermo (stiger ud).

Obersten.

Krenz tausend Battaillon! Er det din Son?

Guillermo (griber hans Haand.)

Som spillede denne Sangerrolle, for ukiendt at prøve sin Klothildes Sindelag, og som, for at vinde sin tilkommende Svigerfader, søgte at gjøre sig kiendt af ham, fra enhver fordeelagtig Side.

Obersten.

Fordeelagtig Side? En net fordeelagtig Side. Det maa jeg tilstaae.

Guillermo.

Havde jeg med Feighed taalt en gientaget Foragt, saa fortiente jeg denne Foragt endnu. Og hvorledes kunde De give en Foragtelig deres Datters Haand?

Obersten.

Det er ikke smukt at spille Komødie med sin tilkommende Svigerfader.

Guillermo.

Jeg har ingen Komødie spillet. Jeg gav mig ud for en Kunstner, og det er jeg.

Obersten.

Der er Grader i alting. Havde jeg vidst hvem De var, saa havde jeg ikke talet, som jeg talde. De sagde De var en Guitharspiller.

Guilermo.

Det er ikke Rang og Rigdom, som udmærker Kunstneren, men Dygtighed. Havde de talt imod min Person, saa vilde jeg fundet mig deri. Men de angreb min Stands Ære. Tilgiv derfor et ungt Menneskes Harm, der ikke kom af Forsængelighed, men af Jver for hans Kald.

Bilbo.

Hvad Diæblen, er du nu blevet Præst? Har du faaet et Kald?

Guilermo.

Jeg skal forklare dem alting —

Obersten (Blinker til ham).

Vist ikke! — Ikke et Ord meer om det, Kammerat. Du er en forbandet rask Karl. Det har du beviist mig, og det forstaaer jeg. Det andet forstaaer jeg mig ikke paa. Men da du har faaet en Orden og har fortient 10000 Specier, da din Fader tilgiver dig; saa — hvis notabene:

du bliver eneste Arving, efter hans og din Stedmoders Død —

Bilbo.

Ja, hvis vi ellers ingen flere Børn faaer. —

Mad. Geldschlingels.

Lad os ikke berøre den Materie, bedste von Bilbo! Skaan en Enkes Følelser! Og tag en Bruds Blufærdighed i Consideration.

Klothilde.

Bedste Fader!

Obersten.

Nu ja, der har du ham da! Du er min gamle Bens Søn; og du skal ogsaa være min. Kommer hen med for Freias Alter. (Til Skoleholderen, som endnu staaer deroppe og gaber). Med med sig Præceptor, for Fanden!

Skoleholderen.

Til Lykke og Betsignelse, kære Egtefolk. (Han falder ned af Alteret).

Obersten.

Hielper ham op den Stakkel!

Klothilde.

De kom dog ikke til Skade?

Skoleholderen.

Paa ingen Naade! Naar jeg undtager
Sundafsnidelsen af begge mine Knæskallers For-
bierge.

Klothilde.

O den Staffels Mand!

Mad. Geldschlingels.

Her er min Eau de Lavande Flaske, min
Gode! Gnid sig lidt med den, saa gaaer det nok
over.

Skoleholderen.

Tusind Tak, Deres høie Naade. (han kysser
hende paa Kiolen).

Mad. Geldschlingels (glad).

Det er en godlidende gammel Veteran!
Han har en vis behagelig Naade, at udtrykke
sig paa.

Skoleholderen (sagte, lugter til Flasken).

Det er min Tro fransk Brændeviin, der
er i det Hovedvandsæg. Jeg vil drikke dette
Hovedvand paa hendes Naades Sundhed, saa
komme Knæskallerne sig nok. (han gaaer tilside).

(Gartneren kommer med Beate.)

Gartneren.

Naadige Herre! Siden disse to Dage have været Forstillelsesdage for alle, saa tilgiv, at de ogsaa bleve det for mig!

Obersten.

Hvad Fanden, det er jo den tydske Gartner. Hvor har han lært at tale saa hurtig dansk?

Gartneren.

Kiærligheden er den bedste Sprogmeister, Herr Oberst.

Obersten.

Har Kiærligheden lært ham Dansk?

Gartneren.

Nei, den har lært mig Tydsk. Jeg elsker den lille Beate. Det var for at komme i Nærheden af hende —

Obersten.

Jeg troer, Gud forlade mig, I have alle holdt mig for Nar.

Klothilde.

Tilgiv ham, kiære Fader. Beate elsker ham igien. Det er et skikkeligt Menneske, det kan jeg forsikre.

Obersten.

Det er en Vindbeutel!

Gartneren.

Nei, det gav jeg mig kun ud for, for at komme i Deres Tjeneste, bevaagne Herr Oberst. Men bliv nu ikke vred, fordi De har bedraget Dem, og finder i mig et ordentligt stikkeligt Menneſte, af danſk Herkomst.

Obersten.

Hvad Fanden, troer han, jeg vil have Vindbeutel i min Tjeneste?

Gartneren.

Hvad der ſkal giøre Lykke i Dieblicket, Herr Oberst, maa trænge ſig ſelv frem, og prale lidt. Den ſtille Fortieneste bliver først langſomt paaſkiennet; og naar man elſker, har man ikke Tid at bie; det veed Obersten viſt fra deres egen Ungdom af.

Guiljelmo.

Jeg indlægger min Bøn for ham. Han har ikke ſyndet meer end jeg.

Bilbo.

Na ja viſt! Vi ere jo alle ſtore Syndere inſluſive for vor Herre. Og vil du ikke have

ham, saa vil jeg. Jeg kan saa aldrig faae Tienestefolk nok.

Mad. Geldschlingels.

Deri har du ret, min Bedste! Det er en smuk Karl! Han kan blive Jæger hos os, med grønt Liberie, med Gehæng over Skulderen og Sølvhirschfænger. Det klæder dog saa artigt, naar der er Fremmede.

Henrik (sagte).

Dg naar man er allene.

Gartneren.

Nei ellers mangetaf. Jeg har nok lært at varte Blomster og Frugter, men jeg forstaaer ikke at varte Mennesker op.

Mad. Geldschlingels.

O det kommer sig nok med Tiden. Man stiger altid høiere.

Guiljelmo.

Kanskee han frygter for at stige altfor højt.

Mad. Geldschlingels.

Hvordan det?

Guiljelmo.

Paa Karetten.

Bilbo.

Nu hvorfor det? Saa seer han jo sit Herskab over Hovedet. Jeg havde Lyst til at lade ham sværte Ansigt og Hænder, binde ham noget Lammeuld om Hovedet, og give ham et Skarlagens Liberie. Thi jeg trænger, sandt at sige, endnu til en sort afrikansk Tiener fra Amerika, som brækker paa det Engelske.

Gartneren.

En saadan sort Skarlagens Tiener maatte nok sør brække paa det Dievelske. Sag dem iagt, naadige Herre! Hele Verden vilde sige De havde faaet Satan i deres Liberie.

Bilbo.

Ja hvad siger det? Er du ogsaa bleven bi'got, du Lugetonedespot? Det vilde geraade mig til den største Ære, blandt alle fornuftige Proprietariusser.

Klothilde (smigrende).

Kiæreste Fader! Det er Klothildes Fødselsdag i dag!

Obersten.

Nu ja, Gud være lovet, at det gif saa vel. Saa tilgiver jeg Eder da allesammen; og behol-

der ham i mit Brød. Givrer mig kun nu ingen Optøier meer! Men hvem kommer der?

Jakob (kommer med to Bønderkarle. De bære Portstolpen omviklet af Markblomster. Jakob gaaer hen, kysser Obersten og Frøkenen paa Haanden, og siger derpaa ganske gravitetist).

Naadige Herre! Siden dog alting er lobet saa vel af, for alle Mennesker, maatte jeg da ikke indlægge et godt Ord, for en skaffels Mand, som ogsaa gierne vilde cileberere Frøkenens Bursdag?

O b e r s t e n .

Jo! Hvem er det, min Søn?

J a k o b .

Det er Kæmpen. Naadige Herre kender ham nok ikke igien; thi vi har omviklet ham med Markblomster, saa lang som han er, baade Halsen og Benene. Men om vi nu ikke maatte være saa god, og stille ham op paa Altrummet til Frøkenens Værelse? Saa har han dog gjort nogen Nytte efter sin Død.

O b e r s t e n .

Jo det maae I gierne.

(Kæmpen opstilles paa Alteret).

Guiljelmo (omfavner sin Brud).

Og saaledes, min elskte Klothilde, kan dette Billed, saa burlesk som det synes, tiene os til en venlig Allegorie: Det er Nutidens Blomsterpyramide, som hæver sig fra Oldtidens Grav. Det er om Kiærlighedens Alter, at Munterhed og Forstillelse, Haab og Fortvivlelse, Latter og Graad, dreie sig, Dag og Nat, saaledes som det skedte her. Det er Freias Alter, som samler de Adskildte; det er ved hendes Alter, at enhver lille Misforstaaelse forsvinder, og hvor Hengivenhed og Trofskab finder sin saligste Løn.

